

2022 YILI KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU VERİ İHTİYACI

LİDERLİK, YÖNETİM ve KALİTE

A.1. Liderlik ve Kalite

A.1.1. Yönetim modeli ve idari yapı

Cevre Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

- Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Lisans Programı, Bölüm Başkanlığı tarafından yönetilir. Bölüm Başkanlığı, Bölüm Başkanı ve iki yardımcısından oluşmaktadır. Karar alma sürecinde yapılan öneriler Bölüm Kurulu tarafından değerlendirilir ve sonuca bağlanır. Çevre Mühendisliği programında Bölüm Kurulu'nun yapısı [Kanıt A.1.1'de](#) verilmiştir. Bölüm Kurulunca alınan kararları Bölüm Başkanlığı yürütür. Ayrıca Bölüm Başkanlığı yetki alanı içerisindeki konularda doğrudan karar alıp uygulamaktadır. Bölüm kararlarının akademik konuları Fakülte Kurulunca, idari konular Fakülte Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Karara bağlanan konulardan Fakülte Dekanlığınca yapılacaklar Dekanlık makamınca yürütülür. Rektörlüğe arz edilmesi gerekenler rektörlük makamına arz edilir. Rektörlüğe arz edilen konulardan akademik konular Üniversite Senatosu'nda karara bağlanır. İdari konular Üniversite Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Karara bağlanan tüm konular Rektörlük makamınca yürütülür.
- Çevre Mühendisliği programının düzenli işleyişi için çeşitli komisyonlar oluşturulmuş ve görevler paylaştırılmıştır. Bu komisyonlar sayesinde bölümde yapılması gerekenlerin sorumluları belirlenmiş ve bu sayede işlerin daha hızlı ilerlemesi sağlanmıştır. Komisyonlar Bölüm Başkanlığı tarafından oluşturulmuştur. Komisyonların dağılımı ve komisyon üyeleri [Kanıt A.1.2'de](#) verilmiştir. Ayrıca bölümde yer alan komisyonlara Çevre Mühendisliği web sayfasından da erişilebilir (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/bolum-surec-sorumlulari-ve-komisyonlar/>).
- Ayrıca, bölümdeki karar alma süreçlerine programın iç ve dış paydaşları ([Kanıt A.1.3](#)) da dahil edilmektedir. Bölümümüzün Eğitim Amaçlarını Belirleme ve Güncelleme Süreçleri ([Kanıt A.1.4 ve Kanıt A.1.5](#)), hem iç hem de dış paydaşların karar alma süreçlerine ne kadar etkin bir şekilde dahil edildiğini gösteren örneklerden bir tanesidir. Bunlara ilave olarak web sayfamızda yer alan 'Sürekli İyileştirme Talep Formları' (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/surekli-iyilestirme/>) tüm paydaşlarımızın iyileştirilmesini arzu ettikleri taleplerin birimize ulaştırılması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmıştır.

Makine Mühendisliği Örnek Kanıtları

- *Yönetişim modeli ve organizasyon şeması*

[EK-1](#)

- *Kurumun yönetim ve idari alanlarla ilgili politikasını ve stratejik amaçlarını uyguladığına dair uygulamalar/kanıtlar*

Mezunlarımızın eğitim amaçlarına uygun şekilde faaliyetlerinin gerçekleşmesini sağlamak amacıyla stratejik planın başarısı kontrol edilmektedir. Bu amaçla mezunlar gurubunda her yıl mezun olanların çalışma alanları incelenmektedir.

Mezun öğrenci takip kanıtı:

<https://www.linkedin.com/groups/8515932/>

• **Yönetim ve organizasyonel yapılanma uygulamalarına ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları**

Bölümümüzde akademisyen eksikliği olan alanlarda stratejik plana uygun olarak alımların yapılması gerçekleştirilmektedir. Üretim ve imalat alanındaki eksiklik için 2022 yılında bşr Dr. Öğretim üyesi Aybala Usta alınmıştır.

Kanıt : <http://me.eng.marmara.edu.tr/akademik-kadro>

• **Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar**

Akademisyenlerin çalışmalarının takibi ve teşvik edilmesi için tüm bölüm öğretim üyelerinin yıllık çalışma, yayın ve projelerinin takip edildiği AVESIS sistemi kullanılmaktadır.

Kanıt:

<https://avesis.marmara.edu.tr>

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nün yönetim modeli ve idari yapısı aşağıdaki maddelerde açıklanmış ve ilgili kanıtlar sunulmuştur.

- Marmara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Lisans Programı, Bölüm Başkanlığı tarafından yönetilmektedir. Bölüm Başkanlığı'nda Bölüm Başkanı ve iki Bölüm Başkan Yardımcısı bulunmaktadır. Karar alma sürecinde öneriler, Bölüm Kurulu tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır. Elektrik-Elektronik Mühendisliği programı Bölüm Kurulu yapısı Kanıt A.1.1'de verilmiştir. Bölüm Kurulu tarafından alınan kararları Bölüm Başkanlığı yürütmektedir. Ayrıca, Bölüm Başkanlığı, yetki alanı içerisindeki konularda doğrudan karar alıp uygulamaktadır. Bölüm kararlarının akademik konuları Fakülte Kurulu tarafından, idari konuları Fakülte Yönetim Kurulu tarafından karar bağlanmaktadır. Karar bağlanan konulardan Fakülte Dekanlığı tarafından yapılacaklar Dekanlık makamı tarafından yürütülür. Rektörlüğe arz edilmesi gereken konular Rektörlük makamına arz edilir. Rektörlük makamına arz edilen konulardan akademik konuları Üniversite Senatosu tarafından karara bağlanır. İdari konular ise Üniversite Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır. Karara bağlanan tüm konular Rektörlük makamı tarafından yürütülür.
- Elektrik-Elektronik Mühendisliği programının düzenli işleyişi için çeşitli komisyonlar düzenlenmiş ve ilgili görevler paylaştırılmıştır. Bu komisyonlar aracılığıyla bölümde yapılması gerekenlerin sorumluları belirlenmiştir ve ilgili işlerin ilerlemesi hızlandırılmıştır. Komisyonlar Bölüm Başkanlığı tarafından kararlaştırılmaktadır. Komisyonlar ve komisyon üyeleri Kanıt A.1.2'de sunulmuştur. Ayrıca bölümde yer alan komisyonlara Elektrik-Elektronik Mühendisliği internet sitesinin "Bölüm Komisyonları" alt bölümünden de erişilebilir (<http://ee.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/bolum-komisyonlari>).
- Ayrıca, bölümün karar alma süreçlerine programın iç ve dış paydaşlar (Kanıt A.1.3) da dahil edilmektedir. Bölümümüzün Eğitim Amaçlarını Belirleme ve Güncelleme Süreçleri (Kanıt A.1.4), iç paydaşlar ve dış paydaşların karar alma süreçlerine ne kadar etkin bir şekilde dahil edildiğini göstermektedir.

A.1.2. Liderlik

Makine Mühendisliği Örnek Kanıtları

• Kalite güvencesi kültürünü geliştirmek üzere yapılan planlamalar ve uygulamalar

Bölümümüzün Müdek akreditasyon sertifikası olup bu sertifika 5 yıllık olarak alınmıştır.

Kanıt: <http://me.eng.marmara.edu.tr/mudek>

• Kurumun yöneticilerinin liderlik özelliklerini ve yetkinliklerini ölçmek ve izlemek için kullanılan yöntemler, elde edilen izleme sonuçları ve bağlı iyileştirmeler

Bölümümüzde Vizyoner Liderlik Modeli kullanılmaktadır. Bu amaçla bölümümüzü bilimsel anlamda daha yetkin kılacak olan programların belirlenmesi ve kazandırılması amacıyla 5 yıldır izlenen bir politika mevcuttur. Bu politikada uygulanan strateji plan çerçevesinde açılması gereken programlar belirlenmiştir. Bu programlar aşağıdaki gibidir

1. Bakım Mühendisliği Yönetimi
2. Otomotiv mühendisliği

Plan çerçevesinde 1 numaralı programların açılması başarılmıştır. 2 nci program için çalışmalar devam etmektedir. Bu kanıtlar Vizyoner liderlik modelinin uygulamalarından elde edilmiştir.

Bir önceki Müdek raporunda bölümümüz için bildirilen eksikliklerin geçen 4 yılda tamamlanması için yapılan çalışmalarda vizyoner liderlik için kanıtlardır. Bunlar termo akışan deneylerinin olmaması. Bu deney laboratuvar oluşturulmuş ve geçtiğimiz güz döneminde deneyler yapılmıştır.

EK2

Müfredatta kimya dersinin deneysiz olması ki bu da yeni yapılan müfredatla deneyli hale getirilmiştir.

EK3

• Kurumdaki kalite kültürünün gelişimini ölçmek ve izlemek için kullanılan yöntemler, elde edilen izleme sonuçları ve bağlı iyileştirmeler.

Bölümümüzde her dönem sonunda ders anketleri gerek dekanlık gerekse bölüm tarafından düzenli yapılmaktadır. Bu anket sonuçları sayısallaştırılarak her dersin dosyasına konmakta ve bölüm müdek komisyonu tarafından sorun görülen dersler üzerinde iyileştirmeler yapılmaktadır .Kanıt <http://me.eng.marmara.edu.tr/ders-anketleri>

A.1.3. Kurumsal dönüşüm kapasitesi

Cevre Mühendisliği Örnek Kanıtları

- Program Eğitim Amaçlarımız 3 yılda bir kez iç ve dış paydaşların katkısı ile gözden geçirilerek gerek görüldüğü takdirde revize edilir ([Kanıt A.1.5](#)).
- Program çıktılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi sürecinde son sınıf öğrencileri ([Kanıt A.1.6](#)) ve işveren ([Kanıt A.1.7](#)) anketleri yapılmıştır. Son sınıf öğrenci anketleri her sene düzenli olarak yapılmaktadır. İşveren görüşlerine üç yılda bir başvurulmaktadır.
- Kurumsal dönüşümü sağlamak için mezunlarımızın görüşleri bölümümüz için çok değerlidir. Mezunlarımızın bölümümüz için fikirlerini, güçlü ve zayıf yönlerimizi bildirmeleri, bizlerin de bu yönde adımlar atmamızı sağlamaktadır. Mezunlarımızdan geri dönüş alabilmek için uyguladığımız anketlerin ([Kanıt A.1.8](#)) yanı sıra kendilerine gönderdiğimiz e-mail yoluyla, bölümümüz hakkındaki görüşlerini iletmeleri istenmiş ve bize gelen görüşler bölümümüz web sayfasında (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/mezunlar/mezunlarimizin-gorusleri/>) yayınlanmıştır. Bunun dışında çeşitli sektörlerden mezunlarımızı her yıl "Mezunlar Paneli" düzenleyerek okulumuza davet etmekte ve öğrencilerimiz ile buluşmalarını sağlamaktayız. Ayrıca bölüm

seminerlerimize sıklıkla mezunlarımızı davet ederek öğrencilerimizle buluşturmakta ve sektör dinamiklerini tecrübeli mezunlarımızın bakış açısı ile öğrencilerimize aktarmaktayız (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/seminerler>) (**Kanıt A.1.9**).

- Mezunlarımızın olduğu kadar, işverenlerin/yöneticilerin görüşleri de bölümümüz için çok önemli ve yön vericidir. Mezunlarımıza yaptığımız gibi mezunlarımızın çalıştığı firmalarda İşveren/Yönetici pozisyonunda çalışanlara mezunlarımız ve bölümümüz hakkında görüşlerini yazmalarını ve bize iletmelerini rica ettik. Kendilerinden aldığımız geri dönüşleri ise web sayfamızda (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/mezunlar/isveren-gorusleri/>) yayınladık.

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Marmara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde uygulanan kurumsal dönüşüm kapasitesine kanıt olarak aşağıdaki maddeler sunulmuştur.

- Program Eğitim Amaçlarımız 3 yılda bir iç ve dış paydaşların katkısı ile gözden geçirilerek gerek görüldüğü takdirde revize edilir (**Kanıt A.1.4**).
- Program çıktılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi sürecinde işveren (**Kanıt A.1.5**) anketleri yapılmıştır. Son sınıf öğrenci anketleri her sene düzenli olarak yapılmaktadır. İşveren görüşlerine üç yılda bir başvurulmaktadır.
- Kurumsal dönüşümü sağlamak için mezunlarımızın görüşleri bölümümüz için çok değerlidir. Mezunlarımızın bölümümüz için fikirlerini, güçlü ve zayıf yönlerimizi bildirmeleri, bizlerin de bu yönde adımlar atmamızı sağlamaktadır. Mezunlarımızdan uyguladığımız anketler yoluyla (**Kanıt A.1.6**) geri dönüş alınmaktadır

Makine Mühendisliği Örnek Kanıtları

• Değişim yönetim modeli

Bölümümüzde Değişim Yönetim Modeli Müdek akreditasyon çalışmalarıyla sağlanmaktadır.

• Değişim planları, yol haritaları

Toplumda ve sanayide meydana gelen değişikliklere paralel olarak kendisini güncellemeyi gerçekleştirebilmek amacıyla stratejik planında belirttiği üzere kendisini rakiplerine göre daha iyi bir konuma getirecek yeni faaliyetler ve yeni programları hedeflemiştir. Ülkemizde olmayan ve çok büyük bir ihtiyacı giderecek olan Bakım Mühendisliği Yönetimi tezsiz yüksek lisan programı bölümümüzde çalışılmış ve hayata geçirilmiştir.

Dünyada iklim değişikliği sonucu içten yanmalı motorlar konusunda meydana gelen kısıtlamalar nedeniyle müfredatımızda zorunlu olan ME4083 içten yanmalı motorlar dersi seçmeli hale getirilmiştir.

Kanıt EK 3

- *Yükseköğretim ekosisteminde ve temel fonksiyonları çevresinde meydana gelen değişime yönelik analiz raporları*
- *Gelecek senaryoları*
- *Kıyaslama raporları*
- *Yenilik yönetim sistemi*

• *Değişim ekipleri belgeleri*

Müdek planlama komisyonumuz ile derslerdeki gelişmeler takip edilerek değişimler gerçekleştirilmektedir.

Kanıt; <http://me.eng.marmara.edu.tr/mudek/bolum-komisyonlari>

• *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

A.1.4. İç kalite güvencesi mekanizmaları

Çevre Mühendisliği Örnek Kanıtları

- Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde sürekli iyileştirme çalışmalarını belirli bir sistematik döngü içinde gerçekleştirebilmek adına bir akış diyagramı ([Kanıt A.1.10](#)) oluşturulmuş ve takip edilmiştir. Veri Toplama Komisyonu tarafından belirli aralıklarla düzenli olarak gerçekleştirilen anketler çerçevesinde Sürekli İyileştirme Faaliyetleri yürütülmüştür. Programımızda ölçme ve değerlendirme süreçlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile uygulanan anketler, sıklıkları, koordine eden ve değerlendiren birimler [Kanıt A.1.11](#)'de verilmiştir. Bunlara ilave olarak web sayfamızda yer alan 'Sürekli İyileştirme Talep Formları' (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/surekli-iyilestirme/>) tüm paydaşlarımızın iyileştirilmesini arzu ettikleri taleplerin birimize ulaştırılması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmıştır.
- Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanlığı tarafından son 10 yıldır (her dönemin sonunda) 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile sistematik olarak sınıf toplantıları yapılmış ve yapılan toplantıdan çıkan sonuçlar listelenerek ([Kanıt A.1.12](#)) bölümün gelişmeye ve iyileştirmeye açık hususların tespiti için kullanılmıştır. Böylelikle iç paydaşlarımızdan biri olan öğrencilerimiz sürekli iyileştirme döngüsüne sistematik bir şekilde dahil edilmiştir.
- BYS, öğrencilerin notlarını, açılan dersleri, ders programlarını, ortalamalarını öğrenmelerine ve dönem başlarında ders seçmelerine imkân veren bilgi yönetim sistemidir. Sisteme <http://bys.marmara.edu.tr> adresinden ulaşılmakta ve şifre ile giriş yapılmaktadır. Ayrıca sistemin nasıl kullanıldığını anlatan açıklayıcı bir doküman http://dosya.marmara.edu.tr/eng/2013/ogrenci/BYS_ders_kayit.pdf adresinden temin edilebilir.

Makine Mühendisliği Örnek Kanıtları

• Kalite güvencesi rehberi gibi tanımlı süreç belgeleri

Müdek süreçleri

Kanıt: <https://www.mudek.org.tr/tr/belge/doc.shtm>

• İş akış şemaları, takvim, görev ve sorumluluklar ve paydaşların rollerini gösteren kanıtlar

Kanıt; staj süreçleri akış şemaları; <http://me.eng.marmara.edu.tr/staj>

Kanıt; Komisyonların çalışma takvimleri ve görevleri planlıdır; <http://me.eng.marmara.edu.tr/mudek/bolum-komisyonlari>

• Bilgi Yönetim Sistemi

Bölümümüzde BYS bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır.

<https://bys.marmara.edu.tr/v2/Account/Login?ReturnUrl=%2fv2%2f>

• Geri bildirim yöntemleri

- Paydaş katılımına ilişkin belgeler

Öğrencilerin bölüm ile ilgili görüş ve önerilerinin doğrudan yönetime iletebileceği bir sistemi mevcuttur. Bölüm kapısında görüş ve öneriler kutusu mevcuttur.

- Yıllık izleme ve iyileştirme raporları

Her dönemin sonunda ders paketleri öğretim üyelerinden toplanır ve öğrenci anketleri de eklenerek Müdek komisyonuna havale edilir. Yıl sonunda yapılan Müdek komisyon toplantısına iyileştirme kararları Bölüm Başkanlığına iletilir.

- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Marmara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde uygulanmakta olan iç kalite güvencesi mekanizmalarına kanıt olarak aşağıdaki maddeler sunulmuştur.

- Marmara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde sürekli iyileştirme çalışmalarını belirli bir sistematik döngü içinde gerçekleştirebilmek adına bir akış diyagramı oluşturulmuş ve takip edilmiştir. Ölçme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından belirli aralıklarla düzenli olarak gerçekleştirilen anketler çerçevesinde Sürekli İyileştirme Faaliyetleri yürütülmüştür. Programımızda ölçme ve değerlendirme süreçlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile uygulanan anketler, sıklıkları, koordine eden ve değerlendiren birimler **Kanıt A.1.7'de** verilmiştir.

Bilgisayar Mühendisliği Örnek Kanıtları

Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü lisans programında Bölüm Kurulu'nda ilgili bölüm komisyonlarının, anabilim dalı başkanlarının, bölüm öğretim üyelerinin, araştırma görevlilerinin ve bölüm öğrenci temsilcisinin önerileri dikkate alınarak yapılan değerlendirmeler doğrultusunda kararlar alınır. Alınan kararlar Bölüm Kurulu toplantı tutanaklarına işlenir ve bölüm başkanı tarafından bölümdeki öğretim üye ve yardımcılara Bölüm Kurulu'nda ve ayrıca e-posta yoluyla iletilir. Bölüm Kurulu tarafından alınan kararları Bölüm Başkanlığı doğrudan yürütür. Ayrıca Bölüm Başkanlığı yetki alanı içerisindeki konularda doğrudan karar alıp uygulamaktadır.

Bölüm Kurulu kararlarının akademik konularla ilgili olanları Fakülte Kurulu tarafından, idari konularla ilgili olanları ise Fakülte Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır. Karara bağlanan konulardan Fakülte Dekanlığı tarafından yapılacak olanlar Dekanlık makamınca yürütülür. Rektörlüğe arz edilmesi gerekenler Rektörlük makamına arz edilir. Rektörlüğe arz edilen konulardan akademik konularla ilgili olanlar Üniversite Senatosu tarafından karara bağlanır. İdari konular ise Üniversite Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Karara bağlanan tüm konular Rektörlük makamınca yürütülür.

Bazı durumlarda, Üniversite ve Fakülte kurulları tarafından akademik ve idari konularla ilgili alınan kararlar bölümlere bildirilerek, uygulanması istenir. Ayrıca, Rektörlük veya Dekanlık tarafından bazı konularda bölümlerden alınan görüşler, karar alma süreçlerinde değerlendirilmektedir.

Sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında, her geçen gün daha da nitelikli bir eğitim altyapısına sahip olmak için yukarıda bahsedilen karar alma süreçleri Bölüm Kurulu'ndan başlayarak Rektörlüğe kadar işletilmektedir. Özellikle program çıktılarına ulaşmak için gerekli alt yapının oluşturulması, eğitim yöntemleri, ders güncellemeleri gibi konularda adı geçen kurullar aktif olarak çalışmaktadır. Bu durum daha doğru ve etkili karar alınmasını sağlamaktadır.

Bölüm Komisyonları

iyileştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlar. Bu bağlamda; *işveren anketi*, mezunlarımızın bilgi ve becerilerinin, kendilerine verilen görevlere yaklaşımlarının, problem çözme yetilerinin, yaşam boyu öğrenmeye yatkınlıklarının ölçülmesi konusunda işverenlerinin geri bildirimlerinin alınmasını sağlar. Bu, mezunlarımızın iş yaşamlarında hangi düzeyde nitelikli hizmet verebildiklerini anlamamız açısından önemli bir bileşendir. *Mezun anketi*, mezunlarımızın meslek yaşamlarında kendi başarılarıyla ilgili memnuniyetlerini, bu başarımlarında bölümün ne kadar rolü olduğuyla ilgili düşüncelerini ve aldığı eğitimle ilgili eleştirilerini/geri bildirimlerini bize aktarması açısından önemli bir bileşendir. Bu bağlamda, komisyon mezunlarla ilişkiler komisyonu ile iş birliği içinde çalışır.

Staj ve Burslar Komisyonu'nun, iki farklı sorumluluğu vardır: 1) bölüm öğrencilerinin zorunlu olarak ilgili sektörde geçirdikleri staj dönemlerini izlemek, değerlendirmek ve stajın geçerliliğiyle ilgili karar vermek ve 2) gerek üniversiteden gerekse vakıflardan gelen bursları olabildiğince doğru oranlarda gereksinmesi olan öğrencilere aktarılmasını sağlamak.

Mühendislik Projeleri Komisyonu, son yıl öğrencilerinin iki dönem sürecek projelerinin seçmelerinden başlayarak projenin sunumuna ve teslimine kadar olan süreçte onları yönlendirip, bu süreçte öğrencilerin yapmaları gerekenler için onlara katkıda bulunacak etkinlikler düzenleyen komisyondur. En az iki kişilik gruplar olarak, öğrencilerin akademik danışmanlarını ve yapacakları konuyu seçmelerinden önce, sürecin nasıl olduğunun onlara tanıtımını amaçlayan bir seminerle başlayan etkinlikler, yıl boyu gelen konuşmacılar ve gerektiğinde başka seminerlerle sürer.

Mezuniyet Komisyonu, mezun olma aşamasına gelmiş öğrencilerin mezun olmak için tüm koşulları yerine getirmiş olup olmadıklarını denetleyip, mezuniyet durumlarını dekanlığa bildirir.

Mezunlarla İlişkiler Komisyonu mezunlarımızla iletişim içinde olup, eğitimleri sonrasında profesyonel yaşamlarında hangi aşamalara geldiklerini izleyerek mezunlarımızın başarımları hakkında bilgi toplar. Gerektiğinde geri bildirim almak için anketler ve sürekli iyileştirme komisyonu ile iş birliği içinde anket ve diğer etkinliklerin gerçekleşmesine katkıda bulunur.

Tanıtım Komisyonu, bölümün özelliklerini ve niteliklerini, liseler başta olmak üzere çeşitli ortamlarda tanıtabilmek için liselerde düzenlenen tanıtım günlerine/etkinliklerine katılır. Bu komisyonun amacı, bölüme özellikle lisans eğitimlerini almak üzere gelen öğrencilerin önceki yıllara oranla daha iyi niteliklere sahip olmasını sağlamak üzere bölümün tanıtımını yapmaktır. Bunu ölçmenin yolu ise, üniversite giriş sınavı ile bölüme yerleşen öğrencilerin taban ve tavan puanlarının geçmiş yıllardaki puanlarla karşılaştırılmasıdır.

Üniversite/Sanayi İşbirliği Komisyonu, bölümün sanayi ile iş birliğini güçlendirmek amacıyla çeşitli etkinlikler düzenler; TÜBİTAK ve diğer kurumların desteklediği projelerde sektördeki firma ve araştırma merkezleriyle birlikte çalışmakla ilgili gerek bölümde gerekse sektörde farkındalık yaratacak etkinlikler düzenler. Bu komisyon, mezun adayların sektörel bazda kariyer planlamasına katkı sağlamayı hedefler. Ayrıca sanayiden gelen talepler doğrultusunda ortak mühendislik proje konularının belirlenmesinde katkı sağlar.

İş Sağlığı ve Güvenliği Komisyonu, bölümde iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili çalışmalar yaparak, varsa, bölümde olası iş kazası riskini olabildiğince düşürmek, mümkünse ortadan kaldırmak amaçlı farkındalık yaratmak için çaba harcar.

Fiziksel Altyapı Komisyonu, bölümün üzerinde etkin olduğu fiziksel alanlarla ilgili çalışmalar yapar; ihtiyaçları, gerekli kaynakları araştırır, ihtiyaçların nedenini en az gereksinim kullanım seçeneğini araştırır ve bir gereksinim analizi gerçekleştirir. Ayrıca Marmara Üniversitesi'nin taşınacağı yeni yerleşkedeki binasındaki bölüm ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde kat planlarının belirlenmesi üzerinde çalışmaktadır.

Bütün bu komisyonlara ek olarak, dış paydaşlardan ve MÜDEK ve Sürekli İyileştirme Komisyonu üyelerinden oluşan **Danışman Kurulu** bulunmaktadır. Bu kurul en az yılda bir defa olmak üzere danışma kurulu toplantısı yaparak program çıktıları, eğitim amaçları, müfredat vb. konularda çalışmalar yaparak Bölüm Kurulu'na tavsiyelerini rapor olarak sunar.

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü lisans programında Bölüm Kurulu'nda (Bazı durumlarda Bölüm akademik kurulunda) ilgili bölüm komisyonlarının, anabilim dalı başkanlarının, bölüm öğretim üyelerinin, araştırma görevlilerinin ve bölüm öğrenci temsilcisinin önerileri dikkate alınarak yapılan değerlendirmeler doğrultusunda kararlar alınır. Alınan kararlar Bölüm Kurulu toplantısı ile karara bağlanır ve bölüm başkanı tarafından bölümdeki öğretim üye ve yardımcılarına Bölüm Kurulu'nda ve ayrıca e-posta yoluyla iletilir. Bölüm Kurulu tarafından alınan kararları Bölüm Başkanlığı doğrudan yürütür. Ayrıca Bölüm Başkanlığı yetki alanı içerisindeki konularda doğrudan karar alıp uygulamaktadır. Bölüm Kurulu kararlarının akademik konularla ilgili olanları Fakülte Kurulu tarafından, idari konularla ilgili olanları ise Fakülte Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında, her geçen gün daha da nitelikli bir eğitim altyapısına sahip olmak için yukarıda bahsedilen karar alma süreçleri Bölüm Kurulu'ndan başlayarak Rektörlüğe kadar işletilmektedir. Özellikle program çıktılarına ulaşmak için gerekli alt yapının oluşturulması, eğitim yöntemleri, ders güncellemeleri gibi konularda adı geçen kurullar aktif olarak çalışmaktadır. Bu durum daha doğru ve etkili karar alınmasını sağlamaktadır.

Bölüm Komisyonları

Bölüm komisyonları; eğitim öğretim faaliyetlerinin yürütülmesi ve sürekli iyileştirme çalışmalarının yürütülmesi için seçilen bölüm öğretim üyeleri ve araştırma görevlilerinin katılımıyla oluşturulan takımlardır.

Bölümümüz sorumluları, öğrenci danışmanları, bölüm komisyonları ve görev dağılımları aşağıdaki gibidir:

Çift Anadal ve Yandal Programları (ÇAP, YAP) Sorumlusu:

Prof.Dr. Ebru MANÇUHAN

Öğrenci Değişim (Erasmus, Farabi, Mevlana) Programları Sorumlusu:

Dr. Öğretim Üyesi Berrin KURŞUN

Lisans Ders ve Sınav Programları sorumlusu:

Arş.Gör. Yaren ERDAĞ MADEN

Lisansüstü Ders ve Sınav Programları sorumlusu:

Arş.Gör. Dr. Özlem UĞUZ

Web Sayfaları Geliştirme ve Bakım sorumlusu:

Arş.Gör. Özlem BUDAK

Bölümümüz öğrencileri akademik danışmanları, öğrencilerin kayıt yıllarına göre aşağıdaki gibidir:

Kayıtlı Akademik Yıl	Danışman
2022-2023	Prof.Dr. Sibel SARGUT Prof.Dr. Gökçen Alev ÇİFTÇİOĞLU

2021-2022	Doç.Dr. Neslihan ALEMDAR Dr. Öğretim Üyesi Berçem Kıran YILDIRIM
2020-2021	Prof.Dr. FATMA KARACA ALBAYRAK Doç.Dr. ÖZGE KERKEZ KUYUMCU
2019-2020	Doç.Dr. KURTUL KÜÇÜKADA Prof.Dr. PERVİZ SAYAN
2018-2019	Dr. Öğretim Üyesi Müge Sennaroğlu BOSTAN Doç.Dr. Yaşar Andelip AYDIN
2017-2018	Dr. Öğretim Üyesi Berrin KURŞUN Doç.Dr. Uğur ÖZVEREN
2016-2017	Prof.Dr. Ebru MANÇUHAN
2015-2016	Prof.Dr. Gökçen Alev ÇİFTÇİOĞLU
2014-2015	Doç.Dr. Neslihan ALEMDAR

Bölüm Komisyonları görev ve sorumlulukları:

MÜDEK ve Sürekli İyileştirme Komisyonu Komisyonu: Bu komisyonun görevi; bölüm MÜDEK çalışmalarını koordine etmek ve yürütmek, diğer komisyonların çalışmalarını MÜDEK beklentileri doğrultusunda yönlendirmek, özdeğerlendirme raporunun hazırlamasını koordine etmek, MÜDEK Bölüm ziyaretini organize etmek, Değerlendirme Takımına sunulacak malzemelerin hazırlamasını koordine etmektir.

Komisyon Üyeleri:

1. Doç.Dr. Neslihan Alemdar YAYLA
2. Doç.Dr. Yaşar Andelip AYDIN
3. Doç.Dr. Üyesi Uğur ÖZVEREN
4. Dr. Öğretim Üyesi Berçem KIRAN
5. Arş.Gör. Dr. Özlem UĞUZ
6. Arş.Gör. Didem AYZAN
7. Arş.Gör. Özlem BUDAK
8. Arş.Gör. Yaren ERDAĞ MADEN

Ölçme Değerlendirme Komisyonu: Bu komisyonun görevi; bölüm eğitim faaliyetlerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarını koordine etmek ve yürütmektir. Bu komisyon her bir yarıyıl sonunda hazırlanan ders dosyalarının değerlendirilmesini ve sonuç raporunun MÜDEK komisyonuna iletilmesini sağlar.

Komisyon Üyeleri:

1. Prof.Dr. Ebru MANÇUHAN
2. Doç.Dr. Özge Kerkez KUYUMCU
3. Doç.Dr. Uğur ÖZVEREN
4. Dr. Öğretim Üyesi Berrin KURŞUN
5. Dr. Öğretim Üyesi Berçem KIRAN YILDIRIM
6. Öğretim Gör. Nuray Yerli SOYLU

7. Arş.Gör. Özlem BUDAK

Müfredat Komisyonu: Bu komisyonun görevi bölümün lisans ve lisansüstü programlarının müfredatını bölüm eğitim amaçları, bölüm program çıktıları ve MÜDEK ölçütleri doğrultusunda düzenlemek ve Bölüm Kurulu gündemindeki ilgili konuları müfredat uyumluluğu açısından incelemek ve görüş bildirmektir. Ayrıca komisyon bölümün lisans ve lisansüstü programlarının müfredatında yer alan derslerin ders içerik ve izlencelerinin bölüm eğitim amaçları, bölüm program çıktıları ve MÜDEK ölçütleri doğrultusunda incelemek ve bölüm kuruluna görüş bildirmektir.

Komisyon Üyeleri:

1. Prof.Dr. Perviz SAYAN
2. Prof.Dr. Sibel SARGUT
3. Doç.Dr. Sevgi POLAT
4. Dr. Öğretim Üyesi Berrin KURŞUN

Üniversite-Sanayi İşbirliği Komisyonu: Bölüm danışma kurulunun faaliyetlerini organize etmek, paydaşlarla gerçekleştirilecek toplantıları düzenlemek, Eğitim Öğretim dönemi içerisinde Kimya Mühendisliği Bölümü tarafından organize edilecek bilimsel ve sosyal içerikli Seminer, Konferans ve Toplantı gibi organizasyonlar düzenlenmesi ve koordinasyonunu sağlamaktır.

Komisyon Üyeleri:

1. Prof.Dr. Fatma Karaca ALBAYRAK
2. Prof.Dr. Gökçen Alev Altun ÇİFTÇİOĞLU
3. Arş.Gör.Dr. Özlem UĞUZ

Mezuniyet ve Mezunlarla İlişkiler Komisyonu: Eğitim dönemini başarıyla tamamlamış ve mezuniyete hak kazanan öğrencilerin durumlarının incelenmesi ve mezuniyet kararlarının alınması Mezuniyet Komisyonu tarafından yapılır. Mezuniyet hakkı kazanan öğrencilerin transkriptleri komisyon tarafından incelenir ve eğitim planını başarıyla tamamlamış öğrencilerin mezuniyetine karar verilir. Kurul ayrıca mezuniyet aşamasına gelmiş öğrencilerin ve mezunlarımızın almış oldukları eğitimlerin program amaç ve çıktılarının ne derecede karşıladıklarının belirlenmesine yönelik gerekli ölçme ve değerlendirmeleri yapar. Bu amaç için gerekli değerlendirme formlarının oluşturulması, uygulanması ve değerlendirmesinden sorumludur. Her öğretim yılı sonunda değerlendirme raporu hazırlayarak Bölüm MÜDEK komisyonuna iletir.

Komisyon Üyeleri:

1. Doç.Dr. Uğur ÖZVEREN
2. Doç.Dr. Sevgi POLAT
3. Arş.Gör. Yaren ERDAĞ MADEN

Staj Komisyonu: Staj komisyonu Mühendislik Fakültesi'nin Genel Staj Esaslarının yer aldığı yönerge doğrultusunda, Makine Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin yapmaları gereken iki dönemlik stajın incelenmesini yapar. Öğrencilerin staj yapabilecekleri yerlerin uygunluğunu kontrol eder. Bölüm Akademik Kurulu'na öğrenci stajları ile ilgili konularda görüş bildirir. Komisyon staj değerlendirme formlarının oluşturulması, uygulanması ve değerlendirmesinden sorumludur. Her öğretim yılı sonunda staj değerlendirme raporu hazırlayarak Bölüm MÜDEK komisyonuna iletir.

Komisyon Üyeleri:

1. Doç.Dr. Özge Kerkez KUYUMCU
2. Öğretim Gör. Nuray Yerli SOYLU

Bitirme Tez Komisyonu: Bu komisyon Kimya Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin Bitirme Projelerinin organizasyonu ile yükümlüdür. Bitirme tez konularının belirlenmesi, dağıtılması ve organizasyonun sağlanması, ilan edilmesi, öğrenciler ile danışmanları arasındaki koordinasyonun sağlanması, bitirme tez sınavlarının jürilerinin belirlenmesi ve ilanı bu komisyonun görevleri arasındadır. Komisyon bitirme projesi değerlendirme formlarının oluşturulması, uygulanması ve değerlendirmesinden sorumludur. Her öğretim yılı sonunda bitirme tezi değerlendirme raporu hazırlayarak Bölüm MÜDEK komisyonuna iletir.

Komisyon Üyeleri:

1. Prof.Dr. Mehmet EROĞLU
2. Dr. Öğretim Üyesi Müge Sennaroğlu BOSTAN
3. Arş.Gör. Didem AYCAN

İntibak Komisyonu: İntibak Komisyonu Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü'ne kurumlar arası veya birim içi yatay geçiş yapan veya daha önce devam ettiği herhangi bir yükseköğretim kurumunda geçtiği dersleri kayıt yaptırdıktan sonra eşdeğerlerinin yerine saydırmak isteyen öğrencilerin sınıf intibaklarını ve ders muafiyetlerini düzenler. Bu konuda komisyon Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencilerin sınıf intibakları ve ders muafiyetleri ile ilgili esasları uygular.

Komisyon Üyeleri:

1. Prof.Dr. Atıf KOCA
2. Doç.Dr. Yaşar Andelip AYDIN
3. Dr. Öğretim Üyesi Müge Sennaroğlu BOSTAN

Kanıt: <http://kmm.eng.marmara.edu.tr/>

A.1.5. Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik

Sorumlu Birim: Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Bilgi: Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...

Kılavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

• Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik ile ilişkili olarak benimsenen ilke, kural ve yöntemler Üniversitemizin öğrenci kabulü ile ilgili uyguladığı yöntemler yönetmelik ve yasalar çerçevesinde hazırlanmıştır. Başvuru sürecindeki her aşama online yayınlanmakta olup tüm adaylar tablolar halinde her aşamadaki belgeleri rahatça görebilmektedir.

• Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirliğe ilişkin uygulama örnekleri

Sınav sonuçlarının ilan edilme aşamalarındaki uygulamalar bunlara verilecek kanıtlardır.

• İç ve dış paydaşların kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlikle ilgili memnuniyeti ve geri bildirimleri

- Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmalarına ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

A.2. Misyon ve Stratejik Amaçlar (**kanıt bulunmamaktadır**)

A.2.1. Misyon, vizyon ve politikalar

Sorumlu Birim: Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Bilgi: *Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...*

Kulavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Misyon ve vizyon
- Politika belgeleri (Eğitim ve öğretim politika belgesi uzaktan eğitimi de içermelidir)
- Politika belgelerinin ilgili paydaş katılımıyla hazırlandığını kanıtlayan belgeler
- Politika belgelerinde bütüncül ilişkiyi gösteren ifadeler ve uygulama örnekleri (Eğitim programlarında araştırma vurgusu, araştırma süreçlerinde topluma hizmet vurgusu, uzaktan eğitim vurgusu)
- Politikaların izlendiğine ve değerlendirildiğine ilişkin kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

A.2.2. Stratejik amaç ve hedefler (**kanıt bulunmamaktadır**)

Sorumlu Birim: Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Bilgi: *Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...*

Kulavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Stratejik plan ve geliştirilme süreci
- Performans raporları
- Kurumun stratejik planına planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma aşamalarında iç ve dış paydaş katılımını gösteren kanıtlar

- *Stratejik plan ve hedeflerin, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları' yla uyumunu gösteren kanıtlar*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

A.2.3. Performans yönetimi

Çevre Mühendisliği Bölümü

Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde uygulanmakta olan performans yönetimine aşağıdaki maddeler kanıt olarak sunulmuştur.

- Çevre Mühendisliği Bölümü'nde öğretim üyeliğine atama ve yükseltme işlemleri, üniversitemizin web sayfasında (<http://www.marmara.edu.tr/universite/yonetim/mevzuat/#teskilat>) mevcut olan “Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Kriterleri Yönergesi” kapsamında gerçekleştirilmektedir. Bu yönergede öğretim üyeliğine atanma veya yükseltme ile ilgili mevcut atama kriterleri görülebilir. Yönergede yer alan puan sistemi eğitim, öğretim ve idari faaliyet türlerini içerecek şekildedir ve öğretim elemanlarının bu faaliyetlerdeki performansları, öğretim üyeliğine yükseltme ve atanma işlemleri sırasında dikkate alınmaktadır.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- *Performans göstergeleri ve anahtar performans göstergeleri*

İdari personel için performans göstergeleri tanımlanmıştır. Bunlardan birinci personel işe devamlılığıdır. Aylık bazda devam çizelgeleri personel daire başkanlığına gönderilmektedir.

Diğer bir performans kriteri yazılı iş tanımlarının yerine getirilmesidir.

Akademik personel ile ilgili performans göstergeleri tanımlanmıştır.

Bunlardan birincisi akademik personelin üzerine tanımlı dersler ve projelerin dönem içinde tamamlanmasıdır. Bu sayede eğitim öğretim dönemlerinde anabilim dallarında ders veren ve tez danışmanlığı yapan öğretim üyeleri belirlenebilmektedir.

Üçüncü performans göstergesi derslere ve tez danışmanlıklarına ek olarak BAPKO üzerinden proje yapan öğretim üyelerinin belirlenmesidir. Bu üç göstergede bölümümüz tarafından takip edilebilmektedir. İlk iki gösterge BYS sisteminden üçüncü gösterge ise BAPSİS sisteminden takip edilmektedir.

- *Performans yönetiminde kullanılan mekanizmalar*

Yıl sonunda yapılan yayın sayıları ilan edilmektedir.

Avesis sistemi herkese açık bir sistemdir.

- *Performans programı raporu*

- *Performans yönetimi mekanizmalarının iyileştirildiğine dair kanıtlar*

- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

A.3. Yönetim Sistemleri

A.3.4. Süreç yönetimi

Endüstri Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Sorumlu Birim: Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü

Bilgi:

Endüstri Mühendisliği Bölümü, öğrencilerine verdiği İngilizce lisans eğitiminin kalitesini yükseltmek için MÜDEK akreditasyonunu devam ettirmekte ve eğitim süreçlerini MÜDEK değerlendirme ölçütlerini dikkate alarak yönetmektedir.

Kanıt: <https://www.mudek.org.tr/tr/akredit/akredite2022.shtm>

Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği (İngilizce) Lisans Programı
MÜDEK Akreditasyonu Geçerlilik Süresi: 01.05.2014-30.09.2025
EUR-ACE Etiketli Geçerlilik Süresi: 01.05.2014-30.09.2025

Bilgi:

Endüstri Mühendisliği Bölümü, lisans programı öğrencilerinin staj, bitirme projesi ve mezuniyet işlemleri için bilgi, prosedür ve dokümanlara bölüm web sayfasından ulaşmalarını sağlayarak ilgili süreçleri etkin şekilde yönetmektedir.

Kanıt:

<http://ie.eng.marmara.edu.tr/staj>

<http://ie.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/bitirme-projeleri>

<http://ie.eng.marmara.edu.tr/mezuniyet-islemleri>

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde uygulanmakta olan süreç yönetimine aşağıdaki maddeler kanıt olarak sunulmuştur.

- 4. sınıf öğrencilerine 7. ve 8. Yarıyıllarda zorunlu tutulan “Engineering Project I ve II” dersleri ile öğrencilere bitirme tezi hazırlanmaktadır. Bitirme projeleri/tezleri süreci boyunca öğrencilerin deney, tasarım, matematiksel olarak formüle etme ve çözme becerisi ile veri değerlendirme yetenekleri gelişmektedir. 8. Dönem sonunda öğrenciler bitirme projelerinin çalışma sonuçlarını ve yorumlarını anlattıkları bir tez raporu ve poster sunumu hazırlarlar. Bitirme tezi (7. ve 8. Dönemlerde alınan Engineering Project I ve II dersleri kapsamında) kapsamında izlenen süreç [Kanıt A.3.2](#)'de gösterilmiştir. Ayrıca bölümün kurumsal web sitesinde (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/enve-41974198-bitirme-projeleri>) de süreç tüm detayları ile paylaşılmıştır.
- 2. ve 3. sınıf sonunda zorunlu olan staj uygulamasının yönetim süreci, süreç yönetimi bazında değerli bir örnek teşkil etmektedir. Bölümümüzde zorunlu staj süresi toplam 60 iş günü olup bu süreç ile ilgili olarak tüm öğrenciler Bölüm Staj Komisyonu tarafından bilgilendirilmektedir. Yıl boyunca haftanın 3 günü, haftada toplam 4.5 saat staj işlemleri için ofis saati gerçekleştirilmiştir. Dönem boyunca öğrencilerden gelen e-postalara cevap verilmiştir. Tüm bölüm öğrencilerinin katılımına açık 1 adet staj semineri düzenlenmiştir. Öğrenciler ile Dekanlık mali işler birimi arasındaki koordinasyon sağlanmıştır. 2022 yılı içinde 118 adet staj başvuru formu değerlendirilmiş ve onaylanmıştır. Başvuru formlarındaki bilgiler tablolar halinde özetlenerek Dekanlık mali işler birimine haftalık olarak iletilmiştir. Staj başvuru formu, staj sözleşmesi ve sigorta belgeleri, stajyer değerlendirme formu gibi belgeler ve süreç akış şeması bölümün kurumsal web sitesinde (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/staj>) paylaşılmıştır. Bu konuda izlenen süreç [Kanıt A.3.3](#)'de gösterilmiştir.

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Marmara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde uygulanan süreç yönetimine ilişkin aşağıdaki maddeler kanıt olarak sunulmuştur.

- 4. sınıf öğrencilerine 7. ve 8. Yarıyıllarda zorunlu tutulan “Engineering Project I ve II” dersleri ile öğrencilere bitirme tezi hazırlanmaktadır. Bitirme projeleri/tezleri süreci boyunca öğrencilerin deney, tasarım, matematiksel olarak formüle etme ve çözme becerisi ile veri değerlendirme yetenekleri gelişmektedir. 7. yarıyıl sonunda öğrenciler bitirme projeleri çalışmalarında gerçekleştirdikleri ilerlemeleri anlattıkları bir tez raporu ve poster sunumu hazırlarlar. 8. yarıyıl sonunda ise öğrenciler bitirme projelerinin çalışma sonuçlarını ve yorumlarını anlattıkları bir tez raporu ve sözlü sunumu hazırlarlar. Bitirme tezi (7. ve 8. Dönemlerde alınan Engineering Project I ve II dersleri kapsamında) kapsamında izlenen süreç **Kanıt A.3.1'de** sunulmuştur. Ayrıca bölümün internet sitesinde “Bitirme Projeleri” alt bölümünde (<http://ee.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/bitirme-projeleri>) de süreç tüm detayları ile paylaşılmıştır.
- 2. ve 3. sınıf sonunda zorunlu olan staj uygulamasının yönetim süreci, süreç yönetimi bazında değerli bir örnek teşkil etmektedir. Bölümümüzde zorunlu staj süresi toplam 60 iş günü olup bu süreç ile ilgili olarak tüm öğrenciler Bölüm Staj Komisyonu tarafından bilgilendirilmektedir. Yıl boyunca haftanın 3 günü, haftada toplam 4.5 saat staj işlemleri için ofis saati gerçekleştirilmiştir. Dönem boyunca öğrencilerden gelen e-postalara cevap verilmiştir. Tüm bölüm öğrencilerinin katılımına açık 1 adet staj semineri düzenlenmiştir. Öğrenciler ile Dekanlık mali işler birimi arasındaki koordinasyon sağlanmıştır. Başvuru formlarındaki bilgiler tablolar halinde özetlenerek Dekanlık mali işler birimine haftalık olarak iletilmiştir. Staj başvuru formu, staj sözleşmesi ve sigorta belgeleri, stajyer değerlendirme formu gibi belgeler ve süreç akış şeması bölümün internet sitesinde “Staj” alt bölümünde (<http://ee.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/staj>) paylaşılmıştır. Bu konuda izlenen süreç **Kanıt A.3.2'de** gösterilmiştir.

A.4. Paydaş Katılımı

A.4.1. İç ve dış paydaş katılımı

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Marmara Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde uygulanmakta olan iç ve dış paydaş katılımına aşağıdaki maddeler kanıt olarak sunulmuştur.

Kurumun iç ve dış paydaşları aşağıda verilmiştir. Bölümümüz mezunlarının çalıştığı işveren kuruluşların bir kısmı da dış paydaşlar altında listelenmiştir.

İç paydaşlar:

- Marmara Üniversitesi Yönetimi
- Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi personeli
- Marmara Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Öğretim elemanları
- Marmara Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğrencileri
- Marmara Üniversitesi'ndeki eğitim ya da araştırma konularında işbirliği yapılan diğer programları. Örneğin:
 - Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü
 - Endüstri Mühendisliği Bölümü
 - Fen-Edebiyat Fakültesi

Dış Paydaşlar:

- Marmara Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Mezunları
- Danışma Kurulu
- Mezunlarımızın Lisansüstü Eğitimlerini Tamamladıkları Üniversiteler
- Mezunlarımızın Akademik Kariyerlerini Devam Ettirdikleri Üniversiteler
- Mezunlarımızın çalıştıkları şirket ve kurumlar. Örneğin,
 - Sony
 - TEB
 - Nokia Türkiye
 - Garanti Teknoloji
 - Turkcell Teknoloji
 - SAP Türkiye
 - Koç Sistem
 - TÜBİTAK
 - Anadolu Sigorta
 - Pfizer
 - Vodafone
 - Arçelik

İç paydaşların görüşleri yeni öğrenci anketinden, öğrenci memnuniyet anketinden ve mezuniyet aşamasındaki öğrenci anketinden elde edilen veriler ile ölçülür. Dış paydaşların görüşleri ise stajyer değerlendirme anketinden, mezun anketinden ve işveren anketinden elde edilen veriler ile ölçülür. Ayrıca danışma kurulu ile gerçekleştirilen yazışmalar ve toplantılar aracılığı ile de paydaş görüşleri alınmıştır.

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- Çevre Mühendisliği Bölümü'nün eğitim amaçları belirlenirken, iç ve dış paydaşlarımızın gereksinimleri dikkate alınmıştır. Bölümümüzün iç ve dış paydaşları, [Kant A.4.1](#)'de listelenmiştir. Program eğitim amaçları ilk olarak 2012 yılında bölüm öğretim elemanlarımız tarafından oluşturulmuştur. Ancak, yazım şekli açısından program çıktılarına benzediği için 2014 yılında bölüm yönetiminin görevlendirdiği öğretim üyelerinden oluşan Program Eğitim Amaçları Belirleme Kurulu tarafından yeniden değerlendirilerek diğer paydaşlarla görüşülmek üzere taslak metin oluşturulmuştur. Taslak metin oluşturulurken bölümümüze ait mezun verileri (<https://www.linkedin.com/groups/4348210>) incelenmiş, program mezunlarımızın yakın gelecekte erişmeleri beklenen mesleki kazanımlar dikkate alınmıştır. İç paydaşlarımızdan olan öğrencilerimizin de sürece dahil edilebilmeleri amacı ile son sınıf öğrencilerimize hedefledikleri mesleki kazanımlar ve sektörleri konu alan bir anket çalışması ([Kant A.4.2](#)) uygulanmıştır. Bu anket sonuçları da girdi olarak kullanılmıştır. Ayrıca program eğitim amaçlarının kurum, fakülte ve program misyonları ile uyumlu olacak şekilde belirlenmesine özen gösterilmiştir. Oluşturulan taslak metin e-posta yolu ile öncelikle iç paydaşlarımız olan bölüm öğretim üye ve yardımcıları ile paylaşılmış ([Kant A.4.3](#)), gelen yorumlar değerlendirilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve program danışma kurulunun görüşlerine sunulmuştur. Danışma kurulu görüşlerinin toplanmasının ardından 4 Haziran 2015 tarihinde yapılan toplantı ([Kant A.4.4](#)) ile eğitim amaçlarımıza nihai şekli verilmiştir. Eğitim amaçlarımızın belirlenmesinde takip edilen süreç [Kant A.4.5](#)'te sunulmaktadır. Program eğitim amaçları üç yılda bir bölüm iç paydaşları tarafından gözden geçirilir ve gerekli görüldüğü takdirde diğer paydaşların görüşlerine sunulmak üzere güncellenir. Yapılması düşünülen değişiklikler ile birlikte program eğitim amaçlarının güncel hali bölüm danışma kurulunun görüşlerine sunulur. Program eğitim amaçları güncelleme sürecimiz [Kant A.4.6](#)'da sunulmaktadır. 2015 yılında iç ve dış paydaşlarımızın katkıları ile güncellenen program

eğitim amaçlarımız, 2018 yılında tekrar gözden geçirilmiş ve güncelleme çalışmaları tamamlanmıştır. Bu alışmalar kapsamında ilk olarak bölüm öğretim üyeleri 2017 yılında bir araya gelerek program eğitim amaçlarını görüşmüş ve tartışmalar sonucunda oy çokluğu ile mevcut halinin korunarak dış paydaş görüşüne sunulmasına karar vermişlerdir. Bu toplantı sonrasında bölüm öğretim üyelerimiz ve danışma kurulu üyelerimiz ile 2018 yılında bir toplantı ([Kanit A.4.7](#)) daha gerçekleştirilmiş ve hem program eğitim amaçları hem de müfredatımızla ilgili bilgi alişverişi sağlanmıştır. Toplantı neticesinde üç numaralı program eğitim amacımızda yer alan “karar verici” ifadesinin kaldırılarak yerine “yönetici” ifadesinin eklenmesine karar verilmiştir. Alınan bu karar danışma kurulumuzun toplantıya katılmayan diğer üç üyesi ile de e-mail vasıtası ile paylaşılmış ve görüşleri sorulmuştur. Konu ile ilgili yazışmalar [Kanit A.4.8](#)'de sunulmaktadır. Sonuç olarak, bölüm i paydaşlarımız ve dış paydaşlarımız olan danışma kurulumuzun görüşleri doğrultusunda program eğitim amaçlarımıza son şekli verilerek güncellenmiştir.

- Bölümümüzün gelişime açık noktalarını belirlemek amacı ile faaliyet gösteren sürekli iyileştirme komisyonu, i ve dış paydaşlara belirli aralıklarda düzenlenen anketler çerçevesinde öneriler oluşturmakta ve bu önerileri raporlamaktadır. Programımızda ölçme ve değerlendirme süreçlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile i ve dış paydaşlara uygulanan anketler, sıklıkları, koordine eden ve değerlendiren birimler [Kanit A.4.9](#)'da verilmiştir. Bunlara ilave olarak web sayfamızda yer alan ‘Sürekli İyileştirme Talep Formları’ (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/surekli-iyilestirme/>) tüm paydaşlarımızın iyileştirilmesini arzu ettikleri taleplerin birimize ulaştırılması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmıştır.
- Bölümümüzde yeni açılması planlanan teknik seçmeli dersler için i ve paydaş görüşleri alınmaktadır. Bu kapsamda, açılması önerilen teknik seçmeli derslere yönelik ders izlencesi ilgili öğretim üyesi tarafından hazırlanmakta ve söz konusu dersin kapsamı öncelikle Müfredat Komisyonu tarafından incelenmektedir. Daha sonra evre Mühendisliği alanında sektörde çalışan uzman görüşü istenerek dış paydaşların görüş ve önerileri alınmaktadır. Bölümümüzde açılması planlanan teknik seçmeli derslere yönelik karar alma süreçlerinde dış paydaş katılımının sağlandığını gösteren yazışmalara örnekler [Kanit A.4.10](#)'da gösterilmiştir.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Marmara Üniversitesi **Makine Mühendisliği** Bölümü'nde uygulanmakta olan i ve dış paydaş katılımına aşağdaki maddeler kanıt olarak sunulmuştur.

• *Kurumun süreçlerine özgü oluşturulmuş i ve dış paydaş listesi ile paydaşların önceliklendirilmesine ilişkin kanıtlar*

A. İç paydaşlar

1. Personel
2. Akademisyenler
3. Öğrenciler

B. Dış Paydaşlar

1. Mezunlar
2. Sanayi
3. Toplum
4. Başka Ülkeler

- *Paydaş görüşlerinin alınması sürecinde kullanılan veri toplama araçları ve yöntemi (Anketler, odak grup toplantıları, çalıştaylar, bilgi yönetim sistemi vb.)*

Öğrencilerden doğrudan bölüm yönetimine görüş ve sorunlarını iletebilecekleri bir sistemimiz mevcuttur. Kapıda öneri kutusu bulunmaktadır.

Ders anketleri düzenli yapılmaktadır.

<http://me.eng.marmara.edu.tr/ders-anketleri>

Mezunlarımızdan sürekli iletişim içinde olduğumuz bölüm mezun grubumuz mevcuttur. Dış paydaş görüşleri buradan alınmaktadır.

<https://www.linkedin.com/groups/8515932/>

Danışma kurulu vasıtasıyla dış paydaşlarımızdan görüş ve öneriler almaktayız.

[EK 5](#)

- *Karar alma süreçlerinde paydaş katılımının sağlandığını gösteren belgeler*

[EK 5](#)

- *Paydaş katılım mekanizmalarının işleyişine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

Kurumun iç ve dış paydaşları aşağıda verilmiştir. Bölümümüz mezunlarının çalıştığı işveren kuruluşların bir kısmı da dış paydaşlar altında listelenmiştir.

İç paydaşlar:

- *Marmara Üniversitesi Yönetimi*
- *Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi personeli*
- *Marmara Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü Öğretim elemanları*
- *Marmara Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü öğrencileri –*

Marmara Üniversitesi'ndeki eğitim ya da araştırma konularında işbirliği yapılan diğer programları.

Dış Paydaşlar:

- *Marmara Üniversitesi Kimya Mühendisliği Mezunları*
- *Danışma Kurulu*
- *Mezunlarımızın Lisansüstü Eğitimlerini Tamamladıkları Üniversiteler*
- *Mezunlarımızın Akademik Kariyerlerini Devam Ettirdikleri Üniversiteler*
- *Mezunlarımızın çalıştıkları şirket ve kurumlar.*

İç paydaşların görüşleri yeni öğrenci anketinden, öğrenci memnuniyet anketinden ve mezuniyet aşamasındaki öğrenci anketinden elde edilen veriler ile ölçülür. Dış paydaşların görüşleri ise stajyer değerlendirme anketinden, mezun anketinden ve işveren anketinden elde edilen veriler ile ölçülür. Ayrıca danışma kurulu ile gerçekleştirilen yazışmalar ve toplantılar aracılığı ile de paydaş görüşleri alınmıştır.

Bölümümüzün iç paydaşları olan öğretim üye/yardımcıları toplantılar aracılığıyla tüm süreçlere katılım göstermektedir. Öğrenciler ise yıllık olarak düzenlenen sınıf toplantıları, danışmanları ve öğretim üyeleri ile sürdürdükleri e-posta iletişimi, sınıflar düzeyinde yapılan anket çalışmaları ve dersler özelinde yapılan anket çalışmaları ile süreçlere katılmaktadır. Dış paydaşlar ise bölüm mezunları, işverenler ve Danışma Kurulu üyeleridir. İşverenler staj çalışmaları yürüten öğrencilerimizin ve mezunlarımızın performansını değerlendirerek, Danışma Kurulu üyeleri ise yıllık olarak düzenlenen toplantılar yoluyla kalite süreçlerine katılım sağlamaktadır. Mezunlarımız ise anket çalışmaları ve Mezunlarla İlişkiler Komisyonunun düzenlediği toplantılar aracılığıyla süreçlere destek vermektedir.

Kanıt:

Mezun anketi:

<http://kmm.eng.marmara.edu.tr/mezunlar/mezun-anketi/>

Kanıt:

İşveren Anketi:

<http://kmm.eng.marmara.edu.tr/mezunlar/isveren-anketi/>

Kanıt 2: Birinci, İkinci, Üçüncü Sınıf Öğrenci Anketleri

Kanıt 3: Son Sınıf Öğrenci Anketi

Kanıt 4: Danışma kurulu toplantı tutanağı

Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Eğitim ve öğretim, paydaş katılımını sağlamak için planlamalar ve uygulamaları bulunmaktadır. Bu çalışmalar MÜDEK kapsamında 2013 den beri yapılmaktadır. Danışma kurulu üyelerimizin katkılarıyla eğitim-öğretim kalitemizi iyileştirici ve güncel gelişmelere uygun hale getirilecek kararlar alınıp uygulanmaktadır

Kanıt: EK 1

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Bölümümüzün iç ve dış paydaşları, **Kanıt A.4.1'de** listelenmiştir. Bölümümüzün program eğitim amaçlarını periyodik olarak gözden geçirmek ve gerektiği takdirde revize önerilerinde bulunması amacıyla bir dış danışma kurulu bulunmaktadır. Bu dış danışma kurulunda; özel sektör temsilcileri, farklı üniversitelerden öğretim üyeleri ve bölümümüz mezunları bulunmaktadır. Dış danışma kurulu üyeleri ile her yıl periyodik görüşmeler gerçekleştirilmekte, lisans ve lisansüstü program içerikleri, bölüm ve kampüs eğitim ve araştırma olanaklarıyla ilgili görüşleri alınmaktadır.

Bölümümüz mezunları ve özel sektör temsilcileri ile her yıl mezun anketleri ve işveren anketleri vasıtasıyla veriler toplanmakta ve bu anketler sürekli iyileştirme komisyonu tarafından analiz edilerek bölümümüzün geliştirilmesi için öneriler yapılmaktadır.

Program eğitim amaçları üç yılda bir bölüm iç paydaşları tarafından gözden geçirilir ve gerekli görüldüğü takdirde diğer paydaşların görüşlerine sunulmak üzere güncellenir. Yapılması düşünülen değişiklikler ile birlikte program eğitim amaçlarının güncel hali bölüm danışma kurulunun görüşlerine sunulur. Program eğitim amaçları güncelleme sürecimiz **Kanıt A.4.2'de** sunulmaktadır.

Bölümümüzün gelişime açık noktalarını belirlemek amacı ile faaliyet gösteren sürekli iyileştirme komisyonu, iç ve dış paydaşlara belirli aralıklarda düzenlenen anketler çerçevesinde öneriler oluşturmakta

ve bu önerileri raporlamaktadır. Programımızda ölçme ve değerlendirme süreçlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile iç ve dış paydaşlara uygulanan anketler, sıklıkları, koordine eden ve değerlendiren birimler **Kanıt A.4.3'te** verilmiştir.

A.4.2. Öğrenci geri bildirimleri

Cevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Marmara Üniversitesi **Çevre Mühendisliği** Bölümü'nde alınan öğrenci geri bildirimlerine aşağıdaki maddeler kanıt olarak sunulmuştur.

- Program çıktılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi sürecinde son sınıf öğrenci anketi yapılmıştır. Son sınıf öğrenci anketleri ([Kanıt A.4.11](#)) her sene düzenli olarak yapılmaktadır. Bu anketler kapsamında bölümümüzün son sınıf öğrencilerine program çıktılarının karşılanma düzeyi sorulmaktadır. 2021-2022 yılında gerçekleştirilen son sınıf öğrenci anketlerinde alınan geri bildirimler [Kanıt A.4.12](#)'de gösterilmiştir.
- Öğrencilerimize her yıl düzenli olarak yaptığımız ve çeşitli konularda görüşlerine başvurduğumuz anketlerimiz bulunmaktadır. Bunlar öğrencilere yılda bir defa yapılır ve sene sonunda değerlendirilerek eğitim-öğretim kalitemizi arttırmak için kullanılır. Her yıl yapılan ve öğrenci bildirimine dayalı olan anketlerden bazıları yeni giren öğrenci anketidir ([Kanıt A.4.13](#)), mezun durumundaki öğrenci anketi ([Kanıt A.4.14](#)) ve öğrenci danışman anketidir ([Kanıt A.4.15](#)).
- Sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında programın eğitim amaçları ve program çıktıları ile ilgili alanlarda gelişmeye ve iyileştirmeye açık hususların tespiti için 2011-2012 akademik yılından itibaren her dönemin sonunda bölüm başkanının 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile sistematik olarak yaptığı sınıf toplantılarından faydalanılmıştır ([Kanıt A.4.16](#)). Elde edilen veriler ışığında gerçekleştirilen iyileştirmelere ve kapatılan döngülere örnekler [Kanıt A.4.17](#)'de verilmiştir.
- Ayrıca Bölümümüzün web sayfasında yer alan 'Sürekli İyileştirme Talep Formları' (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/surekli-iyilestirme/>) tüm öğrencilerimizin iyileştirilmesini arzu ettikleri taleplerin birimimize ulaştırması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Marmara Üniversitesi **Makine Mühendisliği** Bölümü'nde alınan öğrenci geri bildirimlerine aşağıdaki

maddeler kanıt olarak sunulmuştur • *Öğrenci geri bildiriminde elde etmeye ilişkin ilke ve kurallar Gizlilik ve güvenilirlik temel ilkedir.*

- *Tanımlı öğrenci geri bildirim mekanizmalarının tür, yöntem ve çeşitliliğini gösteren kanıtlar Öğrencilerden doğrudan bölüm yönetimine görüş ve sorunlarını iletebilecekleri bir sistemimiz mevcuttur.*

Bölüm öneri kutusu

Anketler; <http://me.eng.marmara.edu.tr/ders-anketleri>

<https://www.linkedin.com/groups/8515932/>

(Uzaktan/karma eğitim dahil)

Dilekçeler

- *Öğrenci geri bildirimleri kapsamında gerçekleştirilen iyileştirmelere ilişkin uygulamalar*

Bazı dersler ikinci bir section istendi. Bu Bahar dönemi için açıldı ME1052.2 ayrıca Bu dönem çok kalan olduğu için öğrenci talebiyle ME2031 dersinin baharda ilk kez repeat dersi açıldı.

Kanıt Sunulan dersler 2022-2023 Bahar dönemi

- Öğrencilerin karar alma mekanizmalarına katılımı örnekleri
- Öğrenci geri bildirim mekanizmasının izlenmesi ve iyileştirilmesine yönelik kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

Bölümümüz Ölçme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından her sene sınıf bazında öğrenciler ile bölüm yönetimi görüşmeler yapmakta ve öğrencilerin geri bildirimleri alınmaktadır. Bu geri bildirimler bölüm başkanlığı ve ölçme değerlendirme ve MÜDEK komisyonu tarafından değerlendirilerek gerekli görüldüğü takdirde iyileştirmeler yapılmaktadır. Ayrıca lisans programındaki her ders için öğrencilerle ders anketleri yapılarak geri bildirimler alınmaktadır.

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Bölümümüz Ölçme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından her sene sınıf bazında öğrenciler ile bölüm yönetimi görüşmeler yapmakta ve öğrencilerin geri bildirimleri alınmaktadır. Bu geri bildirimler bölüm başkanlığı tarafından değerlendirilerek gerekli görüldüğü takdirde iyileştirmeler yapılmaktadır.

Ayrıca lisans programındaki her dersten başarılı olan öğrencilerle ders anketleri yapılarak geri bildirimler alınmaktadır.

A.4.3. Mezun ilişkileri yönetimi

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde uygulanan mezun ilişkileri yönetimine aşağıdaki maddeler kanıt olarak sunulmuştur.

- Mezunlarımızla ilgili her türlü iletişimin sağlanması, çalışma bilgilerinin takibi, teknik konularda paylaşımların sağlanması ve gerekli durumlarda bölümümüzle ilgili ölçme-değerlendirme süreçlerinin daha verimli hale getirilmesi amacı ile 2011 yılında LinkedIn üzerinde Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Mezunları grubu (<https://www.linkedin.com/groups/4348210/>) oluşturulmuştur. Mezunlar grubumuzda 470 üyemiz bulunmaktadır.
- Ayrıca eğitim amaçlarımızın ne ölçüde sağlandığını belirlemek amacı ile 3 yıllık periyotlar halinde mezunlarımıza Kanıt A.4.18'de yer alan anket vasıtası ile ulaşılarak kariyerleri boyunca çalıştıkları firma, sektör ve pozisyon bilgileri toplanmaktadır. İlk olarak 2015 yılında uygulanan anket sonucunda 120 mezunumuzun bilgilerine ulaşılmıştır. Bu sayı 2022 yılında tekrarlanan anket sonucunda çalışma bilgilerine ulaştığımız mezun sayısı 258'e ulaşmıştır. Söz konusu ankete ait bağlantı aşağıda verilmiştir:
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScxZ55UvUrnu6g5DFHYIE9gfVFMrlhRcVkf-3EqMYaNP5_wkw/viewform
- Eğitim-öğretim kalitemizin artması için mezunlarımızın görüşleri bölümümüz için çok değerlidir. Mezunlarımızın bölümümüz için fikirlerini, güçlü ve zayıf yönlerimizi bildirmeleri, bizlerin de bu yönde adımlar atmamızı sağlamaktadır. Mezunlarımızdan geri dönüş alabilmek için uyguladığımız anketlerin yanı sıra kendilerine gönderdiğimiz e-mail yoluyla, bölümümüz

hakkındaki görüşlerini iletmeleri istenmiş ve bize gelen görüşler bölümümüz web sayfasında yayınlanmıştır. Mezunlarımızın yazılarına aşağıdaki adresten ulaşılabilir: <http://enve.eng.marmara.edu.tr/mezunlar/mezunlarimizin-gorusleri/>
Bunun dışında çeşitli sektörlerden mezunlarımızı her yıl "Mezunlar Paneli" düzenleyerek okulumuza davet etmekte ve öğrencilerimiz ile buluşmalarını sağlamaktayız ([Kanıt A.4.19](#)).

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- *Mezun izleme sisteminin özellikleri*

Mezunlarımız takip etmek ve iletişim kurmak amacıyla geliştirdiğimiz bir linkedin gurubumuz mevcuttur.

Toplam 970 mezunumuzun 693 ü guruna üyedir

<https://www.linkedin.com/groups/8515932/>

Tüm iş ilanlarını bu guruptan bölüm başkanlığı olarak paylaşıyoruz. Bu da gurubu aktif tutuyor.

- *Mezunların sahip olduğu yeterlilikler ve programın amaç ve hedeflerine ulaşılmasına ilişkin memnuniyet düzeyi*
- *Mezun izleme sistemi kapsamında programlarda gerçekleştirilen güncelleme çalışmaları*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Kimya Mühendisliği Kanıtları

Bölümümüz, mezunları ile mezunlar komisyonu tarafından ve bölüm LinkedIn hesabından sürekli iletişim sağlanmakta ve mezunlardan bilgi akışının sürekliliği sağlanmaktadır.

Kanıt : Mezun anketi : <http://kmm.eng.marmara.edu.tr/mezunlar/mezun-anketi/>

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Programların genelinde öğrenci geri bildirimleri (her yarıyıl ya da her akademik yıl başında veya sonunda) alınmaktadır.

Kanıt: EK 2

A.5. Uluslararasılaşma

A.5.1. Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi

Sorumlu Birim: Uluslararası İlişkiler ve Akademik İşbirliği Ofisi

Bilgi: Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...

Kılavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı
- Yönetim ve organizasyonel yapıya ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

A.5.2. Uluslararasılaşma kaynakları

Sorumlu Birim: Uluslararası İlişkiler ve Akademik İşbirliği Ofisi

Bilgi: Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...

Kılavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Uluslararası çalışmalar için ayrılan kaynaklarının yönetimine ilişkin belgeler (Erasmus vb. bütçelerin kullanım oranı, AB proje bütçelerinin yönetimi ve ikili protokoller kapsamında gerçekleşen kaynakların yönetimine ilişkin belgeler gibi)
- Uluslararasılaşma kaynakların dağılımının izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

A.5.3. Uluslararasılaşma performansı

Sorumlu Birim: Uluslararası İlişkiler ve Akademik İşbirliği Ofisi

Bilgi: Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...

Kılavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Uluslararasılaşma faaliyetleri
- Kurumun uluslararasılaşma performansını izlemek üzere kullandığı göstergeler
- Uluslararasılaşma hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını izlemek üzere oluşturulan mekanizmalar
- Uluslararasılaşma süreçlerine ilişkin yıllık öz değerlendirme raporları ve iyileştirme çalışmaları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

EĞİTİM ve ÖĞRETİM

B.1. Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi (MÜMF) **Çevre Mühendisliği Lisans** (Örgün Eğitim) Programı toplam olarak 4 yıllık (8 yarıyıl) süreden oluşmaktadır. Çevre Mühendisliği öğretim programının ders, uygulama, staj gibi tüm gereklerini “Marmara Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”

(http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni4/mu_yonnetmelik_onlisans_lisans_v21.pdf)

hükümlerine göre başarıyla tamamlayan ve genel not ortalaması (GANO) 2,00 veya daha yüksek olan öğrenciler diploma almaya hak kazanırlar. Öğrenci bütün derslerinden başarılı olsa dahi genel not ortalaması 2,00'in altında kalırsa mezun olamaz ve not ortalamasını yükseltmek için derslerini tekrar eder. Ayrıca öğrencinin mezun olabilmesi için 60 günlük zorunlu stajını tamamlaması ve bitirme tezini tamamlayıp onaylanmış şekilde bölüm başkanlığına teslim etmesi gerekmektedir. Çevre Mühendisliği eğitim programında gerekli çalışmaları başarılı bir şekilde tamamlayan öğrenciler, çevre mühendisliğinin tüm yetkileriyle birlikte “lisans” derecesi almaya hak kazanmaktadırlar.

Çevre Mühendisliği programı (“Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I ve II” ve “Türk Dili I ve II” dersleri haricinde) %100 İngilizce eğitim verdiği için öğrencilerimizin belli bir seviyede İngilizce bilmeleri gerekmektedir. Bölümümüzde okumaya hak kazanan öğrencilerimiz, üniversitemiz bünyesindeki Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından düzenlenen “Yeterlilik” sınavına girerler, başarılı oldukları takdirde, hazırlık sınıfını atlayarak 1.sınıfa başlarlar. Yeterlilik sınavını geçemeyen öğrencilerimiz, en az 1 yarıyıl Hazırlık Sınıfı'nda yabancı dil eğitimi görürler.

Bölümümüzde çift anadal ve yandal programları ile ilgili esaslar http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni/yonerge_cap_yap_v30.pdf adresinde yayınlanmış olan Marmara Üniversitesi Çift Anadal Programı ve Yandal Programı Yönergesi usullerince gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca Çevre Mühendisliği Programı, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Programlarını yürütmektedir. Bu programları başarı ile tamamlayan öğrenciler, “Yüksek Lisans” ve “Doktora” derecesi almaya hak kazanmaktadırlar. Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Programları ile ilgili esaslar, <http://enve.eng.marmara.edu.tr/cevre-muh-lisansustu-programlari/cevre-muh-lisansustu-programlari/> adresinde verilmektedir.

B.1.1. Programların tasarımı ve onayı

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

• Program tasarımı ve onayı için kullanılan tanımlı süreçler (Eğitim politikasıyla uyumu, el kitabı, kılavuz, usul ve esas vb.)

Yeni program açma değişim ve gelişim ekibinin önerisiyle Enstitü kuruluna sevk edilir. Enstitü kurulu onay verirse bu karar enstitü yönetim kurulunda görüşülüp üniversite müfredat komisyonuna gönderilir.

Daha sonra müfredat komisyonu bu kararı senato sevk eder.

• Program tasarımı ve onayı süreçlerinin yönetsel ve organizasyonel yapısı (Komisyonlar, süreç sorumluları, süreç akışı vb.)

• Program amaç ve çıktılarının TYYÇ ile uyumunu gösteren kanıtlar
Programların ME OBS sisteminde tanımları yapılmıştır.

Program Çıktıları (Program Outcomes)	
Üst Birim	: Fen Bilimleri Enstitüsü
Birim	: Fizik
Program	: Tezli Yüksek Lisans
Eğitim Dili	: Türkçe
Eğitim Süresi	: 2

Program Tanıtımı	Program Çıktıları	TYÇ Düzey / Alan / Program
Dil Tercih: <input type="text" value="Türkçe"/>	<input type="button" value="✓Kaydet"/>	<input type="button" value="✓Kaydet ve Onaya Gönder"/> <input type="button" value="Reddet"/> <input type="button" value="Onay"/>

- Onay Durumu : **Yayınlandı.**
- Onay Açıklama : **Program Tanıtları başarılı bir şekilde kayıt edilmiştir.**

Kuruluş
<input type="text" value="Türkçe"/> <input type="text" value="İngilizce"/> <input type="text" value="Almanca"/> <input type="text" value="Fransızca"/>

Fen Bilimleri Enstitüsü MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE bağlı olarak 10 Temmuz 1982 tarihinde kuruldu. Fizik Yüksek Lisans Programı, Marmara Üniversitesi Fen-Bil

- *Uzaktan-karma program tasarımında bölüm/alan bazlı uygulama çeşitliliğine ilişkin kanıtlar (bölümlerin farklı uzaktan eğitim taleplerinin dikkate alındığına ilişkin kanıtlar vb.)*
- *Program tasarım süreçlerine paydaş katılımını gösteren kanıtlar*
- *Programların tasarım ve onay sürecinin izlendiği ve iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Cevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Program tasarımı ve onayı süreçlerinin yönetsel ve organizasyonel yapısı (Komisyonlar, süreç sorumluları, süreç akışı vb.)**

Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Lisans Programı, Bölüm Başkanlığı tarafından yönetilir. Bölüm Başkanlığı, Bölüm Başkanı ve iki yardımcısından oluşmaktadır. Karar alma sürecinde yapılan öneriler Bölüm Kurulu tarafından değerlendirilir ve sonuca bağlanır. Çevre Mühendisliği programında Bölüm Kurulu'nun yapısı aşağıdaki şekilde oluşmaktadır ([Kamıt B.1.1](#)). Bölüm Kurulunca alınan kararları Bölüm Başkanlığı yürütür. Ayrıca Bölüm Başkanlığı yetki alanı içerisindeki konularda doğrudan karar alıp uygulamaktadır.

Bölüm kararlarının akademik konuları Fakülte Kurulunca, idari konular Fakülte Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Karara bağlanan konulardan Fakülte Dekanlığınca yapılacaklar Dekanlık makamınca yürütülür. Rektörlüğe arz edilmesi gerekenler rektörlük makamına arz edilir. Rektörlüğe arz edilen konulardan akademik konular Üniversite Senatosu'nda karara bağlanır. İdari konular Üniversite Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Karara bağlanan tüm konular Rektörlük makamınca yürütülür.

Çevre Mühendisliği programının daha düzenli işleyişi, program çıktılarının gerçekleştirilmesi ve eğitim amaçlarına ulaşılması için çeşitli komisyonlar oluşturulmuş ve işler paylaştırılmıştır. Bu komisyonlar sayesinde bölümde yapılması gerekenlerin sorumluları belirlenmiş ve işlerin daha hızlı yapılması sağlanmıştır. Komisyonlar Bölüm Başkanlığı tarafından oluşturulmuştur. Komisyonların dağılımı ve komisyon üyeleri [Kamıt B.1.2](#)'de verilmiştir. Ayrıca bölümde yer alan komisyonlara Çevre Mühendisliği web sayfasından da erişilebilir (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/bolum-surec-sorumlulari-ve-komisyonlar/>).

- **Örnek Kanıtlar: Program tasarımı ve onayı için kullanılan tanımlı süreçler (Eğitim politikasıyla uyumu, el kitabı, kılavuz, usul ve esas vb.)**
- **Örnek Kanıtlar: Program tasarım süreçlerine paydaş katılımını gösteren kanıtlar**
- **Örnek Kanıtlar: Programların tasarım ve onay sürecinin izlendiği ve iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar**

Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde uygulanan program çıktıları, MÜDEK kapsamında (Sürüm 2.2 - 25.01.2020) ([Kamıt B.1.3](#)) belirlenen güncel değerlendirme ölçütleri ile birebir aynıdır. MÜDEK bölümümüzün dış paydaşları arasında yer almaktadır ve dolayısıyla MÜDEK değerlendirme ölçütlerine göre bölümümüzün program çıktılarının tasarlanıyor olması, aslında "Program tasarım süreçlerine paydaş katılımını" gösteren bir kanıt niteliği taşımaktadır.

Ayrıca bölüm felsefesinin içeriği ve gelişimi çevre mühendisliği web sayfasında herkesin erişimine açık olarak sunulmaktadır (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/bolum-tarihcesi/>). Programımızın eğitim amaçları da bu çerçevede belirlenmiştir. Bunlar sırasıyla:

1. Mezunlar kariyerlerini özellikle tasarım, tesis işletmesi, araştırma/egitim, danışmanlık, analiz ve ölçüm hizmetleri ve çevre yönetimi konuları başta olmak üzere Çevre Mühendisliği ve ilgili alanlarda sürdürürler.
2. Mezunlar mesleklerini uluslararası platformlarda sürdürebilirler.
3. Mezunlar çalıştıkları işyerlerinde yönetici konumda bulunabilirler.

Bahsi geçen eğitim amaçları belirlenirken iç ve dış paydaşların fikirleri alınmış ve mezunlarımızın çalıştığı kurum ve buldukları pozisyonlar ile ilgili veriler toplanıp öğretim üye ve görevlilerinin de katıldığı bir toplantıda değerlendirilmiştir. Eğitim amaçlarına program çıktıları ile ulaşılabilirliğinin tesisi için 3 yılda bir revize edilen eğitim amaçları sonrası program çıktıları ile uyumlu olup olmadığı kontrol edilir ([Kanıt B.1.4](#)). Değerlendirmeler esnasında eğitim amaçlarının sağlanamadığı düşünüldüğünde program çıktıları ders ilişkileri tekrar değerlendirilip ilgili öğretim üye ve görevlilerine geri bildirimler yapılarak eğitim amaçlarını sağlamak için alınması gereken tedbirler konusunda görüş bildirilmektedir.

Programımızın eğitim amaçları üniversitemizin, fakültemizin ve bölümümüzün öz görevlerine uyumlu olacak şekilde oluşturulmuştur. Eğitim Amaçlarının Kurum, Fakülte ve Program Öz görevleri ile ilişkisi [Kanıt B.1.5](#)'te sunulmuştur. Bu tabloda her bir eğitim amacının (EA) öz görevler içerisinde uyumlu olduğu bölümler özetlenmektedir.

EA1'de bahsedilen sektörel alanların tamamı bilime hizmet etmektedir. Bu bakış açısı ile EA1'de kullanılan ifade, kurum öz görevlerinde vurgulanan “toplumsal değerleri ön planda tutarak tüm paydaşları için bilimde değer üreten bir üniversitedir” ifadesi ile paralellik taşımaktadır. Bunun yanı sıra, fakülte öz görevlerinde bulunan “Üstün nitelikli mühendis yetiştirmek, ülkemizde bilgi ve teknolojinin üretilmesine, yönetilmesine, kullanılmasına ve yayılmasına katkıda bulunmak” ve program öz görevlerinde yer alan “kendini sürekli geliştiren, etkin iletişim kurabilen, teorik bilgiyi uygulamaya aktarabilen çevre mühendisleri yetiştirmek” ifadeleri ile de kapsam yönünden uyum içerisinde.

EA2'de yer alan ifade ise, kurum ve program öz görevlerinde sırası ile vurgulanan, “çok dilli eğitimiyle öncü, uluslararası ve çağdaş bir üniversitedir” ile “dünyanın her yerinde mesleğini icra edebilen çevre mühendisleri yetiştirmek” ifadeleri ile tam uyum içerisinde. EA2, aynı zamanda fakülte öz görevlerinde yer alan “üstün nitelikli mühendis yetiştirmek” ifadesi ile yetişen üstün nitelikli mühendisin uluslararası alanda da başarıyla çalışabileceği noktasında paralellik taşımaktadır.

EA3'de kullanılan ifade mezunlarımızın kurum, fakülte ve program öz görevlerinde ifade edilen donanımlara sahip olarak, mesleğinde yükselebileceği ve yönetici pozisyonda çalışabileceği hususunu vurgulamaktadır. Bu anlamda kurum, fakülte ve program öz görevleri ile uyum sağlamaktadır.

Program eğitim amaçları ilk olarak 2012 yılında bölüm öğretim elemanlarımız tarafından oluşturulmuştur. Ancak, yazım şekli açısından program çıktılarına benzediği için 24 Aralık 2014 tarihinde bölüm yönetiminin görevlendirdiği öğretim üyelerinden oluşan Program Eğitim Amaçları Belirleme Kurulu tarafından yeniden değerlendirilerek diğer paydaşlarla görüşülmek üzere taslak metin oluşturulmuştur ([Kanıt B.1.6](#)). Taslak metin oluşturulurken bölümümüze ait mezun verileri (<https://www.linkedin.com/groups/4348210>) incelenmiş, program mezunlarımızın yakın gelecekte erişmeleri beklenen mesleki kazanımlar dikkate alınmıştır. İç paydaşlarımızdan olan öğrencilerimizin de sürece dahil edilebilmeleri amacı ile son sınıf öğrencilerimize hedefledikleri mesleki kazanımlar ve sektörleri konu alan bir anket (<https://forms.gle/tB9GyLgtETo2y2mv6>) çalışması ([Kanıt B.1.7](#)) uygulanmıştır. Bu anket sonuçları da girdi olarak kullanılmıştır. Ayrıca program eğitim amaçlarının kurum, fakülte ve program öz görevleri ile uyumlu olacak şekilde belirlenmesine özen gösterilmiştir.

Oluşturulan taslak metin e-posta yolu ile öncelikle iç paydaşlarımız olan bölüm öğretim üye ve yardımcıları ile paylaşılmış ([Kanıt B.1.8](#)), gelen yorumlar değerlendirilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve program danışma kurulunun görüşlerine sunulmuştur. Danışma kurulu görüşlerinin toplanmasının ardından 4 Haziran 2015 tarihinde yapılan toplantı (Toplantı tutanağı [Kanıt B.1.9](#)'da sunulmaktadır) ile eğitim amaçlarımıza nihai şekli verilmiştir. Eğitim amaçlarımızın belirlenmesinde takip edilen süreç [Kanıt B.1.10](#)'da sunulmaktadır. Danışma kurulu üyelerimizin güncel listesi [Kanıt B.1.11](#)'de yer almaktadır. Danışma kurulu üyelerimizden bazılarının iş yoğunlukları/yurtdışı görevleri nedeni ile ulaşılmakta güçlük çekildiği için kurul üye listemizde güncellemeye gidilmiştir. Danışma Kurulumuzda özel sektör temsilcileri, mezunlarımız, işverenler, ilgili mühendislik odasından bir temsilci, farklı üniversiteden bir öğretim üyesi ve Sanayi Odası temsilcisi üyelerimiz bulunmaktadır.

Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde uygulanmakta olan programın iyileştirilmesi ile alakalı çalışmaların belirli bir sistematik döngü içinde gerçekleştirilebilmesi adına [Kanıt B.1.12](#)'de gösterilen akış diyagramı oluşturulmuş ve takip edilmiştir. Bölümdeki farklı komisyonlardan alınan görüşler ve veriler doğrultusunda Bölüm Başkanlığı veya ilgili komisyonlar yapılması planlanan iyileştirme için gerekli aksiyonu almakla sorumludur.

Kimya Mühendisliği Kanıtları

Kimya Mühendisliği Bölümü program tasarımı ve onayı "M.Ü. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği", "M.Ü. Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği" ve "Marmara Üniversitesi Eğitim-Öğretim Programları Uygulama Yönergesi" ne göre sürekliliği güvence altına alınmaktadır. Gözden geçirme faaliyetleri, program başkanı, anabilim dalı başkanları, sürekli gelişim komisyonları, Mezunlar ve Dış Paydaşlarla yapılan toplantılar aracılığıyla gerçekleştirilmekte, bu

doğrultuda programların güncellenmesine yönelik ihtiyaç analizleri yapılmaktadır. Bu amaçla bölüm kurulu toplanarak karar almaktadır.

Program tasarımı ve onayı süreçlerinin yönetsel ve organizasyonel yapısına, Komisyon bilgilerine ve süreç sorumluları gibi bilgilere kimya mühendisliği bölümüne ait olan internet sitesinden ulaşılabilir.

Kanıt : <http://kmm.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/bolum-idari-yapisi>

Kanıt : <http://kmm.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/bolum-komisyonlari>

Program tasarımında Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK)'nin belirlediği kıstaslara uyum ve Danışma Kurulu üyelerinin görüşleri önem arz etmektedir. Bölümümüz 2018 yılında gerçekleştirilen MÜDEK değerlendirme ziyareti sonrasında yapılan öneriler neticesinde programını belirli alanlarda güçlendirmiştir.

Kanıt 5: Ders Eklenmesine Yönelik Danışma Kurulu Kararı

Kanıt: Boya Teknolojisine Giriş dersi ME OBS bağlantısı:

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/boya-teknolojisine-giris/kmm4067-69571-3371>

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Program Güncelleme Müfredat Komisyonu Çalışmaları ve danışma kurulu önerileri dikkate alınarak program tasarımı ve onayı yapılmaktadır. <http://mse.eng.marmara.edu.tr/lisans/mufredat>

B.1.2. Programın ders dağılım dengesi

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Ders dağılımına ilişkin ilke ve yöntemler ile buna ilişkin kanıtlar**
- **Örnek Kanıtlar: İlan edilmiş ders bilgi paketlerinde ders dağılım dengesinin gözetildiğine ilişkin kanıtlar**

Bölüm eğitim planımız eğitim amaçlarını sağlayacak şekilde tasarlanmış olup, çevre problemlerine doğru yaklaşım için gereken temel biyolojik, kimyasal ve fiziksel olguları, mühendislik ilkelerini ve hesaplama becerilerini, çevre mühendisliği ile ilgili bilgisayar uygulamalarını kapsamaktadır. Meslek eğitimi vermek için bunların yanı sıra seminerler ve teknik geziler yöntem olarak kullanılmaktadır. Grup çalışmaları ve ders kapsamlarında verilen projeler ile öğrenciler hem bireysel hem de takım halinde çalışmaya teşvik edilirler.

Bölüm eğitim planı temel olarak Matematik ve Temel Bilimler, Meslekî Konular (Mühendislik Bilimleri + Mühendislik Tasarımı) ve Genel Eğitim olmak üzere üç kategoriye ayrılmıştır. Çevre Mühendisliği Bölümü eğitim planı çerçevesinde yer alan derslerin bir kısmı üniversite, bir kısmı fakülte ve bunlar dışında kalanlar da bölüm tarafından verilmektedir. Yabancı Diller bölümü tarafından yapılan yeterlilik sınavını geçemeyen öğrenciler için, akademik çalışmalarında kullanabilecekleri ileri düzeyde İngilizce eğitimi sağlayan Yabancı Dil Hazırlık dersleri ise üniversitemizin Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından verilmektedir. Bunun yanı sıra Türk Dili, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersleri Uzaktan eğitim şeklinde üniversitenin tüm programlarında ortak olarak verilmektedir. Fakülte tarafından ortak

olarak tanımlanan dersler ise General Chemistry, Physics, Calculus, Introduction to Computing, Engineering Drawing, Introduction to Economics, Engineering Economy ve Differential Equations dersleridir. Ders programındaki diğer dersler ise bölüm tarafından tanımlanmıştır. Bunların yanında 3., 4., 5. ve 6. yarıyıllarda fakülte tarafından tanımlanan sosyal seçmeli ve 5., 6., 7. ve 8. yarıyıllarda bölüm tarafından tanımlanan teknik seçmeli dersler bulunmaktadır. Ön koşul gerektirmeyen teknik seçmeliler 3. ve 4. sınıflara ortak olarak verilmektedir. Öğrencilerimiz, açılan teknik seçmeli derslerden ilgi alanlarına uygun olarak seçim yapabilirler. Çevre Mühendisliği Bölümü Eğitim Planı [Kanıt B.1.13](#)'te verilmiştir. [Kanıt B.1.13](#)'teki tabloda görüldüğü üzere eğitim programında ağırlıklı olarak meslekî konuları kapsayan (Mühendislik Bilimleri) dersler verilmektedir. Bir öğrenci teknik seçmeli dersler hariç 8 yarıyıda 163 kredilik meslekî konular ile ilgili dersler; 65 kredilik Matematik ve Temel bilimler dersleri ve 32 kredilik de Genel Eğitim dersi almaktadır. Eğitim planındaki derslerin alınma sırasındaki ders ilişkileri ön koşul ağacında ([Kanıt B.1.14](#)) gösterilmektedir. Öğrencilerimiz 4 senelik eğitimleri süresince alması gereken 57 dersimizin ([Kanıt B.1.15](#)) MÜDEK tarafından belirlenen programa özgü ölçütler ([Kanıt B.1.16](#)) ile ilişkilendirilmeleri [Kanıt B.1.17](#)'de özetlenmektedir. Çevre Mühendisliği bölümünden mezun olabilmek için öğrencilerimizin toplam 260 AKTS krediyi tamamlamaları, 60 iş günlük zorunlu yaz stajını bitirmiş olmaları ve not ortalamalarının da 4 üzerinden en az 2 olması gerekmektedir.

- **Örnek Kanıtlar: Eğitim komisyonu kararı, senato kararları vb**

Müfredat Komisyonu tarafından 2022 yılı içerisinde yapılan toplantıların gündem maddeleri ve karara bağlanan hususlar, [Kanıt B.1.18](#)'de sunulmuştur.

- **Örnek Kanıtlar: Ders dağılım dengesinin izlenmesine ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar**

Bölümümüzde uygulanmakta olan ders dağılımının izlenmesi ve iyileştirilmesi çalışmalarının doğru, eksiksiz ve güvenilir bir biçimde uygulanmasını sağlayan eğitim planı yönetim sistemi [Kanıt B.1.19](#)'da sunulmuştur. Eğitim amaçları, program çıktıları, yönetmelikler, çalıştaylar, anketler veya danışma kurulu toplantıları neticesinde elde edilen veriler doğrultusunda Müfredat Komisyonu tarafından ele alınan ve karara bağlanan değişiklikler için Bölüm Başkanlığı ile birlikte iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- *Ders dağılımına ilişkin ilke ve yöntemler ile buna ilişkin kanıtlar*

Bölüm akademik kurulları tüm üyelerinin imzası ile ilgili dönemde açılacak derslerin dağılımını yaparak dekanlık yönetimine gönderir. Bu dağılımlar da öğretim üyelerine eşit ders dağılımı yapılır EK 6 Bahar dönemi ders dağılım tablosu

- *İlan edilmiş ders bilgi paketlerinde ders dağılım dengesinin gözetildiğine ilişkin kanıtlar*

Her dönem için alınan bölüm kurul kararları. [EK-6](#)

- *Eğitim komisyonu kararı, senato kararları vb.*

Önerilen yeni programların ders dağılımları üniversite müfredat komisyonundan geçtikten sonra senatoya gönderilir ve senatoda oylanır. [EK-7](#)

- *Ders dağılım dengesinin izlenmesine ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar*

2015 müfredatı alt yapıya sağlanan yeni olanakların çıkması ve uluslararası değişiklikler nedeniyle güncellenmiş ve 2023 müfredatı oluşturulmuştur.

- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

Kimya Mühendisliği bölümünde “M.Ü. Eğitim-Öğretim Programları Uygulama Yönergesi” ne uygun olarak seçmeli ders havuzları oluşturulmuştur. Müfredat Komisyonu, Anabilim Dalı Başkanlığı, Bölüm Başkanlığı ve Yönetim Kurulu ile belirlenen müfredat çerçevesinde eğitim-öğretim programı tasarlanmakta ve lisans öğrencileri için seçmeli ders havuzları oluşturulmaktadır. Ders dağılım dengesi ve bu kapsamdaki kurumun politikası/ilkeleri; M.Ü. Eğitim Öğretim Uygulama Yönergesi ile ders dağılım dengesi standartlaştırılmıştır. İlgili dokümana erişilebilecek web adresi kanıt olarak gösterilmiştir.

Kanıt

http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni/mu_mufredat_uygulama_yonergesi_v33.pdf

Marmara Üniversitesi Kimya Mühendisliği bölümü öğretiminde yer alan dersler ilgili internet sitesinde gösterilmektedir. Öğrencilerimizin mezun olana kadar aldıkları 260 kredilik derslerin 65 kredilik kısmı (%25) matematik ve temel bilimler alanında, 140 kredilik kısmı (%53,8) Kimya mühendisliğine özgü konularda, 14 kredilik kısmı (%5,4) genel eğitim ve 41 kredilik kısmı (%15,8) diğer alanlardaki dersler arasında dağılmaktadır. Bu derslerden, 218 kredi (%84) zorunlu derslere, 42 kredi (%16) ise seçmeli derslere aittir. Zorunlu derslerden 70 kredilik (%32) kısım İngilizce olarak işlenen derslere aittir. Program ve Ders Bilgi Paketleri'ne MEOBS web sayfasından ulaşılabilmektedir.

Kanıt:

<http://meobs.marmara.edu.tr/ProgramTanitim/muhendislik-fakultesi/lisans-4-yillik-30-ingilizce-990-102-0>

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

MÜDEK akreditasyonu kapsamında yapılan çalışmalarla Temel bilim Dersleri en az % 25 olacak şekilde ders program dağılımı dengesi uygulamaya alınmıştır.

EK 4

B.1.3. Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

• Program çıktıları ve ders kazanımlarının ilişkilendirilmesi

Meobs sisteminde yayınlanan ders içeriklerinde her dersin sağladığı öğrenim çıktıları ile program çıktıları arasındaki ilişkiler verilmektedir.

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/advanced-mathematics-for-engineers/me7003-45298-2045>

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/numerical-methods-for-engineers/me7001-45296-2045>

• Program dışından alınan derslerin (örgün veya uzaktan) program çıktılarıyla uyumunu gösteren kanıtlar

Enstitüye bağlı tüm anabilim dallarında ME OBS sisteminde dersler tanımlanmıştır. Başka bir programdan örnek verilmiştir

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/balik-sistematiği/byl7003-44643-2005>

- Ders kazanımların program çıktılarıyla uyumunun izlenmesine ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Program çıktılarının sağlanma düzeyleri her öğretim yılı sonunda doğrudan (öğrenci çalışmalarına dayalı olarak) ve dolaylı (anket ve kurullar ile) olmak üzere farklı yöntemler ile ölçülmekte ve değerlendirilmektedir. Değerlendirme sonuçları ise Sürekli İyileştirme Faaliyetleri kapsamında kullanılmaktadır.

Bilgisayar Mühendisliği Lisans programındaki zorunlu dersler, mezuniyet aşamasına gelmiş öğrencilerin program çıktılarına ulaşmalarını sağlamak üzere belirlenmiş ve tasarlanmıştır. Program çıktılarının sağlanma düzeyini ölçmek için üç adımdan oluşan bir yöntem izlenmektedir:

- **Adım 1:** Her ders için tanıtım formu hazırlanarak öğrenim çıktıları belirlenir ve program çıktıları ile ilişkilendirilir.
- **Adım 2:** Her dersin öğrenim çıktılarının kazanım oranları ve hangi program çıktılarına ne kadar katkı sağladığı ölçülür.
- **Adım 3:** Program çıktılarının sağlanma düzeyini ölçmek için bütün derslerin katkıları birleştirilir.

Aşağıda her adım detaylı olarak açıklanmaktadır.

- **Adım 1: Her dersin tanıtım formu hazırlanarak öğrenim çıktıları belirlenir ve program çıktıları ile ilişkilendirilir.**

Lisans programındaki her ders için detaylı ders tanıtım formu hazırlanır. Bu form, her ders için bir defa hazırlanır ve ders her açıldığında küçük değişiklikler yapılabilir. Ders tanıtım formları bölüm web sayfasında sayfasında yayınlanmaktadır.

Öğrenim Çıktıları (ÖC): Program çıktılarının ölçülmesi için çok önemli olan kısım, öğrenim çıktılarının belirlenmesidir. Dersin öğrenim çıktıları, dersi başarı ile tamamlayan öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve farkındalıklardır. Öğrenim çıktıları ifade edilirken, öğrenci perspektifinden bakılır ve Bloom taksonomisinden yararlanır.

Ders Konuları: Ayrıca ders tanıtım formunda, derste 14 hafta boyunca işlenecek konular belirtilir ve öğrenim çıktıları ile ilişkilendirilir. Bu ilişkilendirme sırasında hangi değerlendirme metodunun kullanılacağı da belirlenir.

Derste işlenecek bir konu mümkün olduğunca tek bir öğrenim çıktısı ile ilişkilendirilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda bir konu birden çok öğrenim çıktısı ile de ilişkilendirilebilir.

Öğrenim Çıktıları – Program Çıktıları (ÖÇ-PC) İlişkileri: Ders tanıtım formunda yer alan diğer bir bilgi ise her bir öğrenim çıktısının hangi program çıktısının hangi alt kırılımına katkı sağladığının belirtilmesidir.

Her öğrenim çıktısı mümkün olduğunca tek bir PÇ alt kırılımı ile ilişkilendirilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda bir ÖÇ birden çok PÇ alt kırılımı ile de ilişkilendirilebilir.

Kalite Kontrol: Ders tanıtım formları hazırlandıktan sonra dört öğretim üyesinden oluşan MÜDEK komitesi tarafından kontrol edilerek gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmıştır.

- **Adım 2: Her dersin öğrenim çıktılarını kazanım oranları ve hangi program çıktılarına ne kadar katkı sağladığı ölçülür.**

Her dersin hangi program çıktılarına ne kadar katkı sağladığını ölçmek için hiyerarşik bir yöntem izlenmektedir ve ölçme süreci tamamen derste yapılan öğrenci çalışmalarına dayanmaktadır. İzlenen adımlar Şekil 2’de özetlenmiştir. Her adım detaylı olarak bir örnek üzerinde aşağıda açıklanmaktadır:

- *Derse ait öğrenci çalışmaları sınav, kısa sınav, ödev, proje, laboratuvar vb. çalışmalarda yer alan her sorudan alınan puanlar ile ölçülür.*

Öğrenci çalışmaları planlanırken ders tanıtım formu esas alınır. Öğrenci çalışmalarındaki her sorudan alınan notlar bir Excel tablosunda tutulur (bu tablolar ders dosyalarında mevcut olup kurum ziyareti sırasında görülebilir). Bu tablo, bütünlüme öncesi ve sonrası olmak üzere iki şekilde hazırlanır. Her öğrenci çalışmasındaki her soru için, dersi en az DD notu ile geçen öğrencilerin ortalaması ve standart sapması bu tablolar ile hesaplanır.

- *Öğrenci çalışmaları (mümkünse soru bazında), derste işlenen konular ile ders tanıtım formuna uygun bir şekilde ilişkilendirilir.*

Bunun için öğrenim çıktıları değerlendirme tablosundan yararlanılır. Her öğrenci çalışmasındaki her soru için, dersi en az DD notu ile geçen öğrencilerin aldığı puanların ortalaması ve standart sapması “öğrenci notları” kolonlarına işlenir. Dönem içi faaliyetlerden alınan toplam puan 60 üzerinden, Final/Bütünlüme sınavından alınan toplam puan ise 40 üzerinden olacak şekilde her sorunun 100 üzerinden ağırlığı hesaplanır. Ayrıca her soru için dersi geçen öğrenciler tarafından alınan ortalama puan 100 üzerinden hesaplanır.

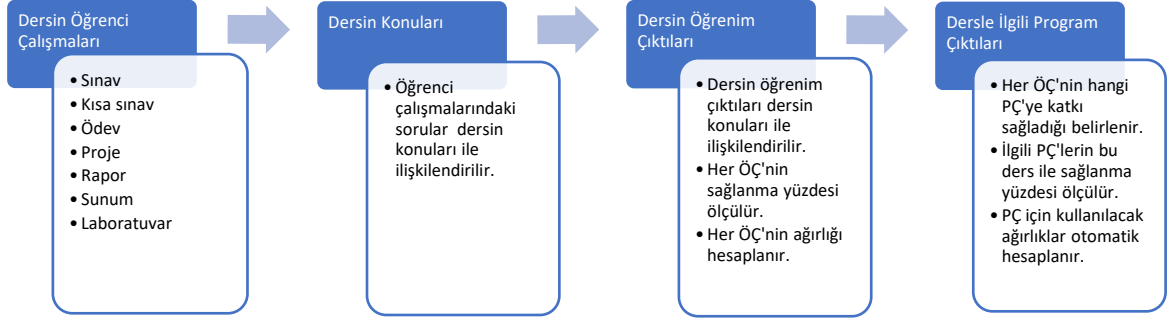
- *Her soruya ait konular, ders tanıtım formunda belirlendiği gibi ilgili öğrenim çıktıları ile ilişkilendirilir ve öğrenim çıktılarının sağlanma yüzdeleri ölçülür.*

Bu ilişkilendirmeyi yaparken, eğer bir konu tek bir ÖÇ ile ilişkili ise o ÖÇ kolonuna “1” yazılır. Eğer bir konu iki ÖÇ ile ilişkili olsaydı, iki ÖÇ kolona 0.5 yazılabilirdi. Burada amaç, dersin toplam 100 puanını, tüm ÖÇ'lere paylaşmaktır. Bu paylaşım, her ÖÇ ile ilgili soruların toplam ağırlığı ile orantılı bir şekilde yapılmaktadır. Her sorunun ortalaması ile ağırlığı ve ilgili ÖÇ'ye katkı katsayısı çarpılıp toplanarak ağırlıkların toplamı normalize edilir.

Böylece her ÖÇ'nin sağlanma yüzdesi ölçülmüş olur. Ayrıca her ÖÇ için bir ağırlık da hesap edilmiş olur (toplam ÖÇ ağırlıkları 100 olacak şekilde).

- *Dersin öğrenim çıktılarının hangi program çıktıları (PÇ) ile ilişkili olduğu belirlenir. Dersle ilgili PÇ'lerin, yalnız bu ders ile sağlanma yüzdeleri ölçülür ve dersin ilgili PÇ'lere katkısını belirten bir ağırlık hesap edilir.*

Öğrenim çıktıları ile program çıktıları arasındaki ilişkilerini belirlemek için ders tanıtım formu esas alınarak bir program çıktıları değerlendirme tablosu hazırlanır.

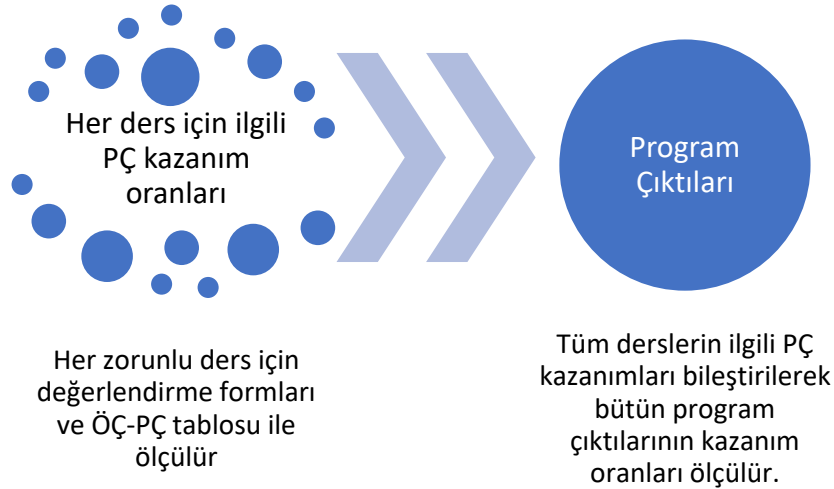

Şekil 2 Bir dersin hangi program çıktısına ne kadar katkı sağladığını ölçmek için kullanılan yöntemin özeti.

Özetlemek gerekirse, her dersin hangi program çıktılarını ne kadar katkı sağladığını ölçme sürecinde en alt seviyede dersin öğrenci çalışmaları, daha sonra dersteki haftalık konular, sonra derse ait öğrenim çıktıları, en sonda da dersle ilgili program çıktıları yer almaktadır.

- **Adım 3: Program çıktılarının sağlanma düzeyini ölçmek için bütün derslerin katkıları birleştirilir.**

Bütün derslerin katkı sağladıkları program çıktıları için kazanım oranları ağırlıklı ortalama ile hesaplanarak ve AKTS değerleri de dikkate alınarak birleştirilir ve her program çıktısının kazanım oranı yüzde olarak hesaplanır. İzlenen yöntem Şekil 3’de özetlenmiştir.

Şekil 3 Her zorunlu ders için hesaplanan ilgili program çıktıları kazanım oranları ağırlıklı ortalama ile birleştirilir ve tüm program çıktılarının kazanım oranları hesaplanır.

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Program çıktıları ve ders kazanımlarının ilişkilendirilmesi**

Eğitim planında yer alan derslerin program çıktıları ve program eğitim amaçları ile ilişkilendirildiğini gösteren tablo ([Kanıt B.1.20](#); [Kanıt B.1.21](#)) kanıt olarak sunulmuştur. Ayrıca her bir program çıktısı ile dersin öğrenme çıktıları arasındaki ilişki MEOBS sistemindeki “Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi” başlığı altında her ders için takip edilebilmekte (<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/environmental-engineering-unit-operations/enve3001-37206-3364>) ve her dersin ders izlencesinde ([Kanıt B.1.22](#)) gösterilmektedir.

Kimya Mühendisliği Kanıtları

Kimya mühendisliği bölümü programının yeterlilikleriyle ders öğrenme çıktıları arasında ilişkilendirme yapılmaktadır. Bunun için müfredat, derslerin işlenişi ve program çıktıları dikkate alınarak uyumlu bir süreç planlanmaktadır. Programın yeterlilikleriyle ders öğrenme çıktıları arasında ilişkilendirme Bologna kriterlerine uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Programa kayıt yaptıran ve eğitim-öğretim hizmeti alan öğrencilerin tercih ettikleri program çerçevesinde teorik ve pratik kazanımlarını etkin bir biçimde mesleki çalışmalarına yansıtabilecek yetenek, bilgi ve beceriye sahip olması amaçlanmaktadır. Programın eğitim amaçları ve kazanımları başta olmak üzere programa ilişkin detaylı bilgiler (programın başvuru koşulları, amacı, önemi, kazanımları, mezuniyet durumu, müfredatı, derslerin işlenişi, ders materyalleri, vb.) internet sayfası üzerinden duyurulmaktadır.

Kanıt:

<http://meobs.marmara.edu.tr/ProgramTanitim/muhendislik-fakultesi/lisans-4-yillik-30-ingilizce-990-102-0>

Yine aynı site üzerinden ders kodları üzerinden ders içeriklerine ulaşılabilir. Örneğin

<http://meobs.marmara.edu.tr/Ders/genel-kimya-ii/kmy1002-37476-3371>.

Kimya Mühendisliği programında yer alan tüm zorunlu derslerin karşılaması gereken program çıktıları, Müfredat Komisyonu, Müdek ve Sürekli İyileştirme Komisyonlarınca önerilmekte ve Bölüm Akademik Kurulu tarafından onaylanarak karara bağlanmaktadır.

Dersi veren öğretim üyeleri her dönem başında öğrenim kazanımlarını dersin karşılaması gereken program çıktıları da göz önünde bulundurarak düzenlemektedir. Dönem sonunda ise, gerek ders dosyalarından edinilen kanıtlar, gerekse öğrenci öğrenim kazanımı değerlendirme formundan elde edilen geri dönütler ışığında dersin ilgili program çıktıları karşılama düzeyi sayısal olarak belirlenmektedir. Karşılama düzeyinin hedeflenen seviyenin altında kalması durumunda öğretim üyesinin öz değerlendirme yaparak, bir sonraki eğitim dönemi için çeşitli tedbirler almaktadır. Derslerle ilgili değerlendirmelerde, öğretim üyelerimizin verdikleri derslerle ilgili program çıktıları değerlendirilmesinde kolaylık sağlaması bakımından sınav kağıdı formatı hazırlanmıştır. Bu sınav kağıdında, dersi veren öğretim üyesi, hangi program çıktısının hangi soru ile karşıladığının bilgisini vermektedir. Dolayısıyla öğretim üyesi sınav kağıtlarını okurken, öğrencilerin verdiği cevapları anında bir sınıflandırma yaparak kendi değerlendirmesi için kolaylıkla kullanabilmektedir.

Kanıt : ECON 2003 dersine ait öğrenim kazanımları ve program çıktıları arasındaki ilişkiyi gösteren bağlantı (ECON 2003)

<http://meobs.marmara.edu.tr/Ders/introduction-to-economics/econ2003-37133-3371>

Kanıt 6: KMY 3042 no'lu derse ait Sınav Kağıdı Örneği

Kanıt 7 : Öğrenim kazanımları Öğrenci değerlendirme formu (doldurulmamış)

Kanıt 8: Doldurulmuş öğrenci değerlendirme formu yanıtları

Kanıt 9: Öğrenci Değerlendirme Formunun İşlenmesi ve Kullanılmasına Yönelik Kanıt Dosyası

Öğrenim kazanımlarının program çıktıları ile ilişkisini gösteren öğrenci geri dönütleriyle belirlenen örnek kanıt hem daha önceki yıllarda yapılan değerlendirme hem de 2021-2022 yılı için kanıt olarak sunulmuştur. Her iki değerlendirme formu arasındaki karşılama oranı farkları, iyileştirme yönünde yapılan çalışmaların kanıtı olarak da görülmektedir.

Kanıt 9: Öğrenci Değerlendirme Formunun İşlenmesi ve Kullanılmasına Yönelik Kanıt Dosyası

Kanıt 10: Öğretim Üyesi Değerlendirme Raporu Örneği 2020-2021

Kanıt 11: Öğretim Üyesi Değerlendirme Raporu Örneği 2021-2022

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

MÜDEK akreditasyonu için sağlanması gereken ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu tablolar halinde verilmiştir.

Kanıt: EK 5

B.1.4. Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

• *AKTS ders bilgi paketleri* (Uzaktan ve karma eğitim programları dahil)*

Derslerin öğrenci iş yüküne göre AKTS esaplamları ilgili anabilim dalları tarafından yapılmaktadır

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/advanced-mathematics-for-engineers/me7003-45298-2045>

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/numerical-methods-for-engineers/me7001-45296-2045>

• *Öğrenci iş yükü kredisinin mesleki uygulamalar, değişim programları, staj ve projeler için tanımlandığını gösteren kanıtlar**

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/advanced-mathematics-for-engineers/me7003-45298-2045>

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/numerical-methods-for-engineers/me7001-45296-2045>

• *İş yükü temelli kredilerin transferi ve tanınmasına ilişkin tanımlı süreçleri içeren belgeler*

• *Programlarda öğrenci İş yükünün belirlenmesinde öğrenci katılımının sağlandığına ilişkin belgeler ve mekanizmalar*

• *Diploma Eki*

*Kanıt ; **EK 8***

• *İş yükü temelli kredilerin geribildirimler doğrultusunda güncellendiğine ilişkin kanıtlar*

• *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: AKTS ders bilgi paketleri* (Uzaktan ve karma eğitim programları dahil)**

Mühendislik eğitiminin 1.sınıf (1-2. yarıyıl) ve kısmen 2.sınıfta (3-4.yarıyıl) Matematik ve Temel Bilimler Kategorisinde yer alan dersler verilmektedir. Temel Bilimlerle ilgili derslerde, öğretilen konuların çevre mühendisliği konuları ile bağlantısı vurgulanmaktadır. Toplamda 65 AKTS kredisinden oluşan “Matematik ve Temel Bilimler” kategorisinde yer alan derslerin 24 kredisini Matematik (Calculus, Differential Equations, Statistics for Engineering, Numerical Methods) dersleri, kalan 36 kredisini ise Temel Bilimler (Physics, General Chemistry, Introduction to Economics, Environmental Engineering Chemistry, Environmental Engineering Ecology, Environmental Engineering Hydrology, Process Chemistry, Basic Fluid Mechanics, Environmental Microbiology) dersleri oluşturmaktadır ([Kanıt B.1.15](#)). Mühendislik eğitiminde “Mesleki Konular” kategorisinde yer alan dersler 2. sınıfta başlamakta ve üst sınıflarda yoğunlaşmaktadır ([Kanıt B.1.15](#)). Bu kategoride yer alan derslerde mühendislik konularını uygulama yeteneği proje destekli dersler, seminer çalışmaları, bilgisayar uygulamaları ve bitirme projesi ile kazandırılmaktadır ([Kanıt B.1.15](#)). Toplamda 163 AKTS kredisinden oluşan bu derslerin 133 AKTS kredisi zorunlu mesleki derslerde, 30 AKTS kredisi ise teknik seçmeli dersler ile karşılanmaktadır ([Kanıt B.1.15](#)). Eğitim planında yer alan bazı derslerin (bölüm dışı dersler dâhil) içerikleri [Kanıt B.1.23](#)'te örnek olarak verilmiştir.

- **Örnek Kanıtlar: Öğrenci iş yükü kredisinin mesleki uygulamalar, değişim programları, staj ve projeler için tanımlandığını gösteren kanıtlar***

Öğrenci iş yükü kredisi hesaplanırken dikkate alınan parametreler (mesleki uygulamalar, stajlar ve bitirme projeleri vs.) [Kanıt B.1.13](#)'te gösterilmiştir. Ayrıca, her bir ders için öğrencinin iş yükü kredisi hesaplanırken de dikkate alınan parametreler (sınavlar, ödevler, projeler vb.) dersin ilgili “ders izlencesinde” gösterilmektedir ([Kanıt B.1.23](#)).

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

AKTS ders bilgi paketleri (Uzaktan ve karma eğitim programları dahil)*

Her ders için öğrenim çıktılarının belirlenmesinin ardından, öğrencilerin başarılı olabilmesi ve bu öğrenim çıktılarına ulaşabilmeleri gerekli olan iş yükü hesaplanmaktadır. AKTS kredi dağılımı için yapılan çalışmalarda, öğrencilerin başarılı olmak için ihtiyaç duydukları iş yükleri ilgili öğretim görevlileri tarafından öngörülmüştür. Öğrencilerin iş yükü, her dönem sonunda yapılan değerlendirme anketleriyle ölçülmüştür. Öğrencilerin bir dönemi (sınav dönemleri dahil olmak üzere toplam 17 hafta) tamamlayabilmeleri için en az 30 AKTS kredisinden başarılı olmaları zorunludur. 30 AKTS kredisi, öğrencilerin dönem içerisinde gerçekleştirdikleri tüm aktiviteleri(ders saatleri, ödev, proje, ara sınav, final vb.) içine alan 750-900 saat arasında bir iş yükü ile ilişkilendirilir. Genel Akademik Not Ortalamasının (GANO) hesaplanması, öğrencilerin yerel kredi ve notlarına göre yapılır. Ancak hem yerel kredi ve notlar, hem de AKTS kredileri ve notları öğrencilerin transkriptlerinde gösterilir. Her derse ait AKTS bilgisinin bulunduğu web adresi kanıt olarak verilmiştir.

Kanıt: <http://meobs.marmara.edu.tr/ProgramTanitim/muhendislik-fakultesi/lisans-4-yillik-30-ingilizce-990-102-0>

Derse Katılım, Ders Öncesi Bireysel Çalışma, Ders Sonrası Bireysel Çalışma, Ara Sınav Hazırlık, Final Sınavına Hazırlanma vb. etkinliklere dayalı olarak öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri belirlenmekte ve programa ait Eğitim Öğretim Bilgi Sistemi'nde (<http://meobs.marmara.edu.tr>) duyurulmaktadır. Ders müfredatlarında “Ders İzleme Programları” hazırlanmaktadır. Ders izleme programında; dersin amacı, öğrenim kazanımları, öğrenim kazanımları ile program kazanımları

ilişkinini gösteren tablo, teorik ve uygulama kısımlarına ilişkin içeriği, haftalık günü ve saati (çizelge), kredisi, ders konu başlıklarının haftalara göre dağılımı, derse ait kaynak ve araçlar, öğretim teknik ve yöntemleri, öğretim elemanlarına ait iletişim bilgileri ve dersin ölçme ve değerlendirme araçları ile bunların öğrenci iş yüküne katkıları yer almaktadır.

Kanıt: KMM 3123 kodlu derse ait MEOBS bilgileri:

<http://meobs.marmara.edu.tr/Ders/isi-transferi/kmm3123-60375-3371>

*Öğrenci iş yükü kredisinin mesleki uygulamalar, değişim programları, staj ve projeler için tanımlandığını gösteren kanıtlar**

Kimya mühendisliği öğrencilerin yurt içinde ve yurt dışındaki iş yeri ortamlarında gerçekleşen mesleki uygulama/alan çalışması ve stajlarının iş yükleri programlara ait Staj Yönergeleri ile ve ilgili AKTS kredilerine dayalı olarak yansıtılmaktadır. Birçok dersin uygulama saatlerinde teorisi gösterilen konuların pratiği yapılmaktadır. Staj uygulaması zorunlu olarak yapılması gereken ders dışı etkinliklerdir. Kimya mühendisliği bölümü internet sitesinde stajla ilgili tüm formlar bulunmaktadır. Çeşitli bilgiler, yönlendirmeler, yazım kılavuzu, vb. burada yer almaktadır.

Kanıt: <http://kmm.eng.marmara.edu.tr/staj>

Kanıt: Staj yönergesi

http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/2019/Y_nerge_m_h.staj.pdf

İş yükü temelli kredilerin transferi ve tanınmasına ilişkin tanımlı süreçleri içeren belgeler

Yurtdışındaki çeşitli üniversiteler ile yapılan değişim programları ile öğrencilerimize yurtdışı Erasmus programlarından, Mühendislik Fakültesi bünyesindeki çeşitli bölümlerde çift anadal ve yandal programlarından yararlanma imkanı sunulmaktadır. Çift anadal programını başarıyla tamamlayanlara ikinci bir diploma, yandal programını başarıyla tamamlayanlara ise yandal sertifikası verilmektedir. Uluslararası programlar ile ilgili bilgiler internet sitesi üzerinden öğrencilere duyurulmaktadır.

Kanıt: <http://meobs.marmara.edu.tr/ogrenciler-icin-genel-bilgi/uluslararasi-programlar-22>

Kanıt: <https://uluslararasi.marmara.edu.tr>

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Ders izlencelerinde Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı planları yapılmıştır.

Kanıt: EK 5

B.1.5. Programların izlenmesi ve güncellenmesi

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

• Programların izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin periyot (yıllık ve program süresinin sonunda) ilke, kural, gösterge, plan ve uygulamalar

• Kurumun misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda programlarını güncellemek üzere kurduğu mekanizma örnekleri

Bölüm planlama komisyonunun aldığı karar ile 2023 yılı müfredatı yapılmıştır.

Kanıt. EK 9

• Programların yıllık öz değerlendirme raporları (Program çıktıları açısından değerlendirme) Bölümümüzde öğrenci bazlı program çıktıları hazırlanmaktadır.

Ek-10

• Program çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını izleyen sistemler (Bilgi Yönetim Sistemi)

EK 10

• Programların yıllık ve program süresi temelli izlemelerden hareketle yapılan iyileştirmeler

• Yapılan iyileştirmeler ve değişiklikler konusunda paydaşların bilgilendirildiği uygulamalar

• Programın amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin geri bildirimler

• Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölüm Örnek Kanıtları

Program çıktılarının sağlandığının takip edilmesi amacıyla işveren anketleri (Kanıt B.1.4) düzenlenmektedir. Ayrıca, programın amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin geri dönüşler, mezun anketleriyle (Kanıt B.1.5) de sağlanmaktadır. Eğitim Amaçlarının Kurum, Fakülte ve Program Öz görevleri ile ilişkisi Kanıt B.1.6'da sunulmuştur

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Programların izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin periyot (yıllık ve program süresinin sonunda) ilke, kural, gösterge, plan ve uygulamalar**

Her bir program çıktısı müfredatımızdaki çeşitli dersler ile ilişkilendirilmiştir (Kanıt B.1.20). Program çıktılarının periyodik olarak sağlanıp sağlanmadığının tespit edilebilmesi ve gerekli önlemlerin hızlı bir şekilde alınabilmesi amacı ile 2018 güz yarıyılında Program Çıktıları Değerlendirme Komisyonu kurulmuştur (Kanıt B.1.12). Komisyon üyeleri Kanıt B.1.2'de görülmekte olup ve komisyonun görev tanımını aşağıdaki gibidir:

- Program çıktılarının sağlanmasını güvence altına almak için gerekli aksiyonları alır.
- Program çıktıları-ders matrisini derslerin öğretim üyeleri ile irtibata geçerek yılda bir kez günceller.
- Her yarıyıl sonunda öğretim üyelerinden derslerin program çıktılarını sağlama düzeylerini toplayarak değerlendirir. Değerlendirme sonuçlarını bölüm yönetimine ve müfredat komisyonuna raporlar, ayrıca gerekli durumlarda ilgili öğretim üyelerine geri bildirim verir.
- Düzenlenmesine ihtiyaç duyulan seminerler konusunda Seminer Komisyonunu bilgilendirir ve bu seminerler kapsamında gerekli ölçme/değerlendirme süreçlerini uygular ve kayıt altında tutar.

Program çıktıları değerlendirme komisyonu tarafından hazırlanan program çıktıları-ders matrisi [Kanit B.1.24](#)'te sunulmuştur. Ayrıca her dönem sonunda ders veren öğretim üyelerinden toplanan "program çıktısı sağlama formu" da örnek bir ders için [Kanit B.1.25](#)'te sunulmuştur.

Ayrıca program çıktılarının sağlandığının takip edilmesi amacıyla işveren anketleri (<https://forms.gle/GVm2XMpFc8jnJnH68>) ve son sınıf öğrenci çıkış anketleri (<https://forms.gle/oGBJeZmFLV7DG1cAA>) düzenlenmektedir.

- **Örnek Kanıtlar: Programın amaçlarına ulaşım ulaşılmadığına ilişkin geri bildirimler**

İşveren ve Son sınıf öğrenci çıkış anketlerinin sonuçları periyodik olarak değerlendirilmektedir. Bu anketlerden alınan sonuçları [Kanit B.1.26](#) ve [Kanit B.1.27](#)'de sunulmuştur. Ayrıca hazırlanan mezun anketi ([Kanit B.1.28](#)) ve güncel sonuçları (2022 yılına ait) kanıt olarak sunulmuştur.

<https://forms.gle/j2386q2eM1sKaeL17>

Ölçme sonucu elde edilen verilerin değerlendirmesiyle Eğitim Amaçlarına erişim düzeyleri belirlenmiş ve şekillerle özetlenmiştir. Ayrıca bu şekillere ait kaynak verisi Kanıt [B.1.29-32](#)de sunulmaktadır.

Program Eğitim Amacı 1: Mezunlar kariyerlerini özellikle tasarım, tesis işletmesi, araştırma/egitim, danışmanlık/çevre yönetimi/ısg ve analiz/ölçüm hizmetleri konuları başta olmak üzere Çevre Mühendisliği ve ilgili alanlarda sürdürürler.

Mezunlarımıza ait çalışma bilgileri Kanıt B.1.29'da sunulmaktadır. Sunulan değerler her bir mezunumuzun kariyerleri süresince çalışmış oldukları iş kollarını yüzdesel olarak ifade etmektedir. Görüldüğü gibi, bir numaralı program eğitim amacımızda ifade edilen tasarım, tesis işletmesi, araştırma/egitim, danışmanlık, analiz ve ölçüm hizmetleri ve çevre yönetimi alanlarında kariyer yapma oranı %86'dır. Diğer başlığı ile ifade edilen %14'lük dilimdeki sektörler ise ürün satışı, yazılım, enerji ve üretim sektörleridir. Tüm bu veriler bir numaralı eğitim amacımıza ulaşıldığını göstermektedir.

Program Eğitim Amacı 2: Mezunlar mesleklerini uluslararası platformlarda sürdürebilirler.

Mezunlarımızın kariyerleri süresince çalışmış oldukları firmaların niteliklerine (ulusal /uluslararası) ilişkin veriler Kanıt B.1.30'da sunulmaktadır. Şekilde görüldüğü üzere yurt dışı firma ve yurt içinde uluslararası firmalarda çalışmış bulunan mezunlarımızın oranı %69'dur. Yani, mezunlarımızın önemli bir bölümü mesleklerini uluslararası platformlarda icra etmektedirler. Bu veriler ışığında iki numaralı eğitim amacımıza ulaşıldığı görülmektedir.

Program Eğitim Amacı 3: Mezunlar çalıştıkları işyerlerinde yönetici konumunda bulunabilirler.

Mezunlarımızın kariyerleri süresince çalışmış oldukları pozisyonlara ilişkin veriler [Kanit B.1.31](#) ve [Kanit B.1.32](#)'de sunulmaktadır. [Kanit B.1.31](#) yüzdesel olarak yönetici pozisyonunda görev alan mezunlarımızı ifade ederken [Kanit B.1.32](#)'de yönetici olarak görev almış mezunlarımızın detaylı olarak hangi pozisyonlarda çalıştıkları gösterilmektedir. Şekillerden de anlaşılacağı üzere mezunlarımızın önemli bir bölümü kariyerleri süresince yönetici pozisyonlarında görev almışlardır. Bu da üç numaralı program eğitim amacımızın sağlandığı anlamına gelmektedir.

- **Örnek Kanıtlar: Program çıktılarına ulaşım ulaşılmadığını izleyen sistemler (Bilgi Yönetim Sistemi)**

Marmara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemi (<http://bys.marmara.edu.tr/>) öğrencilerin kayıt yenilemesi, ders seçimi, dönemlik notları ve transkriptleri görmesi, anket çalışmaları gibi hizmet ve uygulamalar için kullanıcı adı ve şifre ile kullanımına açıktır. Marmara Üniversitesi öğrencisi olarak kayıt sonrasında her öğrencinin Bilgi Yönetim Sistemi'ne ulaşılabilirliği söz konusu olmaktadır. Bilgi Yönetim Sistemi'ne kayıt olan öğrenciler bu sistemdeki E-posta başvuru işlemleri adımlarını takip ederek 'ad.soyad@marun.edu.tr' şeklinde e-mail adresi sahibi olabilmektedirler. Üniversite yönetimince öğrencilere yapılan duyurular bu e-mail adresleri üzerinden gerçekleştirilmektedir. Ayrıca BYS'de (Bilgi Yönetim Sistemi) kayıtlı öğrencilerin diğer e-mail adresleri üzerinden kayıtlı buldukları derslere ait öğretim üyeleri ile iletişimi sağlanabilmektedir.

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Müfredat komisyonu tarafından izlenen ders konuları ve dersler zaman zaman müfredat değişikliği yapılarak güncellenmektedir. Örnek 2020 müfredatı <http://mse.eng.marmara.edu.tr/lisans/mufredat>

B.1.6. Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

• *Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma ve iş akış şemaları*
Süreçlerin yönetimi akademik takvim ile kontrol edilmektedir.

<https://takvim.marmara.edu.tr/>

• *Eğitim ve öğretim ile ölçme ve değerlendirme süreçlerinin yönetimine ilişkin ilke, kurallar ve takvim*
BYS sisteminde notların akademik takvime uygun zaman aralıklarında girilmesi ve ilanı ile ölçme ve değerlendirme süreçleri kontrol edilmektedir.

• *Bilgi Yönetim Sistemi*

Bys.marmara.edu.tr bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır.

• *Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları*

• *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma ve iş akış şemaları**

Program eğitim amaçlarımız iç ve dış paydaşlarımızın gereksinimleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Program iç ve dış paydaşlarımız [Kanit B.1.33](#)'te gösterilmektedir. Program eğitim amaçlarımız bölüm web sitemizde aşağıdaki linkte yayınlanmaktadır.

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/program-egitim-amaclari/>

Program eğitim amaçları üç yılda bir bölüm iç paydaşları tarafından gözden geçirilir ve gerekli görüldüğü takdirde diğer paydaşların görüşlerine sunulmak üzere güncellenir. Yapılması düşünülen değişiklikler ile birlikte program eğitim amaçlarının güncel hali bölüm danışma kurulunun görüşlerine sunulur. Program eğitim amaçları güncelleme sürecimiz [Kanit B.1.34](#)'te sunulmaktadır.

- **Örnek Kanıtlar: Eğitim ve öğretim ile ölçme ve değerlendirme süreçlerinin yönetimine ilişkin ilke, kurallar ve takvim**

Çevre Mühendisliği öğretim programının ders, uygulama, staj gibi tüm gereklerini "Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği" (http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni4/mu_yonetmelik_onlisans_lisans_v21.pdf) hükümlerine göre başarıyla tamamlayan ve genel not ortalaması (GANO) 2,00 veya daha yüksek olan öğrenciler diploma almaya hak kazanırlar. Öğrenci bütün derslerinden başarılı olsa dahi genel not ortalaması 2,00'in altında kalırsa mezun olamaz ve not ortalamasını yükseltmek için derslerini tekrar eder. Ayrıca öğrencinin mezun olabilmesi için 60 günlük zorunlu stajını tamamlaması ve bitirme tezini tamamlayıp onaylanmış şekilde bölüme teslim etmesi gerekmektedir. Çevre Mühendisliği eğitim programında gerekli çalışmaları

başarılı bir şekilde tamamlayan öğrenciler, çevre mühendisliğinin tüm yetkileriyle birlikte “lisans” derecesine hak kazanmaktadırlar.

Çevre Mühendisliği programı (“Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I ve II” ve “Türk Dili I ve II” dersleri haricinde) %100 İngilizce eğitim verdiği için öğrencilerimizin belli bir seviyede İngilizce bilmeleri gerekmektedir. Bölümümüzde okumaya hak kazanan öğrencilerimiz, üniversitemiz bünyesindeki Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından düzenlenen “Yeterlilik” sınavına girerler, başarılı oldukları takdirde, hazırlık sınıfını atlayarak 1.sınıfa başlarlar. Yeterlilik sınavını geçemeyen öğrencilerimiz, en az 1 yarıyıl Hazırlık Sınıfı’nda yabancı dil eğitimi görürler.

Bölümümüzde çift anadal ve yandal programları ile ilgili esaslar http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni/yonerge_cap_yap_v30.pdf adresinde yayınlanmış olan Marmara Üniversitesi Çift Anadal Programı ve Yandal Programı Yönergesi usullerince gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca Çevre Mühendisliği Programı, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Programlarını yürütmektedir. Bu programları başarı ile tamamlayan öğrenciler, “Yüksek Lisans” ve “Doktora” derecesi almaya hak kazanmaktadırlar. Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Programları ile ilgili esaslar, <http://enve.eng.marmara.edu.tr/cevre-muh-lisansustu-programlari/cevre-muh-lisansustu-programlari/> adresinde verilmektedir.

• Örnek Kanıtlar: Bilgi Yönetim Sistemi

Öğrencinin dersteki başarı performansı, sınıf ortalamasına göre hangi konumda olduğuna göre belirlenir. Bu amaçla, bilgi yönetim sistemi (BYS) harf notu belirleme programında istatistiki yöntemler içeren adımlar kullanılmaktadır. Bağlı değerlendirmeye esas olan üç sınır değeri: yarıyıl sonu sınavı alt limiti (YSSL), başarı notu alt limiti (BNAL) ve bağlı değerlendirmeye katma limiti (BDKL) fakültemizce sırasıyla 35, 35 ve 20 olarak belirlenmiştir. Başarı notları BDKL altında olan öğrencilere doğrudan FF notu verilir ve bu öğrencilerin notları bağlı değerlendirme dışında tutulur. Derse devamsız olan öğrenciler (doğrudan DZ notu verilir) ve yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrencilerin (doğrudan FG notu verilir) notları da bağlı değerlendirme dışında tutulur.

Bağlı değerlendirme sistemine göre başarı notunun harf notuna dönüştürülmesinde kullanılan istatistiki değerlendirmeler bağlı değerlendirmeye katılacak öğrenci sayısının

- 30’un üzerinde olması,
- 10 ila 29 arasında olması ve
- 10’dan az olması durumlarına göre farklılık gösterir.

Bu değerin 30’un üzerinde olması ve 10 ila 29 arasında olması durumlarında istatistiki değerlendirmeler ile ortalamaya göre öğrencilerin harfli başarı notları belirlenir (Marmara Üniversitesi Sınav ve Başarı Değerlendirme Yönergesinde bu değerlendirmelerde kullanılan formüller sunulmuştur). Bu sayının 10’un altında olması durumunda ise öğretim üyesi harfli başarı notlarını uygun göreceği şekilde verir, yarıyıl sonu sınavı alt limiti (YSSL = 35) ve başarı notu alt limiti (BNAL = 35) koşullarına bakılmaz.

- **Örnek Kanıtlar: Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları**

Çevre Mühendisliği eğitim planının doğru, eksiksiz ve güvenilir bir biçimde uygulanmasını sağlayan eğitim planı yönetim sistemi [Kanit B.1.19’da](#) gösterilmektedir. Sistemin bileşikleri ile ilgili ayrıntılar aşağıda verilmektedir.

a) **BYS:** Çevre Mühendisliği Bölümünde hazırlık sınıfı dışındaki tüm ders kayıtları Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) kullanılarak gerçekleştirilmektedir. YYS, öğrencilerin notlarını, açılan dersleri, ders programlarını, ortalamalarını öğrenmelerine ve dönem başlarında ders seçmelerine imkân veren bilgi yönetim sistemidir. Sisteme <http://bys.marmara.edu.tr> adresinden ulaşabilmek ve şifre ile giriş yapılmaktadır. Ayrıca sistemin nasıl kullanıldığını anlatan açıklayıcı bir doküman

http://dosya.marmara.edu.tr/eng/2013/ogrenci/BYS_ders_kayit.pdf adresinden temin edilebilir.

b) Danışmanlık Hizmeti: Tüm Çevre Mühendisliği öğrencilerinin akademik programı doğru izlemelerinin sağlanması amacıyla her öğrenciye bir öğretim üyesi/görevlisi danışman olarak atanmaktadır. Bu danışman, Bölüm Başkanlığınca önerilir ve Dekanlıkça görevlendirilir. Öğrencinin her yarıyıl izleyeceği dersler ve bunlarda yapılacak değişiklikler, programdaki sıra esas alınarak ve başarı durumu göz önünde tutularak danışmanı tarafından onaylanmadıkça kesinleşmez. Bölüme yeni başlayan öğrenciler kendileri için atanmış olan danışmanlarını öğrenci işlerinden ve bölüm web sayfasından (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/ogrenci-danismanlari/>) öğrenebilirler. Dersler ve okul sistemi ile ilgili her türlü soru ve sorunları danışmanları ile görüşebilirler. Öğrencilerin danışmanları ile olan iletişimlerini değerlendirmek ve mevcut durumu iyileştirmek adına her sene danışman/öğrenci anketi (<https://forms.gle/Qer8XPoAqKbdE8gKA>) de uygulanmaktadır.

c) Ders Alma Esasları: Ders seçimleri her iki dönemin başında, öğrencinin not ortalaması, önkoşul ağacındaki durumu ve seçmeli derslerdeki kontenjanlar göz önüne alınarak rektörlük tarafından belirtilen tarihler arasında yapılır. Derslerini dönem başında seçen öğrenciler, daha sonra akademik takvimde yer alan ders-ekleme çıkarma tarihleri arasında derslerini değiştirebilirler. Üçüncü yarıyıldan itibaren, yarıyıl başı genel ağırlıklı not ortalaması (GANO) 1,80'in ve son iki yarıyıldaki her iki yarıyıl ağırlıklı not ortalaması (YANO) 2,00'in altında olan öğrenciler sınamalı öğrenci kabul edilir. Sınamalı öğrenciler ilgili yarıyıl derslerini almayıp, önceki yarıyıllardan önkoşul derslerini göz önünde bulundurarak ders alırlar. Bu durumdaki öğrenciler ayrıca, GANO yükseltme amacıyla önceki yarıyıllarda DD ve DC notu aldıkları dersleri de tekrar edebilirler. GANO'su en az 3,00 olan öğrenciler, bir yarıyıldan alınabilecek toplam ders sayısını geçmemek koşulu ile üst yarıyıllardan ders alabilir.

Bölüm müfredatlarında bulunan bazı derslerin alınması ile ilgili belirli şartların sağlanması gerekebilir. Öğrencinin kayıt yaptıracığı ders; bir veya daha çok önkoşul dersinin başarı ve/veya alınma durumlarına bağlı ise bu ders ön koşullu bir derstir. Hangi derslerin ön koşullu olduğu bilgisi bölüm önkoşul ağacında gösterilmektedir ([Kanıt B.1.14](#)).

Bir önkoşullu ders ile onu bağlayan önkoşul dersi veya dersleri arasında iki türlü bağlantı bulunmaktadır. Kesik çizgilerle belirtilen bağlantılarda, öğrencinin o derse daha önceki dönemlerde kayıt yaptırmış ve en az FD notu almış olması gerekmektedir. Düz çizgilerle belirtilen bağlantılarda ise öğrencinin o dersi alarak başarı ile geçmiş olması istenmektedir. Bağlantı tiplerinin daha iyi anlaşılabilmesi için aşağıdaki örnekler verilebilir:

i) Bir önkoşullu dersi tek bir önkoşul dersi bağlayabilir. Öğrencinin ENVE3002 dersine kayıt olabilmesi için ENVE2002 dersine daha önceki dönemlerde kayıt yaptırmış ve en az FD notu almış olması gerekmektedir (Önkoşul ağacında kesik çizgiler ile gösterilen bağlantı)

ii) Bir ön koşullu dersi birden fazla önkoşul dersi bağlayabilir. Öğrencinin MATH2059 dersine kayıt olabilmesi için MATH1002 ve CSE1123 derslerine daha önceki dönemlerde kayıt yaptırmış ve en az FD notu almış olması gerekmektedir. (Önkoşul ağacında kesik çizgiler ile gösterilen bağlantılar)

iii) Bir önkoşul dersi birden fazla dersin önkoşulu olabilir. Öğrenci MATH1001 dersine daha önceki dönemlerde kayıt olup en az FD notu alamamış ise, MATH1002, STAT2054, MATH2055 derslerini alamaz. (Önkoşul ağacında kesik çizgiler ile gösterilen bağlantılar)

iv) Bir ders hem önkoşul dersi hem de önkoşullu ders olabilir. Öğrencinin ENVE2004 dersine kayıt olabilmesi için ENVE2061 dersinden en az FD notu almış olması gerekmektedir (iki ders arasındaki kesik çizgiler). Bunun yanı sıra öğrencinin ENVE3011, ENVE4111 ve ENVE4122 derslerini alabilmesi için de ENVE2004 dersini en az DD başarı notu ile geçmiş olması gerekmektedir (bu dersler arasındaki düz çizgili bağlantılar). Son olarak, ENVE3022 dersinin alabilmesi için de ENVE2004 dersinden en az FD notu alınmış olması gerekmektedir (kesik çizgili bağlantı).

Örneklerden de anlaşılacağı üzere bazı dersler müfredatımızda kritik öneme sahiptir. Bu derslerden başarısız olunması durumunda Çevre Mühendisliği eğitim süresinin 4 eğitim yılı ya da 8 yarıyıldan daha uzun sürmesi ihtimali ortaya çıkmaktadır.

d) Başarı Notu: Bir dersin veya uygulamanın başarı notu, yarıyıl içi değerlendirilmenin katkısı %60; yarıyıl sonu değerlendirilmenin katkısı %40 ağırlıklı olacak şekilde ve sınıfın genel başarı düzeyi göz önüne alınarak hesaplanır. Yarıyıl içi değerlendirme katkısı, öğretim üyesinin belirleyeceği ve ders izlencesinde dönem başında öğrenciye ilan edeceği farklı değerlendirme araçları (Vize sınavı, quiz,

ödev, proje, sunum vs.) kullanılarak hesaplanır. Öğrencilerimiz, dönem içi ve dönem sonu notlarını, ilan edildikten sonra BYS sistemine girerek görebilirler. Bir dersin başarı notu aşağıdaki tabloda harfli başarı notu ve başarı katsayısına dönüştürülür ([Kanıt B.1.35](#)).

Öğrencinin Çevre Mühendisliği programından mezun olabilmesi için en az 2,00 genel not ortalamasını sağlaması gerekmektedir. Sağlayamadığı takdirde, DD ve DC gibi düşük başarı notları aldığı dersleri tekrar alarak not ortalamasını yükseltmeye çalışır.

e) Ders İçeriklerinin İzlenmesi: Derslerin, eğitim planının gerektirdiği biçimde işlendiğinin izlenebilmesi amacıyla tüm bölüm dersleri için ilgili öğretim üyesi tarafından web sayfası hazırlanmaktadır. Her dersin izlencesi ile birlikte o dönemde sınıflarda işlenen konuların sunum dosyaları öğretim üyesi tarafından web sayfasına yüklenir. Öğrenciler derse girmeden önce ilgili ders dosyasını siteden indirerek ön hazırlıklarını yapabilirler. Ayrıca her yarıyıl sonunda, o yarıyıldaki açılmış tüm derslerde yapılan sınavların, verilen ödevlerin, projelerin birer kopyası cevap anahtarlarıyla birlikte bölüm başkanlığına teslim edilmektedir. Bu uygulamalar sayesinde derslerin eğitim planına uygun olarak işlendiği kolayca takip edilebilir. Bunun yanı sıra müfredat komisyonu belli aralıklar ile ilgili dersin öğretim üyeleri ile toplantılar düzenler. Bu toplantılarda ders içerikleri, program çıktıları, ders içeriklerinin eğitim amaçları açısından değerlendirilmesi yapılmaktadır. Hem güz hem de bahar döneminde açılan derslerin (örn. Enve 2001, Enve 3001, ENVE 2061) içeriklerinin ve değerlendirmelerinin aynı şekilde yapılması sağlanmaktadır.

- o **Örnek Kanıtlar: Bunlara ek olarak, Program Eğitim Amaçları ve Program Çıktılarını iyileştirme faaliyetleri kanıt olarak sunulmuştur.**

1. 8 No'lu program çıktısının güçlendirilmesi amacı ile 2019-2023 yılları arasında 22 adet seminer düzenlenmiştir. Bölümümüzde verilen seminer başlıklarına ve özet bilgilerine <http://enve.eng.marmara.edu.tr/seminerler/> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Geçmiş yıllarda bitirme projeleri her bir öğrenci grubunun 3 kişiden oluşan bir jüri karşısında sunum yapması şeklinde gerçekleştirilmekteydi. 2016-2017 yılından itibaren öğrenciler çalışmalarını poster sunumu şeklinde tüm öğretim üyelerine ve öğrencilere açık bir şekilde sunmakta, sorulan soruları İngilizce yanıtlamakta ve çalışmalarını tüm öğretim üyeleri tarafından notlandırılmaktadır. Bu sayede 6 ve 7 no.lu çıktılara kanıt sağlanmış olmaktadır.

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/enve-41974198-bitirme-projeleri/bitirme-projesi-ozet-poster-sunumlari>

3. Program çıktılarının dönemsel olarak sağlanıp sağlanmadığının tespit edilebilmesi ve gerekli önlemlerin hızlı bir şekilde alınabilmesi amacı ile 2018 güz yarıyılında Program Çıktıları Değerlendirme Komisyonu kurulmuştur ve aktif olarak çalışmalarına devam etmektedir.

- o **Örnek Kanıtlar: Diğer iyileştirme faaliyetleri kanıt olarak sunulmuştur.**

1. Lisans öğrencilerinin proje başvurusu ve yönetimi ile ilgili tecrübelerini artırmak ve geliştirmek amacı ile ENVE 4197/4198 Bitirme Projesi kapsamında TÜBİTAK 2209 no'lu programa (Üniversite Öğrencileri Yurt İçi/Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı) başvuru yapmaları teşvik edilmektedir. 2021-2022 döneminde 15 öğrenci bu program kapsamında burs alarak bitirme projesi derslerini tamamlamıştır.

2. Günümüzde her alanda olduğu gibi eğitim kurumlarında da bilginin hızlı, doğru ve güncel bir şekilde paylaşımı çok önemlidir. 2011 senesinden itibaren bölüm web sayfalarında birçok geliştirme ve iyileştirmeler yapılmıştır ve yapılmaya devam etmektedir. Web sayfamıza Genel Bilgiler sekmesi altında 'Sürekli İyileştirme' alt başlığı açılarak 'Sürekli İyileştirme Talep Formu' herkesin erişimine açılmıştır. Öğretim üyeleri hakkındaki (yayınlar, projeler, verilen dersler vs.) bilgilerin güncel tutulması için düzenli aralıklarla öğretim üyelerinin kişisel sayfalarının güncellenmesi istenmektedir. Web

sayfalarımızda bölüm hakkında detaylı ve güncel bilgiler tutulması ve öğrencileri ilgilendirebilecek her konuda duyurular yapılması (Lisans ders programlarının ilanı, vize ve final tarihlerinin ilanı gibi) hem öğrencilerimize yönelik bir hizmet olarak, hem de kurum dışı tanıtım açısından önemli olduğu gibi, zaman zaman bölüm elemanlarının dahi müracaat ettiği düzenli bir bilgi kaynağı oluşmasını sağlamıştır.

3. Sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında mezunlar ile iletişimin güçlendirilmesi için LinkedIn’de “Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Mezunları” isimli bir grup oluşturulmuştur. Temmuz 2013 yılında 200 üyesi bulunan grubun 2023 itibarıyla üye sayısı 470 olmuştur.

- **Örnek Kanıtlar: Standart uygulamalar ve mevzuatın yansır; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar**

Bölüm Tanıtım Faaliyetleri kanıt olarak sunulmuştur. 2013 yılından beri düzenli olarak gerçekleştirilen Bölüm Tanıtım faaliyetleri ile tercih döneminde öğrencilerin bilinçli bir şekilde seçim yapabilmelerine yardımcı olmaktadır. Belirlenen tarihlerde ilgili öğretim üyeleri gerekli bilgilendirmeyi yapmakta, talep edilmesi halinde laboratuvar ve dersliklerin gezdirilmesi konusunda yardımcı olmaktadır (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/tanitim/>). Öğrenci velileri de aynı özenle bilgilendirilmektedir. Bu faaliyetlerin bir sonucu olarak kimi zaman daha yüksek puanlar aldığı halde doğru bilgilendirildiği için bilinçli olarak Çevre Mühendisliğini seçen öğrencilerimiz mevcuttur.

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Bölümümüzde her ders yılı sonunda, dersten geçen öğrencilere ders öğrenim çıktılarının ne kadar sağlandığının belirlenebilmesi amacıyla ders anketleri uygulanmaktadır. Bu anketlerden eğitim ve öğretim süreçlerinin iyileştirilmesi için girdiler elde edilmektedir. Program eğitim amaçları üç yılda bir bölüm iç paydaşları tarafından gözden geçirilir ve gerekli görüldüğü takdirde diğer paydaşların görüşlerine sunulmak üzere güncellenir. Yapılması düşünülen değişiklikler ile birlikte program eğitim amaçlarının güncel hali bölüm danışma kurulunun görüşlerine sunulur. Program eğitim amaçları güncelleme sürecimiz **Kanıt B.1.3’te** sunulmaktadır.

B.2. Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme)

B.2.1. Öğretim yöntem ve teknikleri

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Ders bilgi paketlerinde öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin varlığı**
ENVE 4111, ENVE 4122, ENVE 3001, ENVE 3002 dersleri kapsamında yapılan proje ödevleri kanıt olarak gösterilmiştir. Bu ödevlerin kontrolleri sırasında, dönem başında verilen handoutlar ve syllabusta yazılı olan kurallar çerçevesinde, hazırladıkları detaylı rapor ve autocad çizimleri üzerinden projeyi anlatıp, savunmaları ve aynı esnada sorulan sorulara cevap vermesi üzerinden notlandırılmaları temeline dayanan bir öğretim yöntemidir. Ayrıca ENVE 4197 ve ENVE 4198 dersleri kapsamında hazırlanan bitirme projeleri ve poster sunumları öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin varlığına kanıt olarak gösterilebilir.

- **Örnek Kanıtlar: Eğiticilerin eğitimi program içeriğinde öğrenci merkezli öğrenme-öğretme yaklaşımına ilişkin uygulamalar**

Öğrenci merkezli öğrenme-öğretme yaklaşımı kapsamında; (1) sunum yapabilme, kendini doğru ifade edebilme ve iletişim kurma becerilerinin kazandırılması için birçok derste öğrencilerden proje ve sunum hazırlamaları istenmektedir ([Kant B.2.1](#)), (2) düzgün terminoloji kullanma, sonuçları yorumlama, deney düzeneği hazırlama ve sonuca karar verme becerilerinin kazandırılması için laboratuvar deney raporları yazmaları istenmektedir ([Kant B.2.2](#)), (3) birinci sınıfta alınması zorunlu olan CSE 1123 (Introduction to Computing) dersi dışında farklı derslerde de bilgisayar ödevleri/projeleri verilerek öğrencinin bilgisayar programlama dillerini kullanma becerisi geliştirilmek istenmektedir ([Kant B.2.3](#)), (4) disiplin içi takım çalışması ve proje yönetimi özelliklerinin kazandırılması için birçok derste grup projesi ödevleri verilmektedir ([Kant B.2.4](#)). Proje ödevlerinde öğrenciler takım çalışmalarında uygulanan tartışma, yorumlama, beyin fırtınası vb. aktiviteleri uygularlar, (5) disiplinler arası takımlarda çalışma becerilerini geliştirmek amacı ile her öğrenci mezun olmadan önce fakülte teknik seçmeli derslerden (FTE: Faculty Technical Elective Courses) birini almış olması gerekmektedir.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- *Ders bilgi paketlerinde öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin varlığı*

Dersler dağılımlarında teorik ve uygulamalı dersler müfredatlara yerleştirilmiştir.

<https://meobs.marmara.edu.tr/ProgramTanitim/fen-bilimleri-enstitusu/makine-muhendisligi-ingilizce-278-303-0>

- *Uzaktan eğitime özgü öğretim materyali geliştirme ve öğretim yöntemlerine ilişkin ilkeler, mekanizmalar*

- *Aktif ve etkileşimli öğretim yöntemlerine ilişkin tanımlı süreçler ve uygulamalar*

- *Eğiticilerin eğitimi program içeriğinde öğrenci merkezli öğrenme-öğretme yaklaşımına ilişkin uygulamalar*

- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

B.2.2. Ölçme ve değerlendirme

Cevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Programlardaki uygulama örnekleri**

Öğrenci başarısının ölçümü için dönem içinde yapılan değerlendirmeler (ara sınav veya sınavlar, ödevler, dönem projeleri, sunumlar, kısa sınavlar, laboratuvar raporları gibi) ile dönem sonunda yapılan final sınavları değerlendirmeleri kullanılmaktadır. Değerlendirme araçlarının başarı notuna etkisi, ders izlencelerinde yer almakta ([Kant B.2.5](#)) ve ayrıca BYS sistemine de işlenmektedir. Ayrıca derslerin değerlendirme araçları ve her değerlendirme aracına ait etki yüzdeleri, MEOBS sisteminde de yer almaktadır. Örneğin; ENVE 3001 dersinin dönem içerisindeki değerlendirme araçları; proje (3 adet), ödev (10 adet), rapor (2 adet), kısa sınav (2 adet) ve ara sınav (1 adet) olarak görülmektedir.

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/environmental-engineering-unit-operations/enve3001-37206-3364>.

Marmara Üniversitesi Sınav ve Başarı Değerlendirme Yönergesi'ne uygun olarak Mühendislik Fakültesi Yönetim Kurulu kararı ile uygulanmakta olan oranlar; Yarıyıl içi değerlendirmesi ağırlığı =

%60; Yarıyıl sonu sınavı ağırlığı = %40 şeklindedir. Ders kapsamında yapılan bireysel veya grup projelerinin değerlendirilmesinde kullanılan bazı örnekler kanıt dosyasında sunulmuştur ([Kanıt B.2.6](#)). Ayrıca sınavlardan alınan notların öğrencilere ilanı sonrasında, ilgili sınavın cevap anahtarı ve soruların değerlendirilme puanları da öğrenciler ile paylaşılarak ölçme ve değerlendirme yaklaşımındaki şeffaflık korunmaktadır.

○ **Örnek Kanıtlar: Sınav güvenliği mekanizmaları**

Fakültemizde uygulanan sınav dönemlerinde (vize/final/bütünleme haftaları), sınav güvenliği sınıflarda bulunan gözetmenler aracılığı ile sağlanmaktadır. Sınavlara verilecek gözetmen sayıları belirlenirken, sınıfın büyüklüğü ve sınava girecek öğrenci sayısı dikkate alınmaktadır. Her sınav öncesinde aşağıdaki prosedür uygulanmaktadır:

- Sıraların üzerinde yazı varsa sildirilir.
- Sıraların yanında/sağında/solunda/altında kağıt not vb varsa sınav başlamadan önce çantalara kaldırılır veya gözetmene teslim ettirilir.
- Telefonlar kapalı olacak şekilde çantaların içerisine koydurtulur ve çantalar da fermuarları kapalı olacak şekilde tahta önüne ya da duvar kenarlarına dizdirilir.
- Montlar, bereler, atkılar vb. masa veya oturakta bulundurulmaz, mutlaka askılara astırılır.
- Hesap makinalarının dışında veya içinde bir şey yazıyorsa sınav öncesinde sildirilir.
- Sınav sırasında "doğru mu yaptım, cevap bu mu" gibi sorular sorulmaması için öğrenciler uyarılır.
- Öğrenci kimliklerinin açık ve görünür şekilde sıranın üzerinde bulundurulması istenir.
- Sıra üzerindeki su şişelerinin marka kısımlarının tamamen çıkarılmış olması gerektiği hatırlatılır (ÖSYM sınav kuralı).

Ayrıca sınav dönemlerinden önce fakültemizin dekanı tarafından [Kanıt B.2.7](#)'deki email tüm öğrenci ve öğretim üyeleri ile paylaşılır.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- *Programlardaki ölçme ve değerlendirme çeşitliliğine ilişkin uygulama örnekleri*
- *Örgün/uzaktan/karma derslerde kullanılan sınav örnekleri (programda yer verilen farklı ölçme araçlarına ilişkin)*

Proje ile notlandırma [EK11](#)

Test uslu notlandırma [EK12](#)

Yazılı yaparak notlandırma örnekleri [EK13](#)

- *Ölçme ve değerlendirme uygulamalarının ders kazanımları ve program yeterlilikleriyle ilişkilendirildiğini, öğrenci iş yükünü temel aldığı* gösteren ders bilgi paketi örnekleri*

<https://meobs.marmara.edu.tr/ProgramTanitim/fen-bilimleri-enstitusu/makine-muhendisligi-ingilizce-278-303-0>

- *Dezavantajlı gruplar ve çevrimiçi sınavlar gibi özel ölçme türlerine ilişkin mekanizmalar*
- *Sınav güvenliği mekanizmaları*

Sınavlarda gözetmen ve dersin öğretim üyesi sınıfta bulunmak zorundadır. Sınav güvenlik kurallarının uygulanıp uygulanmadığını denetlemek amacıyla sınav denetimi için bir kontrol eden öğretim üyesi görevlendirilmiştir.

Denetleyici çizelgesi [EK-14](#)

- *İzleme ve paydaş katılımına dayalı iyileştirme kanıtları*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Ölçme ve değerlendirme sistemine ilişkin ilke ve kurallar (Uzaktan ve karma eğitim süreçleri dahil)

Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemi, hedeflenen ders öğrenme çıktılarına ulaşıldığını ölçebilecek şekilde tasarlanmaktadır. Not değerlendirme süreci Sınav ve Başarı Değerlendirme Yönergesi'nin 6. maddesi (Başarı Değerlendirme Yöntemi) esas alınarak gerçekleştirilmektedir. Eğitim programlarında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda ve Sınav ve Başarı Değerlendirme Yönergesi'nin 3. ve 4. Maddelerine uygun olarak farklı ölçme yöntemleri kullanılmaktadır.

Dersler ile ilgili uygulanan ölçme sistemleri aşağıda sıralanmıştır:

Klasik yazılı sınav

Sözlü sınavlar
Mini/quiz sınavlar
Çoktan seçmeli sınavlar

Doğru/yanlış testleri
Sunum ve proje yapma

Grup Projeleri

Bütün derslerin haftalık konuları, sınav şekli ve sayısı, ara sınav, yıl sonu sınavı, ödev, rapor vb. etkinliklerin başarı notuna katkıları dönem başında Öğrenci Bilgi Sistemi (ÖBYS) üzerinden öğrencilere ilan edilmektedir.

Dersin sorumlu öğretim elemanı, sınavlara ilişkin cevap anahtarlarını ve bu cevaplara ait puanlamaları duyurmakta ve yasal süresi içerisinde yapılan itirazlar değerlendirilmektedir. Sınav sonuçlarının ilanı ve sonuçlara itiraz süreci Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 22. Maddesine göre yürütülmektedir. Tanımlı öğrenci geri bildirim mekanizmalarına örnek olarak; Kurumumuzda açık kapı politikası uygulanmakta olup, öğrencilerimiz e-mail yolu ile talep ve isteklerini bölümümüze iletmektedirler.

- *Bilgi Yönetim Sistemi*
- *Dezavantajlı gruplar ve çevrimiçi sınavlar gibi özel ölçme türlerine ilişkin mekanizmalar*

Dezavantajlı gruplar ve çevrimiçi sınavlar gibi özel ölçme türleri çeşitlilik arz etmektedir. Kısa süreli dosya yüklemeli sınavlar, uzun süreli proje ödevleri, sunum gibi değerlendirme araçları uzaktan eğitim sürecinde uygulanmıştır. Kanıt olarak kimya mühendisliği bölümünde dersi veren öğretim üyeleri tarafından tanımlanan sınav süreleri verilmiştir.

Dönem sonunda, gerek ders dosyalarından edinilen kanıtlar, gerekse öğrenci öğrenim kazanımı değerlendirme formundan elde edilen geri dönütler ışığında dersin ilgili program çıktılarına karşılama düzeyi kimya mühendisliği bölümünde sayısal olarak belirlenmektedir. Bu karşılama düzeyi sayısal verileri sonucunda öğretim üyelerimiz kendi öz değerlendirmelerini yaparak ders kazanımlarını artırmak amacıyla iyileştirme yönüne gitmektedir. Diferansiyel Denklemler dersine ait öğrenci

öğrenim kazanım değerlendirme formundan elde edilen dönütler kanıt olarak gösterilmiştir (Kanıt 11'e bakınız).

Kanıt 11: Öğretim Üyesi Değerlendirme Raporu Örneği 2021-2022

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Ders izlencelerinde öğrenci iş yükü temelli AKTS ders kredisi uygulanmaktadır.

Kanıt: EK6

B.2.3. Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve Kredilendirilmesi

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- Çevre Mühendisliği programına Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) tarafından gerçekleştirilen merkezî sınavla öğrenci kabul edilmektedir. ÖSYS sonuçlarına ve öğrencilerin bölüm tercih sıralamasına göre bölümümüze yerleştirilen öğrencilerin kesin kayıtları, Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK), ÖSYM ile Rektörlük tarafından belirlenen ilkeler (2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Eğitim ve Öğretim ile ilgili Yükseköğretime Giriş Maddeleri) uyarınca istenen belgelerle her yıl belirlenen ve ilan edilen tarihlerde, Rektörlük Öğrenci İşleri Kayıt Bürosu tarafından yapılmaktadır. Kayıt sürecinin düzenli yürütülebilmesi için gerekli işlemler, evraklar ve ayrıca kayıt tarihleri üniversite web sayfasında duyurulmaktadır. Çevre Mühendisliği Bölümü'nde eğitim İngilizce olduğu için eğitim süresi hazırlık sınıfı dahil 5 senedir.
- Programa kabul edilen öğrencilerin, bölümümüz programın çıktılarını (bilgi, beceri ve davranışları) edinebilecek altyapıya kısmen sahip oldukları gözlemlenmektedir. Çevre Mühendisliği disiplinine özgü konularda yeterli bilgi birikimini sağlayabilmek için öğrencilerin matematik ve fen bilimleri konularında altyapısı olması gerekmektedir. Bölümümüzde özellikle 1. Sınıf öğrencilerinin alması gereken matematik, fizik, kimya gibi temel derslerle bu altyapının istenen düzeye gelmesi sağlanmaktadır. 7 numaralı program çıktısında belirtilen yabancı dil bilgisi, bazı öğrencilerimizin lise seviyesinde sahip oldukları yabancı dil altyapısı ile tamamen yeterli olabilmektedir. Yabancı dil bilgisi yeterli olmayan öğrencilerin bu eksiklikleri İngilizce hazırlık sınıfı ile tamamlanabilmektedir. Bunun dışında hedeflenen program çıktıları, verilen ders, uygulama ve stajlarla sağlanabilmektedir.
- Yatay / Dikey Geçiş, Çift Anadal, Yandal Uygulamaları Politikaları

Yatay Geçiş

Öğrencilerin bir yükseköğretim kurumundan diğerine yatay geçişleri, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanan "Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yandal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik" hükümleri ve "Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesi" uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Yatay geçiş kontenjanları aşağıdaki türler için Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesi'nde yer alan esaslar çerçevesinde belirlenir ve akademik takvimde belirtilen tarihte ilan edilir:

- a) Kurumlar arası yatay geçiş
- b) Kurum içi yatay geçiş

- i. Birim içi yatay geçiş
- ii. Birimler arası yatay geçiş

c) Yurt dışından yatay geçiş

Yatay geçiş başvuru şartları Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesi'nde yer alan esaslar çerçevesinde belirlenir ve akademik takvimde belirtilen tarihte ilan edilir. Öğrencinin yatay geçiş başvurusu yapabilmesi için yatay geçiş başvurusu yapacağı yarıyla kadar müfredatındaki tüm dersleri almış ve başarıyla tamamlamış olması gerekir. Öğrencinin üst yarıyıldan aldığı derslerde başarı şartı aranmaz. Kayıtlı olduğu dönemlerde, öğretim programında yer alan derslerin tümünü almamış olan veya herhangi bir dersten başarısız olan öğrencinin başvurusu değerlendirmeye alınmaz. Kayıt dondurmuş olmak, yatay geçiş hakkından yararlanmak için engel teşkil etmezken disiplin cezası almış öğrenci yatay geçiş başvurusu yapamaz. Programımız tamamen yabancı dil ile eğitim yapan bir diploma programı olduğu için geçiş için Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil sınavından başarılı olmak ya da ulusal veya uluslararası geçerliliği olan sınavlardan Senato tarafından belirlenen asgari yeterlik puanını başvuru sırasında belgelemek gerekir. Kontenjanlar ve son dört yıla ait taban puanları ile başvuru koşulları akademik takvimde belirtilen tarihlerde Üniversitenin internet sayfasında ilan edilir.

a) Kurumlar Arası Yatay Geçiş

Üniversite diploma programlarına diğer yükseköğretim kurumlarının aynı düzeydeki diploma programlarından kontenjanlar dahilinde yatay geçiş yapılabilir.

Öğrencinin yatay geçiş başvurusunda bulunabilmesi için bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı olması gerekir. Öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait Genel Ağırlıklı Not Ortalaması'nın (GANO), eğitimini 4,00'lük sistemde almış ise en az 3,00, 100'lük sistemde almış ise en az 75 olması gerekir. Öğrencinin geçiş yapmak istediği programın yatay geçiş için başvurulmuş yıl itibarıyla ÖSYM Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda belirtilen şartların yerine getirmiş olması zorunludur. GANO şartını sağlamayan ancak merkezî yerleştirme puanı geçiş yapmak istediği diploma programının taban puanına eşit veya yüksek olan adaylar yatay geçiş başvurusu yapabilir. Bu şekilde başvuran adayların başvuruları sadece GANO şartını sağlayan adayların yerleştirmesi bittikten sonra boş kalan kontenjan olması halinde değerlendirilir.

Programımızda ikinci ve üçüncü sınıflar için yatay geçiş kontenjanları ile başvuru ve değerlendirme takvimi akademik takvimde belirtilen tarihlerde ilan edilir. Başvurular, bütün belgeler tamamlanmış olarak Üniversiteye elden ya da posta ile yapılır. Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz. Şartları sağlamadığı için veya eksik belge nedeni ile başvurusu değerlendirmeye alınmayanlar ile başvurusu değerlendirilen ve kabul edilmeyen adaylara yazılı bildirim yapılmaz, sonuçlar Üniversitenin internet adresinde duyurulur. Kurumlar arası yatay geçiş süreci akış diyagramı Kanıt B.2.8'de gösterilmektedir.

Yatay geçiş başvurularının değerlendirilmesi ve adayların yerleştirilmesi Birim Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanmaktadır. Başvuran adayların değerlendirilmesinde, adayın başvuru yaptığı ÖSYS puan türünde almış olduğu ÖSYS puanı ve 100 puan üzerinden GANO dikkate alınarak bir değerlendirme notu hesaplanmaktadır. Adaylar en yüksek değerlendirme puanından en düşüğe doğru sıralanır ve yatay geçiş yapmaya hak kazanan öğrenciler bu sıralamaya göre belirlenir. Değerlendirme bu sıralamaya göre yapılmaktadır. Yatay geçiş yapan öğrencilerin intibak programları, yeni akademik yarıyla diğer öğrencilerle aynı tarihte başlamalarını sağlayacak biçimde Çevre Mühendisliği Bölümü'nün tayin ettiği intibak komisyonu tarafından yapılmaktadır.

Kurumlar arası yatay geçişle ilgili detaylı bilgiler Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesi'nde (21.06.2017 / 357-8-B sayılı Senato kararı) http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni7/yatay_y_nerge.pdf adresinde yayınlanmıştır.

b) Kurum İçi Yatay Geçiş

Öğrenciler, bir birimin kendi bünyesindeki veya Üniversite içinde yer alan diğer birimler bünyesindeki aynı düzeyde diploma programlarına kontenjanlar dahilinde yatay geçiş yapabilir. Kurum içi yatay geçiş iki türlü olabilir:

- i. Birim içi yatay geçişte, Çevre Mühendisliği öğrencisinin Mühendislik Fakültesi'ndeki başka Mühendislik bölümlerine yatay geçmesi mümkündür.
- ii. Birimler arası yatay geçişte ise Mühendislik dışındaki diğer programlara geçiş kastedilmektedir. Örneğin Çevre Mühendisliği öğrencisi, o bölümün merkezî yerleştirme puan türüne sahip olması durumunda tüm bölümlere (Tıp, Hukuk, İlahiyat, İşletme, İletişim Fakültesi gibi alanının dışındaki bölümlere) de yatay geçiş yapabilir.

Hangi dönem ve hangi diploma programları için kontenjan belirleneceği Birim Yönetim Kurulu tarafından önerilir ve Senato kararıyla kesinleşir.

Başvuru sırasında öğrencinin Üniversitede aynı düzeyde bir diploma programına kayıtlı olması zorunludur. Kurum içi yatay geçiş kontenjanına uluslararası/yabancı uyruklu öğrenciler de başvurabilir. Öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait GANO'sunun en az 3,00 olması gerekir.

Üniversite bünyesindeki aynı düzeyde fakat farklı merkezî yerleştirme puan türü ile öğrenci kabul eden diploma programlarından yatay geçiş başvurusu yapılabilmesi için, öğrencinin merkezî sınava girdiği yıl itibarıyla bölümümüz için geçerli olan puan türünde aldığı merkezî yerleştirme puanının (MF-4) bölümümüze eşdeğer yurt içindeki diğer üniversitelerin diploma programlarının en düşük taban puanından az olmaması şartı aranır.

Kurum içi yatay geçişte izlenmesi gereken adımlar Kanıt B.2.9'da gösterilmektedir.

Adaylar en yüksek değerlendirme puanından en düşüğe doğru sıralanır ve yatay geçiş yapmaya hak kazanan öğrenciler bu sıralamaya göre belirlenir. Değerlendirme bu sıralamaya göre yapılmaktadır. Kurum içi/birim içi yatay geçiş yapan öğrencilerin intibak programları, yeni akademik yarıyla diğer öğrencilerle aynı tarihte başlamalarını sağlayacak biçimde Çevre Mühendisliği Bölümü'nün tayin ettiği intibak komisyonu tarafından yapılmaktadır.

Kurum içi yatay geçişle ilgili detaylı bilgiler yine Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesi'nde (21.06.2017 / 357-8-B sayılı Senato kararı) http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni7/yatay_y_nerge.pdf adresinde yayınlanmıştır.

Dikey Geçiş

Meslek yüksekokulları ve önlisans programlarından mezun olan öğrenciler Çevre Mühendisliği bölümüne dikey geçiş yapabilmektedir. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) her yıl, meslek yüksekokulu ve açıköğretim önlisans mezunları ile o yıl son sınıfta olup staj dışındaki mezuniyet şartlarını yerine getirenlerin hangi lisans programlarına dikey geçiş için başvurabileceklerini, bu programların koşullarını ve bu programlara alınacak öğrenci sayılarını gösteren bir kılavuz hazırlar.

ÖSYM, başvurma koşullarını taşıyan adayları, dikey geçiş sınavı (DGS) yerleştirme puanları ve lisans programlarının kontenjan ve koşullarını göz önünde tutarak, tercihlerini göz önüne alarak lisans programlarına yerleştirir.

Lisans öğrenimine başlama hakkı elde eden öğrencilere üniversitelerince ön lisans eğitimi sırasında almış oldukları derslerden eşdeğer kabul edilenlere muafiyet verilerek ve kredileri dikkate alınarak, programdan alması gereken dersler belirlenir. Öğrencinin alması gereken derslere göre programa kaydı yapılarak, eğitime devam hakkı verilir. Çevre Mühendisliği bölümümüz yabancı dille öğretim yapılan bir program olduğu için, öğrencilerin lisans programına başlayabilmeleri için üniversitenin yapacağı yabancı dil muafiyet sınavını geçmeleri veya yabancı dil hazırlık sınıfına devam ederek başarılı olmaları gerekir. Yabancı dil hazırlık sınıfında ve lisans eğitim-öğretimi sırasında öğrenciler üniversitenin eğitim-öğretim yönetmeliğine tabi olurlar.

Yatay ve Dikey Geçiş Sonrası İntibak

Yatay ya da dikey geçiş ile Çevre Mühendisliği'ne geçmeye hak kazanan öğrencilerin daha önce kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumlarında almış oldukları dersler Çevre Mühendisliği İntibak

Komisyonunca değerlendirilir ve Bölüm Başkanlığının önerisi ve Birim Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda yeni programlarına sayılabilir. İntibak komisyonu Senatonun belirlediği esaslara göre öğrencinin hangi yarıyla veya sınıfa intibak ettirileceğini tespit eder, varsa öğrencinin alması gereken ilave derslerden oluşan bir intibak programı ile muaf tutulması gereken dersleri belirler. Muaf tutulan ders/derslerin muafiyet işlemlerinde harfli not muafiyeti uygulanır ve muaf olunan derslerin notları GANO hesabında değerlendirmeye alınır.

Yatay ve diğer geçişlerle Çevre Mühendisliği Bölümüne gelmiş öğrencilerin intibak ve muafiyet durumunu belirlemek için Kanıt B.2.10'da yer alan adımlar takip edilmektedir.

Ders muafiyetleri ve intibakla ilgili detaylı bilgiler Marmara Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi'nde (28 Temmuz 2015 / 337-6 sayılı Senato kararı) http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni4/mu_muafiyet_intibak_islemleri_yonergesi_v21.pdf adresinde yayınlanmıştır.

Çift Anadal ve Yandal Uygulamaları

Bölümümüzde çift anadal ve yandal programları ile ilgili esaslar http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni/yonerge_cap_yap_v30.pdf adresinde yayınlanmış olan Marmara Üniversitesi Çift Anadal Programı ve Yandal Programı Yönergesi (14 Mayıs 2013 / 314-4-3 sayılı Senato kararı) usullerince gerçekleştirilmektedir.

Çift Anadal Programı

Anadal lisans programlarını başarıyla yürüten öğrencilerin, aynı zamanda ikinci bir dalda lisans diploması almak üzere öğrenim görmelerini sağlamak gayesiyle çift anadal programı yürütülmektedir.

Öğrencinin çift anadal programına başvurabilmesi için anadal programının en erken üçüncü, en geç beşinci yarıyılının başında olması ve çift anadal programına başvurduğu yarıyla kadar kayıtlı bulunduğu programın öğretim programında yer alan tüm dersleri almış ve başarıyla tamamlamış olması (üst yarıyıldan alınmış olan derslerde başarı şartı aranmaz) gerekmektedir. Öğrencinin GANO'su en az 3,00 olmalıdır (üst yarıyıldan alınmış dersler de GANO'ya dahil edilir). Bölümümüzün tamamen İngilizce eğitim vermesi sebebi ile öğrencinin Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil yeterlik sınavından 100 puan üzerinden en az 60 veya Senatonun eşdeğer kabul ettiği ulusal/uluslararası sınavlardan eşdeğer bir puan alması gerekmektedir.

Çift anadal ve yandal programlarına başvurular akademik takvimde belirtilen tarihlerde, anadal programına ait transkript, ÖSYS sonuç belgesinin internet çıktısı ve başvuru formu ile birlikte yapılır. En fazla üç çift anadal programına ve en fazla üç yandal programına başvuru yapılabilir. Başvuru formunda tercih sırası belirtilir.

Çift anadal ve yandal programlarına öğrenci kabulü Mühendislik Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır. Öğrencilerin değerlendirilmesinde merkezî sınav sisteminden aldıkları puanları ve GANO'ları dikkate alan bir başarı puanı belirlenmekte ve buna göre yapılan sıralamaya göre öğrenciler kontenjan dahilinde çift anadal programına kabul edilmektedir.

Öğrencinin çift anadal programları kapsamında alacağı dersleri belirlemek, bu derslerin alınacağı dönemlerin planlamasına yardımcı olmak ve programın amacına uygun yürümesini sağlamak üzere Çevre Mühendisliği Bölüm Başkan Yardımcılarından biri aynı anda hem çift anadal programı hem de yandal programı danışmanlığını ve koordinatörlüğünü yürütmektedir.

Yandal Programı

Anadal lisans programlarını başarıyla yürüten öğrencilerin ilgi duydukları başka bir dalda bilgilenmelerine imkân sağlamak amacıyla yandal programı yürütülmektedir. Öğrencinin yandal programına başvurabilmesi için anadal programının en erken üçüncü, en geç altıncı yarıyılının başında olması ve yandal programına başvurduğu yarıyla kadar kayıtlı bulunduğu programın öğretim programında yer alan tüm dersleri almış ve başarıyla tamamlamış olması (üst yarıyıldan alınmış olan derslerde başarı şartı aranmaz) gerekmektedir. Öğrencinin GANO'su en az 2,75 olmalıdır (üst yarıyıldan alınmış dersler de GANO'ya dahil edilir).

Bölümümüzün tamamen İngilizce eğitim vermesi sebebi ile öğrencinin Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil yeterlik sınavından 100 puan üzerinden en az 60 veya Senatonun eşdeğer kabul ettiği ulusal/uluslararası sınavlardan eşdeğer bir puan alması gerekmektedir.

Çift anadal ve yandal programları başvurularında izlenecek adımlar [Kanıt B.2.11](#)'de özetlenmektedir.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

• *Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin ilke ve kurallar Öğrencilerin yatay geçişi veya af ile gelmesi durumunda ilgili anabilim dalı eski derslerini yönetmeliklere göre intibak ettirmektedir.*

Bir intibak dosyası [EK-15](#)

- *Önceki öğrenmelerin tanınmasında öğrenci iş yükü temelli kredilerin kullanıldığına dair belgeler*
- *Uygulamaların tanımlı süreçlerle uyumuna ve sürekliliğine ilişkin kanıtlar,*
- *Paydaşların bilgilendirildiği mekanizmalar*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

Öğrencinin kabulü ile ilgili tüm süreçlerde açık ve tutarlı kriterler uygulanmakta olup; Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı, Dikey Geçiş Sınavı sonuçları çerçevesinde tercih ve yerleştirme işlemleri ÖSYM tarafından gerçekleştirilmektedir. Yükseköğretim Kurulunun Yatay Geçiş kriterleri çerçevesinde kurum içi ve kurum dışı Yatay Geçiş yoluyla öğrenci alımı yapılmakta ve ÖSYM puanı ile geçiş kriterleri uygulanmaktadır.

İntibak Komisyonu Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü'ne kurumlar arası veya birim içi yatay geçiş yapan veya daha önce devam ettiği herhangi bir yükseköğretim kurumunda geçtiği dersleri kayıt yaptırdıktan sonra eşdeğerlerinin yerine saydırmak isteyen öğrencilerin sınıf intibaklarını ve ders muafiyetlerini düzenler. Bu konuda komisyon Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencilerin sınıf intibakları ve ders muafiyetleri ile ilgili esasları uygular. Uygulanan Marmara Üniversitesi muafiyet ve intibak işlemleri yönergesi aşağıdaki dosyada kanıt olarak verilmiştir.

Kanıt: http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/veni4/mu_muafiyet_intibak_islemleri_vonergesi_v21.pdf

Yükseköğretim Kurulunun Yatay Geçiş, Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS), Çift Anadal Programı (ÇAP), Yandal öğrenci kabullerinde uygulanan kriterler çerçevesinde kurum içi ve kurum dışı öğrenci alımı yapılmakta ve ÖSYM puanı ile geçiş kriterleri uygulanmaktadır. Öğrenci kabullerinde lisans eğitimine ÖSYM sonucu öğrenci yerleştirilmektedir. Yerleşen öğrencilerin kayıt ve kabul işlemleri Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır (<https://oidb.marmara.edu.tr/>). Lisansüstü için mevzuat çerçevesinde müracaat koşulları belirlenmiş ve belirlenen koşullar çerçevesinde öğrenci kabulleri gerçekleştirilmektedir. Lisansüstü başvurularında da değerlendirme süreçleri yine mevzuat çerçevesinde belirlenen kriterlere göre yapılarak asil ve yedek sonuçlar ilan edilmektedir. Programlarda yer alan derslerin Derse Katılım, Ders Öncesi Bireysel Çalışma, Ders Sonrası Bireysel Çalışma, Ara Sınav Hazırlık, Final Sınavına

Hazırlanma vb. etkinliklere dayalı olarak öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS), kimya mühendisliği bölümü tarafından belirlenmekte ve bu bilgilerin *Bologna kriterlerine uygunluğu Üniversite Müfredat Komisyonu tarafından denetlenmektedir*. Ders bilgi paketlerinde öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) yer almakta olup Eğitim-Öğretim Bilgi Sistemi (<http://meobs.marmara.edu.tr/>) adresinde ve kimya mühendisliği web sayfasında duyurulmaktadır.

Kanıt:

<http://meobs.marmara.edu.tr/ProgramTanitim/muhendislik-fakultesi/lisans-4-yillik-30-ingilizce-990-102-0>

Marmara Üniversitesi Uluslararası Ofis tarafından “ECTS Transcript of Records” linki ile verilen (<http://international.marmara.edu.tr/student-forms/>) “ECTS - European Credit Transfer System Marmara University Transcript of Records” dokümanında Marmara Üniversitesi yerel notu ve ECTS (iş yükü esaslı kredi transfer sistemi) not karşılığı dikkate alınarak transkript hazırlanmasında kullanılmaktadır. Derslerin kredi eşleştirilmesinde “AKTS (ECTS) Avrupa Kredi Transfer Sistemi Akademik Eşdeğerlik Belgesi” hazırlanmasında kullanılmaktadır

Kanıt: <https://uluslararasi.marmara.edu.tr/giden-ogrenci-personel/giden-ogrenciformlari/>

B.2.4. Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Merkezi yerleştirmeye gelen öğrenci grupları dışında kalan yatay geçiş, yabancı uyruklu öğrenci sınavı (YÖS), çift anadal programı (ÇAP), yandal öğrenci kabullerinde uygulanan kriterler**

Yükseköğretim Kurulunun Yatay Geçiş, Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS), Çift Anadal Programı (ÇAP), Yandal öğrenci kabullerinde uygulanan kriterler çerçevesinde kurum içi ve kurum dışı öğrenci alımı yapılmakta ve ÖSYM puanı ile geçiş kriterleri uygulanmaktadır. Bölümümüzde çift anadal, yandal ve intibak işlemleri aşağıdaki yönergeler kapsamında yürütülmektedir.

http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/2018/1/mu_onlisans_ve_lisans_duzeyindeki_programlar_a_rasindaki_cift_anadal_programi_ve_yandal_programi_Yonergesi.pdf

http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni4/mu_muafiyet_intibak_islemleri_yonergesi_v21.pdf

- **Örnek Kanıtlar: Öğrenci iş yükü kredisinin değişim programlarında herhangi bir ek çalışmaya gerek kalmaksızın tanındığını gösteren belgeler**

Marmara Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü öğrencileri, yurt dışındaki veya yurt içindeki diğer yükseköğretim kurumları arasında yapılmış anlaşma ve protokollere uygun olarak, ilgili diğer yükseköğretim kurumlarında bir veya iki yarıyıl öğrenim görebilmektedirler. Bu öğrencilerde en az 2,20 GANO olması şartı aranmaktadır. Öğrencilerin söz konusu yükseköğretim kurumlarında devam edecekleri ders, uygulama, staj ve benzeri faaliyetlerin Çevre Mühendisliği lisans programındaki ders, uygulama, staj ve benzeri faaliyetlere eşdeğerliği, “Bölüm Eşdeğerlik Komisyonu” tarafından önceden belirlenmektedir. Değişim Programları hedefleri ve işleyişleri bakımından farklılıklar göstermektedir. Bunlardan birincisi Erasmus programı, diğeri Mevlana programıdır.

Öğrenci yurtdışı eğitimini tamamlamak üzere gittiği ülkeden döndüğünde ise intibak süreci başlayacak ve intibak öğrenci işlerine iletilecek ve böylece öğrenim hareketliliği süreci tamamlanmış olacaktır. Erasmus Öğrenim Hareketliliği ile Avrupa Birliği ülkelerindeki anlaşmalı üniversitelerde eğitim gören öğrencilerimizin ders intibak süreçleri [Kanıt B.2.12](#)'de verilmiştir. Buna göre yurtdışından dönen ve intibakını yaptırmak isteyen Çevre Mühendisliği öğrencileri öncelikle Erasmus koordinatörlüğüne uğrayarak gitmek için başvurdukları dönem (Güz/Bahar) ile pasaportlarındaki giriş çıkış tarihlerini karşılaştırılarak “İntibak Yapabilir” yazısı alırlar. Aksi halde intibak işlemleri gerçekleştirilmemektedir. Herhangi uygunsuz bir durum yoksa harf notları atanır ve intibak işlemi tamamlanır.

Detaylı bilgiler Uluslararası ofis internet sayfasında (<http://international.marmara.edu.tr/>) yayınlanmıştır.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

• Öğrencinin akademik ve kariyer gelişimini izlemek, diploma onayı ve yeterliliklerin sertifikalandırılmasına ilişkin tanımlı süreçler ve mevcut uygulamalar

Bölüm mezuniyet komisyonu süreçleri tanımlıdır.

Kanıt: <http://me.eng.marmara.edu.tr/mudek/bolum-komisyonlari>

EK 16 Bölüm komisyon tutanağı örneği

• Merkezi yerleştirmeye gelen öğrenci grupları dışında kalan yatay geçiş, yabancı uyruklu öğrenci sınavı (YÖS), çift anadal programı (ÇAP), yan dal öğrenci kabullerinde uygulanan kriterler

• Öğrenci iş yükü kredisinin değişim programlarında herhangi bir ek çalışmaya gerek kalmaksızın tanındığını gösteren belgeler*

• Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Programa yatay geçişler, kurum içi, kurumlar arası ve yurt dışından yatay geçiş esaslarını düzenleyen Marmara Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesine göre düzenlenir. Bu yönergeye göre bilgisayar mühendisliği lisans programına kurumlar arası yatay geçiş başvurusunda bulunacak öğrencilerin aşağıdaki koşulları sağlaması gerekir:

1. Öğrencinin bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı olması;
2. Hazırlık sınıfı hariç, lisans programlarında en az iki yarıyıl öğrenim görmüş olması ve son iki yarıyılına başlamamış olması;
3. Kayıtlı bulunduğu programda, tamamlamış olduğu dönemlere ait öğretim programında (müfredat) belirtilen tüm dersleri almış ve başarmış olması;
4. Herhangi bir disiplin cezası almamış olması;
5. Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan İngilizce dil sınavından başarılı olması ya da ulusal veya uluslararası geçerliliği olan sınavlardan Senato tarafından belirlenen asgari yeterlik puanını aldığı belgelenmesi;
6. Kurumlar arası geçişlerde,

- a. öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait Genel Ağırlıklı Not Ortalamasının (GANO), eğitimini 4,00'lük sistemde almış ise en az 3,00, 100'lük sistemde almış ise en az 75 olması;
7. Kurum içi yatay geçişlerde,
- a. öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait GANO'sunun en az 3,00 olması;
 - b. öğrencinin merkezî sınava girdiği yıl itibarıyla geçmek istediği diploma programı için geçerli olan puan türünde aldığı merkezî yerleştirme puanının, bilgisayar mühendisliği lisans programına eş değer yurt içindeki diğer üniversitelerin diploma programlarının (uzaktan eğitim ve ikinci öğretim programları dâhil) en düşük taban puanından az olmaması;
8. Yurtdışı yatay geçişlerde,
- a. öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait GANO'sunun 4,00'lük sistemde en az 3,00, 100'lük sistemde en az 75 olması;
 - b. öğrencinin yurtdışında öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumunun ve eğitimin yapıldığı programın, lisans diploması vermeye yetkili bir kurum olarak YÖK tarafından tanınması ve kayıtlı olduğu diploma programının Bilgisayar Mühendisliği Lisans Diploma Programına eş değerliğinin Üniversite tarafından kabul edilmesi;
 - c. adayların, yatay geçiş başvurusu yapabilmeleri için en az ilan edilen puanlara veya üzerindeki puanlara sahip olmaları ve ilgili yıldaki ÖSYS kılavuzlarında yer alan mühendislik programları için belirlenen başarı sıralaması içerisinde bulunmaları;
9. Merkezi yerleştirme puanı ile yatay geçişlerde,
- a. öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanının, geçmek istediği diploma programının puan türündeki taban puanına eşit veya ondan yüksek olması;
 - b. ilgili yılda ÖSYS sonucunda herhangi bir yükseköğretim programına kayıt olmaması;
 - c. ÖSYS ile yerleştiği programdan kayıt sildirmemiş olması şartları aranır.

Kontenjanlar ile başvuru koşulları, akademik takvimde belirtilen tarihlerde üniversitenin internet sayfasında ilan edilir. Öğrenci, bir başvuru döneminde en fazla üç programa başvurabilir. Kurumlar arası yatay geçiş kontenjanına yurt içindeki yükseköğretim kurumlarına kayıtlı yabancı uyruklu öğrenciler de başvurabilir. Kayıt dondurmuş olmak, yatay geçiş hakkından yararlanmak için engel teşkil etmez.

Bilgisayar mühendisliği lisans programına başvuru yapan adayların değerlendirilmesinde, adayın başvuru yaptığı ÖSYS puan türünde almış olduğu ÖSYS puanı ve 100 puan üzerinden genel ağırlıklı not ortalaması dikkate alınır ve aşağıdaki formüller kullanılarak adayın değerlendirme puanı hesaplanır:

Kurumlar arası yatay geçişler için:

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 80 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{100,00} \times 20$$

Kurum içi yatay geçişler için (Mühendislik Fakültesi içindeki geçişler):

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 20 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 80$$

Kurum içi yatay geçişler için (Fakülteler arası geçişler):

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 30 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 70$$

Yurtdışından yatay geçişler için:

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 80 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{100,00} \times 20$$

ÖSYS puanı olmayan adaylar için, ÖSYS puanı olarak yurt içinde bir yükseköğretim kurumunun ilgili diploma programına (vakıf üniversiteleri, uzaktan eğitim ve ikinci öğretim programları dâhil) ÖSYM tarafından merkezi sınavla yerleştirilen en düşük puanlı öğrencinin giriş puanı esas alınır. Dörtlük sisteme göre elde edilen başarı notlarının yüzlük sisteme dönüştürülmesinde, öğrencinin daha önceki yükseköğretim kurumunca düzenlenen karşılıklar yoksa Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından belirlenen dönüştürme tabloları kullanılır.

Adaylar en yüksek değerlendirme puanından en düşüğe doğru sıralanır ve asil ve yedek adaylar (asil aday sayısı kadar) belirlenir.

Merkezi yerleştirme puanı ile yatay geçişler için ise adayların en yüksek ÖSYS puanından en düşük puana göre sıralanması suretiyle değerlendirme yapılır. ÖSYS puanı eşit olan adaylar arasında seçme yapılırken adaylardan yaşı küçük olana öncelik tanınır. Yaşta da eşitlik olduğu takdirde bu adaylar kontenjan fazlası olarak yerleştirilir.

Yatay geçiş değerlendirme sonuçları, geçerli başvurusu olan tüm adayların isimleri, değerlendirmede esas alınan puanlara göre sıralanmış biçimde üniversitenin veya geçiş başvurusu yaptığı birimin internet sayfasında ilan edilir.

Yatay/Dikey Geçiş İntibak İşlemleri (Ders Sayma)

Başka programlarda ve/veya kurumlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar aşağıda özetlenmektedir.

Yatay geçiş hakkı kazanan öğrencilerin intibak programları, yeni akademik yarıyla diğer öğrencilerle aynı tarihte başlamalarını sağlayacak biçimde yapılır.

Yatay veya dikey geçiş başvurusu kabul edilen öğrencilerin daha önce kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumlarında (kurum içi yatay geçişler için daha önceki programlarında) almış oldukları dersler 3 tam zamanlı öğretim üyesinden oluşan Bilgisayar Mühendisliği Bölümü İntibak Komisyonunca değerlendirilir ve Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanlığının önerisi ve Mühendislik Fakültesi Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda yeni programlarına sayılır.

Muaf sayılması istenen bir dersin adının, muaf sayılacak ders ile birebir aynı olması gerekmez. Ders değerlendirmesinde, dersin içeriğinin eşdeğer; Ders Saati, Kredisi, AKTS değerlerinin ise eşit veya daha fazla olması gerekmektedir.

Muaf olunan derslerin AKTS kredi toplamı ilgili programın ders programındaki derslerin toplam AKTS Kredisinin %50 sini geçemez. Muafiyet istenen ders AKTS Kredileri, toplam ders AKTS Kredilerin yarısından fazla ise öğrencinin almış olduğu en yüksek nottan başlayarak muaf olunacak dersler belirlenir.

Bölüm intibak komisyonu önerisi ve birim yönetim kurulunca tanınarak muaf tutulan ders/derslerin muafiyet işlemlerinde harfli not muafiyeti uygulanır ve muaf olunan derslerin notları GANO hesabında değerlendirmeye alınır. Birden fazla tekrarlanan dersler için en son alınan başarı notu muafiyete esastır. Birden fazla dersin bir derse eşdeğer sayılması durumunda bu derslerin kredisine göre ağırlıklı not ortalaması alınarak intibak yapılır. Bir dersin, birden fazla derse eşdeğer sayılması durumunda ise, dersin

Ders Saati, Kredisi ve AKTS değerlerinden birinin toplamı ve içerikleri göz önünde bulundurularak geçer notu eşdeğer derslere verilebilir. Sayılmayan diğer tüm dersler, transkriptte NC işareti ile gösterilir ve GANO hesabına dahil edilmez.

Yatay veya dikey geçişle Bilgisayar Mühendisliği Lisans Programına kabul edilen öğrencilerin, alacağı dersler ve ders programları Bilgisayar Mühendisliği Bölümü İntibak Komisyonunun önerisi ile öğrencilerin danışmanları tarafından belirlenir.

Çift Anadal ve Yandal Programları

Bilgisayar mühendisliği çift anadal ve yandal programları, Marmara Üniversitesi'ndeki lisans diploması veren tüm programlar arasında yürütülebilmektedir. Bilgisayar mühendisliği çift anadal ve yandal programları kontenjanları Mühendislik Fakültesi dahilindeki programlara devam eden öğrenciler için sırasıyla 3 kişi ve 6 kişi, üniversitenin diğer bölümlere devam eden öğrenciler için de sırasıyla gene 3 kişi ve 6 kişi olmak üzere senelik toplam çift anadal kontenjanı 6 kişi, toplam yandal kontenjanı ise 12 kişidir.

Bilgisayar mühendisliği çift anadal ve yandal programlarına kabuller, Marmara Üniversitesi Çift Anadal Programı ve Yandal Programı Yönergesi'ne göre yapılır. Bu yönergeye göre, bilgisayar mühendisliği ile çift anadal ve yandal programlarına başvuruda bulunacak öğrencilerin:

1. Anadal programının en erken üçüncü, en geç beşinci yarıyılının başında olması,
2. Programa başvurduğu yarıyla kadar kayıtlı bulunduğu programın öğretim programında yer alan tüm dersleri almış ve başarıyla tamamlamış olması,
3. Çift anadal programına başvuracak ise genel ağırlıklı not ortalamasının en az 3,00 olması, yandal programına başvuracak ise genel ağırlıklı not ortalamasının ise en az 2.75 olması,
4. Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil yeterlik sınavından 100 puan üzerinden en az 60 veya Senatonun eşdeğer kabul ettiği ulusal/uluslararası sınavlardan eşdeğer bir puan alması gereklidir.

Bilgisayar mühendisliği çift anadal ve yandal lisans programlarına yapılan başvurular, öğrencinin anadal programındaki GANO'su ve ikinci programın puan türündeki merkezi yerleştirme puanı ve tercih sıralaması dikkate alınarak değerlendirilir. Aşağıdaki formüller kullanılarak fakülte içi ve üniversite içi kontenjanlar için adayın 100 üzerinden değerlendirme puanı hesaplanır.

Mühendislik Fakültesi içi bölümlerden başvuran öğrenciler için değerlendirme puanı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 20 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 80$$

Mühendislik Fakültesi dışı bölümlerden başvuran öğrenciler için değerlendirme puanı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 30 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 70$$

Adaylar en yüksek değerlendirme puanından en düşüğe doğru sıralanır ve değerlendirme bu sıralamaya göre yapılır. Değerlendirme sonuçları asil ve asil kontenjan kadar yedek adaylar halinde ilan edilir.

Bilgisayar Mühendisliği Çift Anadal ve Yandal Programları ile İntibak İşlemleri

Çift anadal ve yandal programlarına başvurusu kabul edilen öğrencilerin çift anadal ve yandal programları kapsamında alacağı dersleri belirlemek için Bilgisayar Mühendisliği Bölümü İntibak

Komisyonu tarafından ders intibakı yapılır. Ders intibakı yapılırken öncelikli olarak öğrencinin anadal müfredatı dikkate alınır ve transkript yardımcı doküman olarak kullanılır. Öğrencilerin daha önce almış olduğu dersler incelenir; uygun görülen derslerden çift anadal programında ve yandal programında birbirlerine eşdeğer kabul edilenler listeden çıkarılır; geri kalan listedeki derslerin tümü çift anadal veya yandal ders listesi olarak belirlenir. Anadal ve çift anadal ve yandal müfredatlarında ortak bulunan derslerden öğrencinin almış olduğu derslere çift anadal ve yandal programında S ders notu ve MK işareti verilir.

Anadalı Mühendislik Fakültesinde dahilindeki bir programda olan öğrenciler çift anadal programında bitirme projesinden muaf tutulurlar. Ayrıca çift anadal programında komisyon tarafından gerekli görüldüğü takdirde en fazla 30 iş günü staj yapma zorunluluğu getirilebilir.

Bilgisayar mühendisliği çift anadal ve yandal lisans programına kabul edilen tüm öğrencilere bölüm öğretim üyelerinden bir danışman atanır.

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

Bölümümüzden 01.05.2019 tarihinden sonra mezun olan öğrencilerin diplomaları MÜDEK akreditasyonuna sahiptir.

Bölümümüze yatay geçiş ile öğrenci kabulünde üniversitemizin yatay geçiş yönergesi hükümleri uygulanmaktadır. Çift anadal ve yandal ile bölümümüzde okuyan öğrenciler ise ilgili yönerge kapsamında eğitimine devam etmektedir.

Programa yatay geçişler, kurum içi, kurumlar arası ve yurt dışından yatay geçiş esaslarını düzenleyen Marmara Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesine göre düzenlenir. Bu yönergeye göre Kimya mühendisliği lisans programına kurumlar arası yatay geçiş başvurusunda bulunacak öğrencilerin aşağıdaki koşulları sağlaması gerekir:

1. Öğrencinin bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı olması; Her ders için ilgili PÇ kazanım oranları Her zorunlu ders için değerlendirme formları ve ÖÇ-PÇ tablosu ile değerlendirilir. Program Çıktıları Tüm derslerin ilgili PÇ kazanımları bileştirilerek bütün program çıktılarının kazanım oranları değerlendirilir.
2. Hazırlık sınıfı hariç, lisans programlarında en az iki yarıyıl öğrenim görmüş olması ve son iki yarıyılına başlamamış olması;
3. Kayıtlı bulunduğu programda, tamamlamış olduğu dönemlere ait öğretim programında (müfredat) belirtilen tüm dersleri almış ve başarmış olması;
4. Herhangi bir disiplin cezası almamış olması;
5. Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan İngilizce dil sınavından başarılı olması ya da ulusal veya uluslararası geçerliliği olan sınavlardan Senato tarafından belirlenen asgari yeterlik puanını aldığını belgelemesi;
6. Kurumlar arası geçişlerde, a. öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait Genel Ağırlıklı Not Ortalamasınının (GANO), eğitimini 4,00'lük sistemde almış ise en az 3,00, 100'lük sistemde almış ise en az 75 olması;

7. Kurum içi yatay geçişlerde, a. öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait GANO'sunun en az 3,00 olması; b. öğrencinin merkezî sınava girdiği yıl itibarıyla geçmek istediği diploma programı için geçerli olan puan türünde aldığı merkezî yerleştirme puanının, Kimya mühendisliği lisans programına eş değer yurt içindeki diğer üniversitelerin diploma programlarının (uzaktan eğitim ve ikinci öğretim programları dâhil) en düşük taban puanından az olmaması;
8. Yurtdışı yatay geçişlerde, a. öğrencinin kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait GANO'sunun 4,00'lük sistemde en az 3,00, 100'lük sistemde en az 75 olması; b. öğrencinin yurtdışında öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumunun ve eğitimin yapıldığı programın, lisans diploması vermeye yetkili bir kurum olarak YÖK tarafından tanınması ve kayıtlı olduğu diploma programının Kimya Mühendisliği Lisans Diploma Programına eş değerliğinin Üniversite tarafından kabul edilmesi; c. adayların, yatay geçiş başvurusu yapabilmeleri için en az ilan edilen puanlara veya üzerindeki puanlara sahip olmaları ve ilgili yıldaki ÖSYS kılavuzlarında yer alan mühendislik programları için belirlenen başarı sıralaması içerisinde bulunmaları;
9. Merkezi yerleştirme puanı ile yatay geçişlerde, a. öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanının, geçmek istediği diploma programının puan türündeki taban puanına eşit veya ondan yüksek olması; b. ilgili yılda ÖSYS sonucunda herhangi bir yükseköğretim programına kayıt olmaması; c. ÖSYS ile yerleştiği programdan kayıt sildirmemiş olması şartları aranır.

Kontenjanlar ile başvuru koşulları, akademik takvimde belirtilen tarihlerde üniversitenin internet sayfasında ilan edilir. Öğrenci, bir başvuru döneminde en fazla üç programa başvurabilir. Kurumlar arası yatay geçiş kontenjanına yurt içindeki yükseköğretim kurumlarına kayıtlı yabancı uyruklu öğrenciler de başvurabilir. Kayıt dondurmuş olmak, yatay geçiş hakkından yararlanmak için engel teşkil etmez.

Kimya mühendisliği lisans programına başvuru yapan adayların değerlendirilmesinde, adayın başvuru yaptığı ÖSYS puan türünde almış olduğu ÖSYS puanı ve 100 puan üzerinden genel ağırlıklı not ortalaması dikkate alınır ve yönetmelikte belirtilen formüller kullanılarak adayın değerlendirme puanı hesaplanır.

ÖSYS puanı olmayan adaylar için, ÖSYS puanı olarak yurt içinde bir yükseköğretim kurumunun ilgili diploma programına (vakıf üniversiteleri, uzaktan eğitim ve ikinci öğretim programları dâhil) ÖSYM tarafından merkezî sınavla yerleştirilen en düşük puanlı öğrencinin giriş puanı esas alınır. Dörtlülük sisteme göre elde edilen başarı notlarının yüzlük sisteme dönüştürülmesinde, öğrencinin daha

önceki yükseköğretim kurumunca düzenlenen karşılıklar yoksa Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından belirlenen dönüştürme tabloları kullanılır. Adaylar en yüksek değerlendirme puanından en düşüğe doğru sıralanır ve asil ve yedek adaylar (asil aday sayısı kadar) belirlenir. Merkezi yerleştirme puanı ile yatay geçişler için ise adayların en yüksek ÖSYS puanından en düşük puana göre sıralanması suretiyle değerlendirme yapılır. ÖSYS puanı eşit olan adaylar arasında seçme yapılırken adaylardan yaşı küçük olana öncelik tanınır. Yaşta da eşitlik olduğu takdirde bu adaylar kontenjan fazlası olarak yerleştirilir. Yatay geçiş değerlendirme sonuçları, geçerli başvurusu olan tüm adayların isimleri, değerlendirmede esas alınan puanlara göre sıralanmış biçimde üniversitenin veya geçiş başvurusu yaptığı birimin internet sayfasında ilan edilir.

Yatay/Dikey Geçiş İntibak İşlemleri (Ders Sayma)

Başka programlarda ve/veya kurumlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar aşağıda özetlenmektedir. Yatay geçiş hakkı kazanan öğrencilerin intibak programları, yeni akademik yarıyla diğer öğrencilerle aynı tarihte başlamalarını sağlayacak biçimde yapılır. Yatay veya dikey geçiş başvurusu kabul edilen öğrencilerin daha önce kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumlarında (kurum içi yatay geçişler için daha önceki programlarında) almış oldukları dersler 3 tam zamanlı öğretim üyesinden oluşan Kimya Mühendisliği Bölümü İntibak Komisyonunca değerlendirilir ve Kimya Mühendisliği Bölüm Başkanlığının önerisi ve Mühendislik Fakültesi Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda yeni programlarına sayılır. Muaf sayılması istenen bir dersin adının, muaf sayılacak ders ile birebir aynı olması gerekmez. Ders değerlendirmesinde, dersin içeriğinin eşdeğer; Ders Saati, Kredisi, AKTS değerlerinin ise eşit veya daha fazla olması gerekmektedir. Muaf olunan derslerin AKTS kredi toplamı ilgili programın ders programındaki derslerin toplam AKTS Kredisinin %50 sini geçemez. Muafiyet istenen ders AKTS Kredileri, toplam ders AKTS Kredilerin yarısından fazla ise öğrencinin almış olduğu en yüksek nottan başlayarak muaf olunacak dersler belirlenir. Bölüm intibak komisyonu önerisi ve birim yönetim kurulunca tanınarak muaf tutulan ders/derslerin muafiyet işlemlerinde harfli not muafiyeti uygulanır ve muaf olunan derslerin notları GANO hesabında değerlendirmeye alınır. Birden fazla tekrarlanan dersler için en son alınan başarı notu muafiyete esastır. Birden fazla dersin bir derse eşdeğer sayılması durumunda bu derslerin kredisine göre ağırlıklı not ortalaması alınarak intibak yapılır. Bir dersin, birden fazla derse eşdeğer sayılması durumunda ise, dersin Ders Saati, Kredisi ve AKTS değerlerinden birinin toplamı ve içerikleri gözönünde bulundurularak geçer notu eşdeğer derslere verilebilir. Sayılmayan diğer tüm dersler, transkriptte NC işareti ile gösterilir ve GANO hesabına dahil edilmez. Yatay veya dikey geçişle Kimya Mühendisliği Lisans Programına kabul edilen öğrencilerin, alacağı dersler ve ders programları Kimya Mühendisliği Bölümü İntibak Komisyonun önerisi ile öğrencilerin danışmanları tarafından belirlenir.

Çift Anadal ve Yandal Programları Kimya mühendisliği çift anadal ve yandal programları, Marmara Üniversitesi'ndeki lisans diploması veren tüm programlar arasında yürütülebilmektedir. Kimya mühendisliği çift anadal ve yandal programları kontenjanları Mühendislik Fakültesi dahilindeki programlara devam eden öğrenciler için sırasıyla 3 kişi ve 6 kişi, üniversitenin diğer bölümlere devam eden öğrenciler için de sırasıyla gene 3 kişi ve 6 kişi olmak üzere senelik toplam çift anadal kontenjanı 6 kişi, toplam yandal kontenjanı ise 12 kişidir. Kimya mühendisliği çift anadal ve yandal programlarına kabuller, Marmara Üniversitesi Çift Anadal Programı Ve Yandal Programı Yönergesi 'ne göre yapılır.

B.3. Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri

B.3.1. Öğrenme ortam ve kaynakları

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Göztepe Kampüsü'nde bulunan Merkez Kütüphane tüm öğrencilerin (lisans, yüksek lisans ve doktora) kullanımına açıktır. Kütüphane kaydı olan her öğrenci, aynı anda en fazla 5 kitap ödünç alabilmekte ve 15 gün süre ile iki kez tekrar edilebilen uzatma süresinden faydalanabilmektedir. Kütüphane çalışma saatleri hafta içi 08:30-22:00 olup, kütüphane hafta sonu (Cumartesi-Pazar) 09:00-17:00 saatleri arasında öğrencilerin kullanımına açıktır. Ayrıca öğrencilerin sürekli olarak (7 gün ve 24 saat) çalışabilecekleri bir salon mevcuttur. Öğrenciler, OBİM'den (Öğrenci Bilişim Merkezi) alacakları kullanıcı adı ve şifre ile ve randevu almadan kütüphane bünyesinde bulunan internet salonundaki bilgisayarlardan yararlanabilmektedirler.

Link: <http://kutuphane.marmara.edu.tr/>

Öğrenciler, kitap alımı ve çalışma/araştırma hizmetleri yanı sıra kampüs dışından da kütüphanenin üye olduğu online veri tabanlarına ulaşabilmektedir. Uzaktan eğitim döneminde ise, pandemi koşulları nedeni ile kütüphanemiz kapalı tutulmuş, öğrencilerimiz abone olunan online veri tabanlarına kampüs dışından erişmişlerdir. Kütüphanede bulunmayan ve alınması istenen yayınlara ait talepler de internet sayfasından doldurulan bir form ile kütüphane yönetimine iletilebilmektedir.

Link: <https://katalog.marmara.edu.tr/vetisbt/>

Çevre Mühendisliği Bölümü'nde bulunan kitaplıklarda lisans bitirme tezleri, yüksek lisans ve doktora tezleri arşivi de öğrencilerin araştırmalarında kullanımına açık olup bölüm sekreterliğince kontrol edilmektedir.

Bunların yanı sıra, uzaktan eğitim döneminde işlenen ders videoları, ders sonunda kaydedilerek öğrenciler ile uzaktan eğitim modülümüz üzerinden paylaşılmıştır. Bu modülün arşiv sekmesinden öğrenciler hala videolara ve ders dosyalarına erişim sağlayabilmektedir.

Ayrıca, tüm derslerimize ait ders notları web sitemizde veya öğretim üyelerimizin avesis sayfalarında güncel olarak öğrencilerimizin erişimine açık tutulmaktadır.

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/ders-sayfaları>

<https://avesis.marmara.edu.tr/deniz.tufan/documents>

Sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında programın eğitim amaçları ve program çıktıları ile ilgili alanlarda gelişmeye ve iyileştirmeye açık hususların tespiti için 2011-2012 akademik yılından itibaren her dönemin sonunda bölüm başkanının 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile sistematik olarak yaptığı sınıf toplantılarından faydalanılmıştır. Elde edilen veriler ışığında komisyonlarımız, öğretim üyelerimiz ve bölüm başkanlığımız gerekli iyileştirmeleri hayata geçirmiş ve sürekli iyileştirme döngülerini kapatmışlardır. Bunlardan bazıları aşağıdaki gibidir:

- CHEM 1001, CHEM1002, ENVE2001, ENVE2002, ENVE2004, ENVE 2061, ENVE303 derslerine ait laboratuvarlar Kasım 2021 tarihinden beri yapılmaktadır. Laboratuvarlar için yeni ve daha büyük alanlar tahsis edilmiştir. Yeni tefrişatlar yapılmıştır.
- Laboratuvar derslerinin verimli yürütülmesi için mevcut araştırma görevlisi/öğretim görevlisi sayısı oldukça yetersizdir. Aynı zamanda bu tip rutin işlerin yürütülebilmesi için uzman, laborant, teknisyen gibi kadroların sağlanması devamlılık açısından da son derece önemlidir. Personel bazlı eksikliğin giderilebilmesi için kadro talep edilmiş ve 2022 güz döneminden itibaren kadroya katılan bir adet öğretim görevlisi (Dr. Selda Yiğit Huncce) ve kadromuz dahilindeki bir adet laboratuvar sorumlusu (Dr. Mustafa İlhan) Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi'ndeki laboratuvarlarımızda görevlendirilmiştir.
- Her sene düzenli olarak staj ve Erasmus ile ilgili öğrencilere yönelik bilgilendirme toplantısı yapılmaktadır.
- Her proje ve ödev için derslerimiz kapsamında öğrencilere yeteri kadar süre verilmesine dikkat edilmesi hususu öğretim üyelerimize tekrar hatırlatılmıştır. ENVE3001, ENVE3002, ENVE3030, ENVE3041, ENVE3042 ve ENVE3011 dersleri için ödev ve proje teslim tarihleri çakışmayacak şekilde düzenlenmiştir. 1., 2. ve 4. Sınıf dersleri için de proje koordinasyon grubu kurulması önerilmiştir. Öğrencilere kaldıramayacağı sayıda ders almaması yönünde telkinde bulunulması, danışman öğretim üyelerine hatırlatılmıştır.

- **Örnek Kanıtlar: Öğrenme kaynaklarının düzenli iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar**

Programın eğitim amaçları ve program çıktıları ile ilgili alanlarda gelişmeye ve iyileştirmeye açık hususların tespiti için mezun görüşleri değerlendirilmiş, iyileştirme yapılması önerilen konular öncelikle Bölüm içinde ilgili komisyonlara iletilmiş ve aksiyon alınmıştır.

- **Örnek Kanıtlar: Öğrencilere sunulan öğrenme kaynakları ile ilgili öğrenci geri bildirim araçları (Anketler vb.)**

Bunlara ilave olarak web sayfamızda yer alan 'Sürekli İyileştirme Talep Formları' (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/surekli-iyilestirme/>) tüm paydaşlarımızın iyileştirilmesini arzu ettikleri taleplerin birimimize ulaştırılması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmıştır.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- *Öğrenme kaynakları ve bu kaynakların yeterlilik durumu, geliştirilmesine ilişkin planlamalar ve uygulamalar*

Her dersin kaynağı dersin içeriğinde tanımlanmaktadır. Bazı derslerde kitaplar pearson gibi kaynaklar kullanılabilir.

<https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/numerical-methods-for-engineers/me7001-45296-2045>

- *Öğrenme kaynaklarına erişilebilirlik kanıtları (Uzaktan eğitim dahil)*

Uzaktan eğitimde derslerin notları haftalık olarak ues.marmara.edu.tr adresine yüklenmektedir.

Yenile Tümü-Hafta Hafta Liste Kart Seçimleri Temizle Eğitimler

Hafta 1

Durum	Tip	Ad	Başlangıç Tarihi	Bitiş tarihi
91/126 tamamladı 4 Eki 2022 21:00 tarihinde bitti	Sanal Sınıf	İş Kazaları Canlı Ders/Hafta 1	4 Eki 2022 18:00	4 Eki 2022 21:00

Hafta 2

Durum	Tip	Ad	Başlangıç Tarihi	Bitiş tarihi
73/126 tamamladı 11 Eki 2022 21:00 tarihinde bitti	Sanal Sınıf	İş Kazaları Canlı Ders/Hafta 2	11 Eki 2022 18:00	11 Eki 2022 21:00

Hafta 3

Şubeler
İş Güvenliği (Uza
Dersi Yöne
Yeni Aktivite
İletişim Kur

Eğitmenler
BÜLENT EKİCİ
İletişime Geç
Bilgi

- Öğrenme yönetim sistemi uygulamalarına ilişkin örnekler
- Öğrencilere sunulan öğrenme kaynakları ile ilgili öğrenci geri bildirim araçları (Anketler vb.)
- Öğrenme kaynaklarının düzenli iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Kimya Mühendisliği Örnek Kanıtları

Bölümümüzde ders kitapları, ders notları, ders videoları, Pearson sistemi, merkez kütüphane erişimi, Matlab, Chemcad gibi uygulamalar öğrencilerin öğrenme kaynaklarından bazılarıdır. Matlab Akademik Kampüs Lisansı kaynakların yeterlilik durumunun ve uzaktan eğitim sürecinde kampüs dışı erişimin mümkün olması bakımından üniversitemizde sağlanmıştır. Matlab yazılımına dair teknik şartname kanıt olarak sunulmuştur. Kanıt 21: MATLAB Akademik Kampüs Lisans Teknik Şartnamesi

Ayrıca öğrencilerin daha rahat akademik araştırma yapabilmelerine ve kaynaklara daha hızlı ulaşabilmelerine imkan sağlayan merkez kütüphane veri tabanlarına uzaktan erişim imkanı da sunulmuştur.

Kanıt : <https://bidb.marmara.edu.tr/hizmetler/vekilproxy-sunucu-hizmeti/vekil-proxy-sunucu-ayarlari>

Pearson sistemi bazı derslerimizde öğrenme ortamına uzaktan eğitim döneminde daha güvenilir bir öğrenme ortamı yaratması bakımından kazandırılmıştır. Pearson sistemi yapılan anlaşmalar sonucu üniversitemize indirimli olarak kazandırılmıştır. İndirimin yanı sıra, Pearson sistemine kayıt yapan öğrenci sayısının yüzde 10'u kadar durumu müsait olmayan öğrencilerimiz için ücretsiz kayıt imkânı sunulmaktadır. Bölümümüzde Pearson sistemi bazı derslerin aktarılmasında, öğretilmesinde ve ölçme değerlendirme aşamasında aktif olarak kullanılmaktadır.

Öğrencilere sunulan öğrenme kaynakları ile ilgili öğrenci geri bildirim anketleri uygulanmakta ve sürekli iyileştirme amacıyla değerlendirilmektedir. Kanıt olarak isimsiz olarak uygulanan öğrenim çıktıları değerlendirme formları anket uygulaması ve bu anket uygulamasında öğrencilerin ders, işleyiş, kaynaklar ve yeterlilik durumlarıyla ilgili kişisel yorumları verilmiştir.

Kanıt 22: KMM 3121 değerlendirme formu ve ders işleyiş hakkında geri bildirimleri

Kanıt 23: MAT 2055 Diferansiyel Denklemler Öğrenci Değerlendirme formu ve ders işleyiş hakkındaki geri bildirimleri.

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Bölüm sürekli iyileştirme komisyonu tarafından çalışmalar yeni gelen öneriler incelenerek ilgili komisyona veya bölüm başkanlığına havale edilmektedir.

http://dosya.marmara.edu.tr/eng/mse/Metalurji_ve_Malzeme_M_h._B_l._S_rekli_yile_tirme_S_reci.pdf

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Üniversitemiz tarafından her öğretim üyesi ve öğrenci için ues.marmara.edu.tr sistemi üzerinden bir hesap tanımlanmış olup, dersle ilgili tüm kaynaklar (ders notları, sunum dosyaları, ders videoları, ödevler, sınavlar, çözümler vb.) sistem üzerinden dersi alan öğrencilerin erişimine sürekli açık durumdadır (**Kanıt B.3.1**). Ayrıca üniversitenin bulut dosya depolama ve paylaşım platformu bulut.marmara.edu.tr üzerinden de isteyen öğretim üyeleri dersleriyle ilgili destekleyici içerikleri öğrencilerle paylaşabilmektedir.

B.3.2. Akademik destek hizmetleri

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

- **Örnek Kanıtlar: Öğrenci danışmanlık sisteminde kullanılan tanımlı süreçler**

Çevre Mühendisliği Bölümü'ndeki her öğrenciye, öğrencinin akademik programını izlemesini sağlamak üzere Bölüm Başkanlığı'nca bir öğretim üyesi danışman olarak atanır. Bölümümüzde akademik danışmanlar sadece öğretim üyelerinden oluşmaktadır. Mevcut uygulamaya göre her yıl bölümümüzü kazanan yeni öğrencilerin tamamı için tek bir danışman belirlenmekte ve bu danışman Fakülte Yönetim Kurulunca görevlendirilmektedir. Görevlendirilen danışman, öğrencinin mezuniyetine kadar ya da ilişik kesilinceye dek danışmanlığı sürdürür. Danışmanlık süresince öğrencinin aldığı tüm derslerdeki başarısı Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) üzerinden takip edilir ve gerekli yönlendirmelerde bulunulur. Ayrıca, öğrenciler eğitimleri süresince yapacakları herhangi bir talep, itiraz veya başvuru için de danışmanlarının görüş ve onayını alırlar. Lisans eğitimi mezuniyet aşamasına gelen öğrenciler, ilk olarak danışmanları tarafından yapılan kontroller ve ilgili formdaki danışman onay ile birlikte mezuniyet komisyonu onayını alarak mezuniyet işlemlerini başlatırlar. Yukarıda belirtilen tüm bu süreçlerde akademik danışmanlar süreçlere dâhil olurlar.

- **Örnek Kanıtlar: Öğrencilerin danışmanlara erişimine ilişkin mekanizmalar**

Öğrenciler ve danışmanları BYS üzerinden mevcut elektronik iletişim imkânı ile haberleşerek ders programları üzerinde gerekli düzenlemeleri yapabilmektedir. Bölümümüzde öğrenciler akademik

danışmanlarına kolaylıkla ulaşabilmektedir. Bununla birlikte danışmanlar haftanın belirli günlerini “ofis saati” olarak ayırdığı vakitleri ve sabit programını (dersler, her hafta düzenli gerçekleştirilen toplantı vb çalışmalar) ofis kapısının yanında bulunan küçük panolarda ilan eder. Akademik danışmanların ofis saatlerinin ayrıca web sitemizden öğrencilerimize duyurulmasına özen gösterilmektedir (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/ogrenci-danismanlari/>).

- **Örnek Kanıtlar: Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetlerine ilişkin planlama ve uygulamalar**

MEDİKO sosyal hizmetler bu alanda öğrencilere sunduğu hizmet kanıt olarak gösterilebilir. Daire Başkanlığımıza bağlı olarak faaliyetini sürdürmekte olan Mediko-Sosyal Merkezlerimiz öğrencilerimiz ile akademik ve idari personellerimiz ve bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerine sağlık hizmeti sunmaktadır. Göztepe ve Acıbadem Yerleşkelerimizde Mediko-Sosyal merkezlerimiz mevcuttur.

Merkezlerimizde aile hekimi uzmanlarımız, pratisyen hekimlerimiz ve diğer sağlık personellerimiz hizmet vermektedir. Göztepe Mediko-Sosyal Merkezimizde; biyokimya laboratuvarı, röntgen, diş, tedavi ve pansuman, psikolojik danışma ve rehberlik ile diyet ünitelerinde hizmet verilmektedir.

Sağlık ünitesine başvuran öğrenci ve personelin şikayetleri poliklinik doktorları tarafından değerlendirilmekte, teşhis ve tedavileri yapılmakta; gerekli görülenler hasta nakil ambulansımız ile hastanelere sevk edilmektedir.

<https://sks.marmara.edu.tr/hizmetlerimiz/saglik-hizmetleri>

- **Örnek Kanıtlar: Kariyer merkezi uygulamaları**

Bu kapsamda üniversitemizde yapılan ve tüm öğrencilerimizin yararlandığı çalışmalara aşağıdaki linklerden ulaşılabilir.

Link: <https://www.marmara.edu.tr/arastirma/arastirma-ve-uygulama-merkezleri/psikolojik-danisma-ve-rehberlik-uygulama-arastirma-merkezi-marpan/>

<https://kariyermerkezi.marmara.edu.tr/ust-menu/ogrenciler/kariyer-merkezi-markam-ogrenci-kariyer-danismanlik-talep-formu>

- **Örnek Kanıtlar: Öğrencilere sunulan hizmetlerle ilgili öğrenci geri bildirim araçları (anketler vb.) sonuçları**

Öğrenci geri bildirimleri, (1) yılda bir kere Bölüm Başkanlığı tarafından ayrı ayrı düzenlenen sınıf toplantıları ve (2) anketler ile elde edilmektedir. Programımızda ölçme ve değerlendirme süreçlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile uygulanan öğrenci geri bildirim yöntemleri ve bu yöntemlerin uygulanma sıklıkları kanıt dosyasında sunulmuştur (**Kanıt B.2.13**). Bunlara ilave olarak web sayfamızda yer alan ‘Sürekli İyileştirme Talep Formları’ (<http://enve.eng.marmara.edu.tr/genel-bilgiler/surekli-iyilestirme/>) öğrencilerimiz dahil tüm paydaşlarımızın iyileştirilmesini arzu ettikleri taleplerin birimize ulaştırılması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Makine Mühendisliği Bölümü Kanıtlar

- *Öğrenci danışmanlık sisteminde kullanılan tanımlı süreçler*

Öğrencilerin ders danışmanı bölüm başkanlarıdır. Tez danışmanları yönetim kurulu kararı ile atanır.

Bu atamdan sonra öğrenci tezine başlar.

Program	Öğrenci No	Adı	Soyadı	Sınıf	Yarıyıl	Basvurulan Kredi	Tamamlanan Kredi	GAÑO	Kayıt Durumu	Transkript	Transkript	Ders Kayıt Formu	
Anadal	141201820060196	HALİL	BILGIN	4	34	0	0	0	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	724618001	SALİH GÜVENÇ	ULŞU	4	10	0	60	4	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	524618019	NESİBE CELİLE	KURT	2	9	0	60	2,93	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	724619002	ALPEREN	SARI	4	7	0	60	3,6	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	524619026	NURGÜL	POLAT	2	7	0	60	3,14	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	524619028	BEYZA NUR	DURSUN	2	7	0	60	3,07	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	524620003	ENES	DEMİR	2	6	0	60	3,71	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	524620009	MEHMET ALİ	AKIN	2	6	0	60	2,86	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	724620991	MUHAMMAD ABID	KHAN	3	6	0	60	3,73	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır
Anadal	72462000D	SERDAR	TAZFI	3	6	0	60	3,97	Kayıtlanmadı	Mezuniyet	Transkript	Müfredat	Yazdır

• Varsa uzaktan eğitimde akademik ve teknik öğrenci danışmanlığı mekanizmaları ve tanımlı süreçler Uzaktan eğitimde de öğrenciler fn bilimleri enstitüsünde bitirme projesi dersi almaktadır. Bu derste öğrenciler projelerini bir danışmanla birlikte koordineli olarak yapmaktadırlar. **Ek-10 proje örneği**

• Öğrencilerin danışmanlara erişimine ilişkin mekanizmalar

Email, telefon, toplantı, zoom

Ek-17 email örneği

• Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetlerine ilişkin planlama ve uygulamalar

• Kariyer merkezi uygulamaları

• Öğrencilerin katılımına ilişkin kanıtlar

• Öğrencilere sunulan hizmetlerle ilgili öğrenci geri bildirim araçları (anketler vb.) sonuçları

• Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Bölümümüzde öğrencilerimizin akademik çalışmalarının planlanması, ders programlarının hazırlanması ve öğrencilerimizin akademik gelişmelerinin takibi Marmara Üniversitesi Önlisans Ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde belirtildiği şekilde yapılmaktadır. Bilgisayar Mühendisliği lisans programına kayı olan her öğrenci için tam zamanlı bölüm öğretim üyeleri arasından bir akademik danışman atanır ve Marmara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemi vasıtasıyla öğrencilere duyurulur. Akademik danışman, öğrencinin öğrenim süresi boyunca öğrenciyi izler ve öğrenciye bölümde geçireceği öğrenim hayatında başarılı olması için kılavuzluk eder. Öğrencinin eğitim hayatı ile ilgili sorunlarında öğrenciye yardımcı olur. Ayrıca, öğrencinin bilgisayar mühendisliği lisans programını başarıyla tamamladıktan sonraki hedeflerinin belirlenmesinde öğrenciye yol gösterir. Özel durumlarda, öğrencinin isteği doğrultusunda öğrencinin kişisel sorunlarını aşması için de öğrenciye yardımcı olur.

Öğrenci her akademik dönem başında o dönemde alacağı dersleri akademik danışmanı ile birlikte belirler. Ders seçimi mümkün olduğu ölçüde öğrencinin istekleri doğrultusunda gerçekleşir. Ancak öğrencinin ders programının kabulü için akademik danışmanının onayı gerekmektedir. Akademik danışman, öğrencinin izlemekte olduğu geçmiş performansına ve uygulanmakta olan Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre öğrencinin ders programında değişiklik talep edebilir.

Öğrenciler ders kayıt, ekleme ve bırakma işlemlerini, 2012 yılından itibaren etkin ve verimli olarak kullanılan Marmara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden yapmaktadırlar. Bu sistem, öğrencilerin ders kayıt zamanı sırasında, yönetmelik/yönergelerde belirlenen kısıtlara ve ders müfredatına ve önkoşul ağacına uygun olarak öğrencilerin uzaktan (danışman ile yüz yüze görüşmesine gerek kalmadan) kayıt yapmalarına, interaktif şekilde danışman ile e-posta yoluyla yazışmalarına imkân sağlamaktadır. Böylece, danışmanların birbir ve yüz yüze görüşme yükü ders kayıt zamanlarında en aza inmektedir. Ayrıca her dönem başında kayıtlar esnasında problemleri olduğu tespit edilen öğrenciler

(notlarında ciddi düşüş olanlar, vs.) belirlenerek danışmanı tarafından konuşmak üzere çağrılmakta ve bu öğrencilerin durumu takip edilmektedir. Böylece danışman üzerindeki danışmanlık yükünün, özellikle daha fazla ihtiyaç duyulan öğrencilere harcanması sağlanmaktadır.

Marmara Üniversitesi öğrencilerinin tüm akademik bilgileri öğrenim süreleri boyunca Marmara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemi üzerinde tutulur ve bu sistem üzerinden öğrencilerin danışmanları bu bilgilere kolaylıkla erişebilirler.

Oryantasyonlar

Öğretim üyelerinin danışmanlık yüklerini hafifletmek üzere, danışmanlık görevinin daha etkin gerçekleştirilebilmesi için öğrencilere yönelik oryantasyon toplantıları yapılmaktadır. Bu toplantılar ile öğrencilerin derslere kayıtlanması ve dersler ile ilgili olarak temel ve genel bilgilere sahip olması ve böylece danışman ile geçireceği zamanı daha aktif olarak kullanması amaçlanmıştır. Bu oryantasyon toplantılarının ilki, 13 Kasım 2014 tarihinde Mühendislik Fakültesi konferans salonunda 1.sınıf öğrencilerine yönelik olarak gerçekleştirilmiş ve pandemi döneminde de zoom ortamında yapılmış olup, en son 19 Ekim 2022 tarihinde M2-Z08’de yapılmıştır. Bölüm Başkanı Prof. Dr. Haluk Topçuoğlu, Bölüm Başkan Yardımcıları Dr. Öğr. Üyesi Betül Boz ve Doç. Dr. Ömer Korçak’ın katıldığı bu toplantılarda bölüm öğrencilerine, bölümümüzdeki bilgisayar mühendisliği müfredatı, önkoşul ağacı, notlandırma sistemi, yaz okulu, çift anadal ve yandal programları, staj süreci ve öğrenci değişim programları ile ilgili bilgi verilmektedir. Bu toplantı ile yeni başlayan öğrencilere ihtiyaç duyacakları genel bilgiler verilerek, danışmanlık hizmetinde fazla öğrenci nedeni ile yaşanabilecek problemlerin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Kimya Mühendisliği Kanıtları

Bölümümüzde öğrencilerimizin akademik çalışmalarının planlanması, ders programlarının hazırlanması ve öğrencilerimizin akademik gelişmelerinin takibi Marmara Üniversitesi Önlisans Ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ’nde belirtildiği şekilde yapılmaktadır. Kimya Mühendisliği lisans programına kayı olan her öğrenci için tam zamanlı bölüm öğretim üyeleri arasından bir akademik danışman atanır ve Marmara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemi vasıtasıyla öğrencilere duyurulur. Akademik danışman, öğrencinin öğrenim süresi boyunca öğrenciyi izler ve öğrenciye bölümde geçireceği öğrenim hayatında başarılı olması için kılavuzluk eder. Öğrencinin eğitim hayatı ile ilgili sorunlarında öğrenciye yardımcı olur. Ayrıca, öğrencinin Kimya mühendisliği lisans programını başarıyla tamamladıktan sonraki hedeflerinin belirlenmesinde öğrenciye yol gösterir. Özel durumlarda, öğrencinin isteği doğrultusunda öğrencinin kişisel sorunlarını aşması için de öğrenciye yardımcı olur. Öğrenci her akademik dönem başında o dönemde alacağı dersleri akademik danışmanı ile birlikte belirler. Ders seçimi mümkün olduğu ölçüde öğrencinin istekleri doğrultusunda gerçekleşir. Ancak öğrencinin ders programının kabulü için akademik danışmanının onayı gerekmektedir. Akademik danışman, öğrencinin izlemekte olduğu geçmiş performansına ve uygulanmakta olan Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’ne göre öğrencinin ders programında değişiklik talep edebilir. Öğrenciler ders kayıt, ekleme ve bırakma işlemlerini, 2012 yılından itibaren etkin ve verimli olarak kullanılan Marmara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden yapmaktadırlar. Bu sistem, öğrencilerin ders kayıt zamanı sırasında, yönetmelik/yönergelerde belirlenen kısıtlara ve ders müfredatına ve önkoşul ağacına uygun olarak öğrencilerin uzaktan (danışman ile yüz yüze görüşmesine gerek kalmadan) kayıt yapmalarına, interaktif

şekilde danışman ile e-posta yoluyla yazışmalarına imkân sağlamaktadır. Böylece, danışmanların birebir ve yüz yüze görüşme yükü ders kayıt zamanlarında en aza inmektedir. Ayrıca her dönem başındakayıtlar esnasında problemlili olduğu tespit edilen öğrenciler (notlarında ciddi düşüş olanlar, vs.) belirlenerek danışmanı tarafından konuşmak üzere çağrılmakta ve bu öğrencilerin durumu takip edilmektedir. Böylece danışman üzerindeki danışmanlık yükünün, özellikle daha fazla ihtiyaç duyulan öğrencilere harcanması sağlanmaktadır. Marmara Üniversitesi öğrencilerinin tüm akademik bilgileri öğrenim süreleri boyunca Marmara Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemi üzerinde tutulur ve bu sistem üzerinden öğrencilerin danışmanları bu bilgilere kolaylıkla erişebilirler.

Oryantasyonlar

Her öğretim yılı başında öğrencilere yönelik oryantasyon toplantıları yapılmaktadır. Bu toplantılar ile öğrencilerin derslere kayıtlı olması ve dersler ile ilgili olarak temel ve genel bilgilere sahip olması ve böylece danışman ile geçireceği zamanı daha aktif olarak kullanması amaçlanmıştır. Bölümün tüm öğretim elemanlarının katıldığı bu toplantılarda bölüm öğrencilerine, bölümümüzdeki Kimya mühendisliği müfredatı, önkoşul ağacı, notlandırma sistemi, yaz okulu, çift anadal ve yandal programları, staj süreci ve öğrenci değişim programları ile ilgili bilgi verilmektedir. Bu toplantı ile yeni başlayan öğrencilere ihtiyaç duyacakları genel bilgiler verilerek, danışmanlık hizmetinde fazla öğrenci nedeni ile yaşanabilecek problemlerin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Öğrenci danışmanlık sisteminde kullanılan tanımlı süreçler bulunmakta olup, her kayıt olan yeni öğrenci grubuna akademik danışman atanarak mezun olana kadar tüm idari ve kayıt faaliyetleri izlenmekte ve tavsiyelerde bulunmaktadır.

http://dosya.marmara.edu.tr/eng/mse/oryantasyon_kitapcik_05092012.pdf

<http://mse.eng.marmara.edu.tr/lisans/akademik-danismanliklar>

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

Bölümümüz tarafından her öğrenciye, kaydını yaptırdıktan kısa bir süre sonra akademik danışman atanması yapılır. Bu akademik danışman öğrencinin öğretim hayatı boyunca akademik konularda destek vermektedir.

Öğrenci geri bildirimleri, anketler ile elde edilmektedir. Programımızda ölçme ve değerlendirme süreçlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile uygulanan öğrenci geri bildirim yöntemleri ve bu yöntemlerin uygulanma sıklıkları kanıt dosyasında sunulmuştur (Kanit B.2.1).

B.3.3. Tesis ve altyapılar

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Sınıflar

Çevre Mühendisliği Bölümü, Marmara Üniversitesi'ne ait yeni yerleşkesine (Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi, [Kanıt B.2.14](#)) 2021 yılının Eylül ayında taşınmış ve Ekim ayında başlayan eğitim-öğretim faaliyetlerine yeni yerleşkede, M4 binasında ([Kanıt B.2.15](#)) devam etmektedir.

Çevre Mühendisliği Bölümü lisans dersleri çoğunlukla Mühendislik Fakültesi M4 binası veya M1 binasında bulunan sınıflarda gerçekleştirilmektedir. Bu dersliklere ait fotoğraflar [Kanıt B.2.16](#)'da görülmektedir. Öğretim üyesinin dersliğe getirdiği bilgisayar ile, sınıflarda mevcut projektör kullanılarak ders devam ettirilebilmekte; yansı, sınıflarda mevcut yansıtma perdesine iletebilmektedir. Öğrencilerin özellikle derslerde sunumlar (ya da yansıtılacak ders materyali) üzerinde etkili bir şekilde dersi anlaması/takip edebilmesi için, öğretim üyelerimiz dilediklerinde projektör yansısını perde yerine beyaz tahtaya yansıtıp yansı görseli üzerine tahta kalem ile yazı yazabilmektedirler.

Laboratuvarlar

Bilgisayar Laboratuvarı

Bölüm derslerimizden CSE123 'Introduction to Computing' dersine ait uygulamalar M5.101 no.'lu bilgisayar laboratuvarında yürütülmektedir. Söz konusu derslerde öğretim elemanları ve öğrenci asistanlar eşliğinde öğrencilerin programlama bilgilerini geliştirici/teorik olarak öğrenilen konuları pekiştirici uygulamalar gerçekleştirilmektedir. ME161/1061/1161 'Engineering Drawing' dersi, AutoCad yazılımı kullanılarak farklı bir bilgisayar laboratuvarında (M5.108) gerçekleştirilmektedir. Bilgisayar laboratuvarlarına ait fotoğraflar [Kanıt B.2.17](#)'de sunulmuştur.

Çevre Mühendisliği Eğitim ve Araştırma Laboratuvarları

Bölümümüzün fizik dersinde kullanılan fizik laboratuvarı, yeni yerleşkedeki M1 binasında yer almaktadır ve toplamda 220 m² alana sahiptir ([Kanıt B.2.18](#)).

Bölümümüzün kimya, mikrobiyoloji ve çevre kimyası derslerinde kullanılan laboratuvarlar da M1 binasında yer almakta ve toplamda 220 m² alana sahiptir ([Kanıt B.2.19](#)).

Ayrıca, Fluid Mechanics ve Hydraulics derslerinde anlatılan temel bilgilerin görsel olarak da canlandırılarak daha iyi öğretilmesi için M1 binasında Akışkanlar Mekaniği/Hidrolik Laboratuvarı kurulmuştur ([Kanıt B.2.20](#)).

B.3.4. Dezavantajlı gruplar

Engelsiz üniversite

Bu kapsamda yapılan çalışmalara aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

Link: <https://www.marmara.edu.tr/kampuste-yasam/yasam/engelsiz-marmara>

B.3.5. Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Bölümümüze ait sosyal medya hesaplarından seminerler, söyleşiler ve etkinlikler paylaşılmış, mezun ve öğrencilerimizin katılımları sağlanmıştır.

Tüm bu faaliyetlere ilişkin bilgiler aşağıdaki linklerde görülebilmektedir.

Link: https://www.instagram.com/marmara_uni_cevre_muh/

https://www.youtube.com/channel/UCh7wycr3-BzG6URmFfHIDNQ?view_as=subscriber

https://www.instagram.com/mees_official/

<https://twitter.com/cevremarmara>

Geçmiş yıllarda bölümümüzde düzenlenen sosyal/kültürel faaliyetlere aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

Link: <http://enve.eng.marmara.edu.tr/seminerler>

B.4. Öğretim Kadrosu

B.4.1. Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Atama, yükseltme ve görevlendirmelerde uygulanan kriterler, “Öğretim Üyelğine Yükseltme ve Atama Kriterleri Yönergesi” altında yer almakta ve Marmara Üniversitesi’nin web sayfasında (http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni/mu_ogretim_uyeligine_yukseltme_ve_atama_kriterleri-01.pdf) mevcuttur.

B.4.2. Öğretim yetkinlikleri ve gelişimi

Öğretim üye ve yardımcılarının akademik faaliyetleri, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) (<https://avesis.marmara.edu.tr/>) sisteminde güncel olarak yer almakta ve açık erişim ile herkes tarafından incelenebilmektedir.

Ders izlencelerinin (syllabus) güncel tutulması MEOBS sistemi ile güvence altına alınmakta ve güncel ders izlenceleri dönemin ilk ders saatinde öğrencilere ulaştırılmaktadır. Örneğin; “ENVE 1000” kodlu “Introduction to Environmental Engineering” dersinin güncel ders izlencesine, <https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/introduction-to-environmental-engineering/enve1000-33910-3364> linki ile MEOBS üzerinden erişilebilmektedir.

[Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği \(MÜDEK\)](#) tarafından yapılan değerlendirmeler sonucu ilki 2014 yılında alınan akreditasyon belgemizin geçerliliğinin 2024 yılına kadar uzatılması uygun bulunmuştur. Program çıktılarının izlenmesi, güncellenmesine Kurumun misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda programlarını güncellemek üzere kurduğu mekanizmalar, program çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını izleyen sistemler ve sürekli iyileştirme çalışmalarımız belirli dönemlerde MÜDEK tarafından değerlendirilmektedir. Bu bilgilerin tamamı Program Özdeğerlendirme Raporu’umuzda mevcuttur. Bu nedenle tüm bu süreçler Müdek güvencesi altındadır. Programımıza ait akreditasyon belgelerine aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

Link: <http://enve.eng.marmara.edu.tr/lisans-programi/mudek-akreditasyonu>

B.4.3. Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

C.1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

C.1.1. Araştırma süreçlerinin yönetimi

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Bölümümüzdeki tüm araştırma faaliyetleri bölüm yönetimi tarafında takip edilmektedir. Yürüyen ve tamamlanmış tüm projeler, lisansüstü çalışmalar ile bu çalışmalar kapsamında üretilen akademik yayınlara ait tüm veriler güncel olarak tutulur ve web sitemizden yayınlanır. Bölüm öğretim üyeleri araştırma faaliyetleri konusunda teşvik edilir.

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/tamamlanmis-projeler>

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/devam-eden-projeler>

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/uluslararasi-bilimsel-makaleler>

Bölümümüzde araştırma faaliyetlerinin desteklenmesi amacı ile yeni kampüsümüzde araştırma faaliyetlerine ayrılan alanlar artırılmıştır. Göztepe Kampüsündeki mevcut araştırma laboratuvarlarının büyük bölümü Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi'ne taşınmıştır. M4 binasında 8 adet araştırma laboratuvarı inşa edilmiş ve 2022 yılında kullanılmaya başlanmıştır. Halihazırda Göztepe Yerleşkesinde kullanılmakta olan araştırma laboratuvarlarımızın listeleri Tablo C.1'de ve RTE Külliyesi M4 Binasında bulunan araştırma laboratuvarlarımızın listeleri Tablo C.2'de gösterilmektedir. Bu laboratuvarlara ilave olarak özellikle pilot ölçekli araştırma faaliyetleri için kurgulanan araştırma alanları (hangar binası) inşa halindedir ve 2023 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Tablo C.1 Göztepe Yerleşkesi-Çevre Mühendisliği Bölümü'nde bulunan araştırma laboratuvarlar ve alanları

Laboratuvar	Alanı (m²)
Araştırma Laboratuvarı No.1	56
Araştırma Laboratuvarı No.2	38
Araştırma Laboratuvarı No.3	38
Araştırma Laboratuvarı No.4	19
Enstrümental Analiz Laboratuvarı	34
Pilot Ölçekli Araştırma ve Hidrolik Laboratuvarı	78
Ofisler ve Toplantı Odası	38
Depo ve Karanlık Oda	15
Koridorlar	50
TOPLAM	366

Tablo C.2 RTE Külliyesi Maltepe Yerleşkesi-Çevre Mühendisliği Bölümü'nde bulunan araştırma laboratuvarlar ve alanları

M4 Binasında Bulunan Laboratuvarlar	Alan (m2)
B02 (Depo)	29.94
B03	49.79
B04	49.79
B05	58.21
B06	39.46
B07	55.43
B08	58.40
B09	51.63
B10	50.38

Araştırma laboratuvarları mesai saatleri içinde bölümdeki öğrencilere ve öğretim üyelerine açıktır. Öğrencilerin laboratuvarlara girip çalışabilmesi için laboratuvar güvenlik eğitimi alması şarttır. Mesai

saatleri dışında ve hafta sonu, laboratuvar yönetiminden giriş izni alındığı takdirde, öğretim üyelerine ve araştırma görevlilerine, laboratuvar güvenlik eğitimi almak kaydıyla lisansüstü öğrencilere, laboratuvarda kısmî zamanlı öğrenci statüsünde çalışan öğrencilere ve son sınıf lisans öğrencilerinin kullanımına açıktır.

Çevre Mühendisliği Bölümü web sitesinin 'laboratuvarlar' kısmında laboratuvarlarla ilgili genel ve gerekli bilgiler sunulmaktadır. Bu web sitesinden Eğitim, Araştırma ve Enstrümental Analiz Laboratuvarlarının linklerine tıklanarak bu laboratuvarlar hakkında daha ayrıntılı bilgiye ulaşılabilmektedir.

Link: <http://enve.eng.marmara.edu.tr/laboratuvarlar/>

C.1.2. İç ve dış kaynaklar

İç ve dış kaynaklı projelerden, yaz okulundan ve döner sermayeden elde edilen kaynaklar Mühendislik Fakültesi Dekanlığı'nın kontrolünde bölümlere aktarılmaktadır. Bölümümüzde ise araştırma ve geliştirme ile eğitim için gerekli giderlerin bir kısmı bu bütçeden sağlanmaktadır. Bölümümüzde yürütülen iç ve dış kaynaklı projelerin tamamı aşağıda linki sunulan AVESİS sisteminde güncel olarak kaydedilmektedir.

<https://avesis.marmara.edu.tr/>

Ayrıca, dış kaynakların kullanımını desteklemek üzere rektörlüğümüzce oluşturulmuş birimler bulunmaktadır. Ancak gölüm bazında bu alanda farklı bir çalışmamız bulunmamaktadır.

C.1.3. Doktora programları ve doktora sonrası imkânlar

Bölümümüzde 1 adet doktora programı bulunmaktadır. Bu programla ilgili kayıt, ders içerikleri ve yayın şartı gibi bilgiler aşağıdaki linkte sürekli güncel olarak yayınlanmaktadır:

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/cevre-muh-lisansustu-programlari/cevre-muh-lisansustu-programlari>

Doktora programımızda eğitim gören öğrencilerin bir kısmı YÖK ve Tübitak bursları ile desteklenmektedir. Doktora ve yüksek lisans programlarımıza kayıtlı öğrenci sayıları sırası ile 17 ve 12'dir. Bu öğrencilerden 4 doktora öğrencisi ve 3 yüksek lisans öğrencisi çeşitli projeler kapsamında bursiyer olarak desteklenmektedir.

C.2.1. Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Bölümümüzde tüm öğretim üyeleri araştırma ve geliştirme faaliyetleri konusunda teşvik edilir. ARGE amaçlı kullanılan cihazların bakım ve onarımları kurum kaynaklarından karşılanır. Rektörlük birimleri tarafından Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik çeşitli çalışmalar

yürütülmekte ve eğitimler verilmektedir. Ancak bölüm bazından kanıt gösterilebilecek bir doküman bulunmamaktadır.

C.2.2. Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Sorumlu Birim: Uluslararası İlişkiler ve akademik İşbirliği Ofisi, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, İnovasyon ve Teknoloji Transfer Uygulama ve Araştırma Merkezi (MITTO), Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (BAPKO)

Bilgi: Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...

Kılavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- *Ulusal ve uluslararası düzeyde ortak programlar ve ortak araştırma birimleri oluşturulmasına yönelik mekanizmalar*
- *Kurumun dahil olduğu araştırma ağları, kurumun ortak programları ve araştırma birimleri, ortak araştırmalardan üretilen çalışmalar*
- *Paydaş geri bildirimleri*
- *Ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetlerinin izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik kanıtlar*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

C.3. Araştırma Performansı

C.3.1. Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

C.1.1 bölümünde de izah edildiği üzere tüm akademik personelin araştırma faaliyetleri Avesis siteminde güncel olarak kayıt altında tutulur. Bu veriler fakülte dekanlığı tarafından değerlendirilir. Ancak bölüm bazından kanıt gösterilebilecek bir doküman bulunmamaktadır.

C.3.2. Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Bu konuda akademik teşvik ve rektörlük tarafından verilmekte olan çeşitli ödüller mevcuttur. Bunun yanı sıra akademik yükseltme ve görev uzatma dönemlerinde öğretim elemanları faaliyet raporlarını

düzenleyerek Anabilim Dalı Başkanlığına ve Bölüm Başkanlığına sunmakta ve bu raporlar değerlendirilmektedir.

TOPLUMSAL KATKI

D.1. Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

<https://eng.marmara.edu.tr/fakulte/toplumsal-katki-faaliyetlerimiz/2022>

D.1.1. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

Çevre Mühendisliği Bölümü Kanıtları

Bölümümüz öğretim üyeleri topluma katkı süreçlerimiz kapsamında çevresel farkındalık projelerinde sıklıkla görev almaktadırlar. Görsel medyada yer alan, öğretim üyelerimizin katkı sağladığı yapımlarla ilgili bazı örnekler aşağıdaki linklerde sunulmaktadır:

<https://www.youtube.com/watch?v=9UxrVV42xqs>

<https://www.youtube.com/watch?v=QI3iMM0PmI8>

<https://www.cevretv.com.tr/cevre-gunlugu-prof-dr-baris-calli-marmara-univ-cevre-muh-bol-ogrt-uyesi-04-subat-2021/>

<https://www.youtube.com/watch?v=fMNgKO5pb2c>

<https://www.youtube.com/watch?v=2koIJGNtgNU>

<https://www.youtube.com/watch?v=RHaQcUO8XPE&t=0s>

<https://www.youtube.com/watch?v=L8sjmitpy-s>

<https://www.youtube.com/watch?v=tCUVaLrZOOM>

<https://www.youtube.com/watch?v=jtCOv3PXIww>

<https://www.youtube.com/watch?v=vW8-DHevy9s>

<https://www.haberturk.com/video/haber/izle/sinsi-tehlike-mikroplastik/768495>

<https://www.youtube.com/watch?v=zKc9i6hzPho>

<https://www.trtizle.com/belgesel/sifir-atik/sifir-atik-19-bolum-or-israf-7853353>

<https://www.trthaber.com/m/haber/cevre/turkiyedeki-su-stresi-hangi-boyutta-733659.html>

<https://www.trthaber.com/m/haber/cevre/sanayide-harcanan-temiz-su-kaynaklari-icin-cozum-yollari-724420.html>

<https://www.enkocaeli.com/haber/12415451/sifir-atik-belgeseli-ntv-ekranlarinda>

<https://www.kocaeli.bel.tr/tr/main/birimler/kultur-ve-sosyal-isler-dairesi-baskanligi/50/42164>

<https://youtu.be/yENrLSA9vj8>

https://www.instagram.com/p/CZT1Jw7K-Z1/?utm_medium=copy_link

Bölümümüzde ayrıca Sosyal Medya ve Bölüm Tanıtım Komisyonu olmak üzere 2 ayrı komisyon bulunmaktadır. Yapılan çevresel farkındalık projelerinin duyurulması için ortak hareket etmektedirler. Tüm sosyal medya kanallarımız aşağıda listelenmiştir:

<http://enve.eng.marmara.edu.tr/tanitim/sosyal-medya-hesaplarimiz>

Twitter: <https://twitter.com/CevreMarmara>

Instagram: https://instagram.com/marmara_uni_cevre_muh?igshid=5f0yddz34w0x

YouTube : <https://www.youtube.com/channel/UCh7wycr3-BzG6URmFfHIDNQ>

Ayrıca bölümümüz Tanıtım Komisyonu bir sosyal sorumluluk projesi kapsamında aşağıda linki verilen kanala bilimsel destek vermektedir.

<https://www.youtube.com/channel/UC72PKEeX5a49eEjYHp2T6Yg/videos>

Endüstri Mühendisliği Bölümü Örnek Kanıtları

“Yazılım ve Kariyer Fırsatları” paneli moderatörü, Karadeniz Kariyer Fuarı, , 25-26 Mart 2022, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi (BAİBÜ),

BATI KARADENİZ BÖLGESEL KARIYER FUARI 2022 ETKİNLİK PROGRAMI

BATIKAF ETKİNLİK PROGRAMLARI - 2022					
25 MART	Bordo Salon (1185 kişilik)	Yeşil Salon A (170 kişilik)	Yeşil Salon B (110 kişilik)	Mavi Salon (514 kişilik)	Pembe Salon (233 kişilik)
08:00-09:30	BATIKAF 2022 Kayıtlanma				
09:30-09:45	Açılış: Çağrı Duruşu ve İhtilaf Marşı				
09:45-10:30	Batı Karadeniz Üniversiteler Birliği Türk Halk Müziği Topluluğu				
10:30-10:30	Açılış Konuşmaları				
10:30-11:30	Protokol Konuşmaları				
11:30-11:30	ACTRİE SPOR OYUNLARI TEŞVİKİNE FAKİETİ TAZİME				
11:30-12:00	BATIKAF KURUMAL YEMİNLİ “YEMİNLİ” AÇILIŞ YÖRİNE				
12:00-12:30	PROTOKOL YEMİN ALANIN İZLENİMİ				
12:30-13:00	MEHTER TAKRİM AKÇE HAYAT KONGRESİ				
12:30-14:00	OĞLE YEMİNLİ ARKASI				
14:00-14:15	BAİBÜ Bank ve Ahenk Müzik Grubu Performansı 1		BAİBÜ Bank ve Ahenk Müzik Grubu Performansı 2		
25-Mar	Bordo Salon (1185 kişilik)	Yeşil Salon A (170 kişilik)	Yeşil Salon B (110 kişilik)	Mavi Salon (514 kişilik)	Pembe Salon (233 kişilik)
14:15-14:30	T. C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI Bank Çapma, Serrefti Gönye, Zeynep İBİRELİNE Mural Kurşun 14:00-15:00	Farklı ve Metafizma Dr. Cem Emay (Keynote Speaker)	Başarı GİRİMLERİB. Hırsayları Moderatör: Doç. Dr.Özge Kırı	Ruhsal Duruşma (Ercel) Moderatör: Cumhuriyet Savcısı Kaan Kılıç & Hakim Sevda ŞİR ULUDAĞ	Yazılım ve Kariyer Fırsatları Moderatör: Prof. Dr. Esen Öztemel
14:30-14:40	Dinamik Eğitim, ANGE, İnşaatçı Moderatör: Prof. Dr. Mehmet Ali ÖZGÜR BAĞCI 15:00-15:10		Halkın Katılımlı Rahatsızlık Çözümünü	YÖB	Büyük Veri Öğr. Uyesi Serkan Ayarç Yıldız Tehnik Üniversitesi Bilgi Yazar Mühendisliği Bölümü
14:40-15:00	İstanbul Mevlâhi Projesi Prof. Dr. Nigar Demircan Çakar Döğreç Ünlü Bekirli 15:10-15:30	Tarifi ve Kariyer Fırsatları Moderatör: Prof. Dr. Asem Saldani	Bang Olay Vireto Kurucu Ortak	Kurumsal Duruşma-Cez	Siber Güvenlik Müşavirliği Duruşma MAMG Yönetim Kurulu Üyesi
15:00-15:30	Bilim İnsan ve İnovasyon Değeri Zorunluluğu Prof. Dr. Yusuf AKINAR, Madeniyet Üniversitesi, Ortopedi ve Transplantoloji Anabilim Dalı 15:30-15:50	Doç. Dr. Sedat Böhmevici, Sanat Tarihi ve Kültür	Çözümler Duruşma Engeli Demiri ve Çelik T.A.Ş., Makine	Kurumsal Duruşma (Mükad) Moderatör: Cumhuriyet Savcısı Kaan Kılıç & Hakim Sevda ŞİR ULUDAĞ	Bilgi Önder UYUMASOFT
15:30-15:40	Kalkınma Ajansları 2022 Teması: Güçlendirme, Doç. Dr. Mustafa Çiğdem MAHİR Genel Sekreteri 15:50-15:50	Üniversite Yazarı, Erişim Danışmanı	Doç. Dr. Enel YILDIZ (Kuzey Üniversitesi) İBET, Dr. Öğr. Üyesi Erman ZUMRACI (Kuzey Üniversitesi) Akademi ve Mimarlık Fakültesi	Kurumsal Duruşma-Hük	Yazılım Prof. Dr. Yusuf Esen Ağaçlı Geber Tehnik Üniversitesi
15:45-16:00	ÇAR/KARİYER MÜHALİSİ				
16:00-16:10	Kariyer ve Hızmet Dr. İzzet KİŞİLA	Gastronomi Şefleri Moderatör: Dr. Öğr. -	Sosyal Medya Platformları Yusuf Doğruşayıcı Moderatör: Doç. Dr.	Türkiye'nin Uzun Çalışmaları Moderatör: -	Günümüzde MİBİ Sporculuğu ve Sağlık Hikayeleri Moderatör: Dr. Öğr.

<http://ajanda.ibu.edu.tr/bati-karadeniz-bolgesel-kariyer-fuari-2022-etkinlik-programi/>

“TÜBA – Enerjide Yapay Zekânın Rolü Çalıştayı”, TUBA, Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi, 03.06.2022

<https://tuba.gov.tr/tr/haberler/akademiden-haberler/tubanin-gundemi-enerjide-yapay-zeka>

“Sağlıkta yapay zeka uygulamaları”, Lokman Hekim Üniversitesi, Açılış dersi, 26.09.2022, Ankara

<https://www.lokmanhekim.edu.tr/haber/lhu-2022-2023-akademik-yili-acilis-ve-akademik-performans-odul-toreni-gerceklestirildi/>

“Artificial Intelligence and basic sciences”, TUBA summer School, 28.09.2022, Ravi Medresesi, İstanbul

<https://www.youtube.com/watch?v=fB9476-3yKM>

“Yapay Zeka ve İş dünyasının Yarını”, Kocaeli Vizyoner İş adamları Derneği (KOVIAD), 26.11.2022, Kocaeli

<https://izmitpusula.com/koviadda-yapay-zeka-konusuldu/>

D.1.2. Kaynaklar

Sorumlu Birim: Tüm Akademik ve İdari Birimler

Bilgi: Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...

Kılavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Toplumsal katkı faaliyetlerini yürüten araştırma ve uygulama merkezleri ve diğer birimler
- Toplumsal katkı çalışmalarına ayrılan bütçe ve yıllar içinde değişimi
- Toplumsal katkı kaynaklarının toplumsal katkı stratejisi doğrultusunda yönetildiğini gösteren kanıtlar

- *Toplumsal katkı kaynaklarının çeşitliliği ve yeterliliğinin izlendiğine ve iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

D.2. Toplumsal Katkı Performansı

D.2.1. Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Sorumlu Birim: Tüm Akademik ve İdari Birimler

Bilgi: *Bu bölüme ait açıklamayı yapınız...*

Kılavuzda belirtildiği gibi bu bölüme ilişkin aşağıdaki maddelerde örnek kanıtlar (belge, doküman, tutanak, vb.) var ise; bu alana açıklaması yazılarak ilgili kanıtlar ile birlikte bağlantı linkini de eklemeniz gerekmektedir.

Örnek Kanıtlar

- *Kurumun hedefleriyle uyumlu toplumsal katkı faaliyetleri*
- *Toplumsal katkı performansını izlemek üzere geçerli olan tanımlı süreçler*
- *Toplumsal katkı hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını izlemek üzere oluşturulan mekanizmalar*
- *Paydaş geri bildirimleri*
- *Toplumsal katkı performansının izlenmesine ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar*
- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*